

V Braslovčah, Šempetru, na Gomilskem pa v Letušu in Andražu so si krajanji pripeli nageljne v gumbnico in izobesili zastave. Naštete krajevne skupnosti so imele svoje praznik, kot spomin na dogodke iz minule NOV.

Treba je reči, da so povsod praznovali skromno, nič bahavosti ni bilo, le kulturne prireditve so privabliale ljudi od blizu in daleč. Čeprav varčujemo in se

stabilizacijsko usmerjamo, so v vsakem kraju kaj odprli, pridobili. Pa je treba zapisati, da so vse te pridobitve ustvarile pridne roke pa tudi v žep je bilo treba seči, ko so zbirali sredstva.

In sedaj smo na pragu 7. julija — praznika naše

občine. Vsako leto ga praznujemo v drugem kraju in letos so to Gotovlje, vasica pri Žalcu. Krajanji so storili vse, da bo praznovanje kar najlepše: obnovili in razširili so kulturni dom, urejujejo ceste in nasploh lepšajo podobo svojega kraja. In ko bodo delegati občinske skupščine ter gosti prišli na občinsko praznovanje v Gotovlje, bodo imeli kaj videti.

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1980

1119890782,6

COBISS

Leto III
Številka 6
Juni 1980

SAVINJSKI OBČAN

„Savinjski občan“ izdaja Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Žalec

Uredniški odbor: Jan Jože (glavni urednik), Trstenjak Lojze (odgovorni urednik), Golob Elza, Ježovnik Franc, Debelak Ivo, Rojnik Vlado, Vidmar Marjan, Praprotnik Marta, Čulk Vika, Urbanč Barbka, Kučer Lojze, Špeglič Franc, Kotnik Anton.

Naslov uredništva: Žalec — telefon 710-671.

Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, Novo mesto.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana.

Naklada: 11.000 izvodov

Po sklepu republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 je časnik „Savinjski občan“ oproščen prometnega davka.

Ob letošnjem občinskem prazniku

Dvajseto leto je, odkar praznujemo občani in delovni ljudje žalske občine 7. julija svoj občinski praznik. Dvajset let sicer ni spoštljiva obletnica, pa vendar je res, da ta leta pomenijo velik korak naprej v razvoju na vseh področjih dela in življenja, posebno še v zadnjih letih. V tem obdobju se je iz leta v leto vrstilo praznovanje občinskega praznika v drugi krajevni skupnosti in s tem močno povežalo razvoj in dosežke občine z razvojem v posamezni krajevni skupnosti.

7. julij praznujemo v občini Žalec kot občinski praznik v spomin na množično propagandno napisno akcijo leta 1941 v Spodnji Savinjski dolini, ko smo z odstranjevanjem nemških oznak, s pisanjem parol in trosenjem letakov okupatorju jasno povedali na samem začetku okupacije naših krajev, da se bodo delavci in kmetje in ostali prebivalci tega območja z vso odločnostjo uprli pod vodstvom Komunistične partije in bili odločen boj za svojo razredno in nacionalno osvoboditev. Dogodki, ki so tej napisni akciji v naslednjih dneh in mesecih sledili, so to odločnost samo še potrdili. Oblikovanje Savinjske čete, bitka na Čreti in številne druge akcije, ki so se zvrstile takoj na začetku in v kasnejših letih našega narodno osvobodilnega gibanja na območju Savinjske doline so tudi odraz čvrste pripravljenosti prebivalstva, da izvede naloge, sprejete na ustanovnem kongresu Komunistične partije Slovenije na Čebinah ter na I. konferenci Komunistične partije Slovenije v Šmiglovi zidnici.

Na dosežke na gospodarskem področju, na področju posameznih družbenih dejavnosti in na ostalih področjih, dosežene posebno v letih tekočega srednjeročnega obdobja, smo lahko resnično ponosni. Družbeni proizvod občine je v treh letih narasel po planirani realni stopnji 10,2 odstotka, v zadnjih dveh letih srednjeročnega obdobja 1976-80 pa je dinamika rasti glede na posamezne ukrepe za približno 2 odstotka nižja. Tudi število zaposlenih je narasčalo v povprečju po predvideni stopnji 2,8 odstotka, kar ob primerjavi z družbenim

proizvodom pomeni, da je produktivnost dela na delavca rastle dovolj hitro. Navedeni rezultati so bili doseženi ob manjših vlaganjih v gospodarstvo kot so bila predvidena, kar posebej opozarja na velike napore v zvezi z izkoriščanjem notranjih rezerv, ki so tudi osnovna pot sedanjega in prihodnjega stabilizacijskega razvoja.

Odkar smo pred leti sprejeli prostorski in urbanistični program občine, mnogo bolj usklajeno, organizirano in kvalitetno razrešujemo posamezna vprašanja uporabe prostora. Sprejeti so bili posamezni urbanistični in zazidalni načrti kot izvedbeni dokumenti. Občutljivejši in doslednejši smo na področju varstva okolja.

Vsa leta doslej so bila vložena velika sredstva, pa tudi delo občanov zlasti v obrobni predelih občine v izgradnjo posameznih komunalnih objektov. Letno moderniziramo okrog 30 km cest, znana je večletna akcija, v okviru katere prispevajo zaposleni vsako leto en enodnevni zaslužek za povezavo okrog 170 domačij v obrobni in hribovitih predelih z dolino, kot edina tovrstna akcija v SR Sloveniji posebno velikega pomena je zgrajena žalska obvoznica, okrog 90 odstotkov naših gospodinjstev ima priključek na vodovod, izgradnja vodovodov pa se nadaljuje še hitreje kot prejšnja leta, večja pa se tudi število telefonskih priključkov. Letno smo v tem srednjeročnem obdobju gradili preko 150 družbenih stavnanj. Mnogo bolj kot doslej pa stopajo v ospredje vprašanja, ki so povezana z izgradnjo kanalizacije in čistilnih naprav. Pripravlja se ustrezna dokumentacija, letos pa bomo pričeli z izgradnjo prve faze kanalizacijskega sistema. Pomembno je tudi, da smo v zadnjih letih dosegli zelo hiter razvoj trgovine in gostinstva in malega gospodarstva.

Razvoju posameznih družbenih dejavnosti dajemo v žalski občini že od nekdaj poseben poudarek. Precejšnja vlaganja v razvoj šolstva, otroškega varstva, zdravstva, pa tudi na področju kulture in telesne kulture so omogočila marsikje mnogo boljše prostorske in

ostale pogoje za razvoj posameznih dejavnosti. Tudi rezultati teh prizadevanj niso izostali, kar se posebno kaže v kvaliteti učno vzgojnih procesov na naših šolah in v vrtcih, v vedno večjem številu otrok v vartvu, v boljših zdravstvenih storitvah in v množičnosti ter kvaliteti razvoja posameznih vrst dejavnosti na področju kulture in telesne kulture. Izvedba četrtega referenduma za samoprispevek do leta 1985 bo ta razvoj na področju družbenih dejavnosti še pospešila.

Če govorimo o nosilcih razvoja v žalski občini, potem gotovo ne moremo mimo razvite krajevne samouprave v krajevnih skupnostih. Skoraj povsod v naših naseljih, vaseh in zaselkih delujejo številni režijski odbori za izgradnjo posameznih objektov, ki zbirajo potrebna sredstva, marsikje v obliki dodatnih prispevkov občanov in organizirajo prostovoljno delo krajanov. Brez dvoma imajo naše krajevne skupnosti danes bolj čvrsto materialno osnovo, ki omogoča vedno bolj ne le reševanje posameznih komunalnih, ampak tudi številnih drugih problemov. Posamezna vprašanja povezana z urejanjem prostora in urbanistično ureditvijo ter varstvom okolja, reševanje socialne problematike, obrambne priprave in druga so vedno bolj prisotna pri delovanju krajevnih skupnosti.

Navedeni in številni drugi razvojni dosežki v naši občini kažejo, da je razvoj na celotnem območju občine izredno hiter in da so se pogoji za delo in življenje občanov močno izboljšali. Vse to pa je bilo doseženo s solidarnostjo in enotnostjo ter velikimi napori delovnih ljudi in občanov.

Izguba tovariša Tita je vse nas močno prizadela. Težko dojemamo, da ga ni več med nami. Ob vsem tem pa smo čvrsto odločeni tudi v prihodnje izvajati vse tiste naloge v zvezi z nadaljnjim razvojem socialističnih samoupravnih odnosov, ki pomenijo dosledno uresničevanje Titovih usmeritev. Prizadevali si bomo, da bo Jugoslavija tudi v prihodnje

JOŽE JAN

Tako, kot po vsej Sloveniji, smo tudi v Žalcu prisrčno pozdravili in sprejeli brate Srbe — udeležence Vlaka bratstva in enotnosti. Ob snidenju ni šlo brez solza, vendar so bile to solze veselja nad znovničnim snidenjem.

Popeljali smo jih v nekatere naše tovarne, da so se seznanili z njihovo proizvodnjo in delavci, pospremili smo jih tudi v Zgornjo Savinjsko dolino ter v druge kraje v tem našem predelu Slovenije. Vsi smo bili srečni in prehitro se je približal trenutek slovesa na celjski železniški postaji.

„Še bomo prišli k vam v Slovenijo, vendar je sedaj vrsta na vas, da nas obiščete!“ so vzklikali ob slovesu. Srečanje z udeleženci Vlaka bratstva in enotnosti je bilo za vse nepozabno doživetje. Na sliki: dragi gostje prihajajo pred hotel Golding Rubin v Žalcu.

Za 7. julij — praznik občine Žalec

čestitajo

SKUPŠČINA OBČINE ŽALEC
IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE ŽALEC
OBČINSKA KONFERENCA SZDL ŽALEC
OBČINSKA KONFERENCA ZKS ŽALEC
OBČINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV ŽALEC
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV ŽALEC
OBČINSKA KONFERENCA ZSMS ŽALEC
SAVINJSKI OBČAN — UREDNIŠTVO.

Z vami smo, bratje Slovenci!

Ob letošnjem obisku udeležencev Vlaka bratstva in enotnosti v Sloveniji nam je Rudi Cilenšek v razgovoru povedal nekatere zanimive dogodke in ugotovitve o tem, kako je prišlo že pred zadnjo vojno v polni meri do izraza bratstvo med našimi narodi. Pa prepustimo besedo Rudiju:

„Solidarnost in bratska pomoč srbskega prebivalstva sta se lepo manifestirali že pred zadnjo vojno, v času, ko je takratna buržoazna oblast sledila vzoru fašistov in za naše antifašistično usmerjene ljudi odprla posebna taborišča. V takšno taborišče v Medjurečju pri Iv anjici sem prišel tudi jaz skupini kakšnih 100 Slovencev, med katerimi nas je bilo 12 tudi iz žalske občine. To je bilo v januarju leta 1941, torej pred napadom na Jugoslavijo.

Strpani v poseben vlak, ki je imel tudi živinske vagone, smo brez žandarske straže prispeli v Beograd. Na postaji nas je pričakala antifašistična mladina s komunisti. Povedli so nas v restavracijo Balkan, nam dali večerjo in tu smo tudi peli in plesali kolo. Bilo je očitno, da so bratje Srbi v Beogradu bili dobro poučeni o tem, kdo smo in kam nas peljejo.

Ko smo odpotovali naprej, so nas prevzeli oboroženi žandarji. Bil je že dan, ko smo se ustavili v Slavonški Požegi. Presenečeni smo zagledali veliko parol po zidovih, na katerih je pisalo Živela SSSR in KPJ in podobna gesla. Posebej nas je presenetil velik napis z omenjeno parolo SSSR in KPJ pred neko bližnjo kasarno, pod katerim se je sprehal oborožen stražar.

Uzička Požega je bila zadnja postaja, zato smo morali vsi izstopiti. Rečeno nam je bilo, da se moramo zbrati na zbornem mestu. Poleg železniške postaje je bila tržnica, na kateri se je trlo ljudi. Radovedni so nas opazovali ter nas tudi spraševali, kam gremo. Rekli so,

da so obveščeni, da smo Italijani, ujetniki, ki bi nas naj ob napadu na Jugoslavijo naši zajeli in sedaj gremo v lager. „Kakšni Italijani, Slovenci smo!“ smo izjavili.

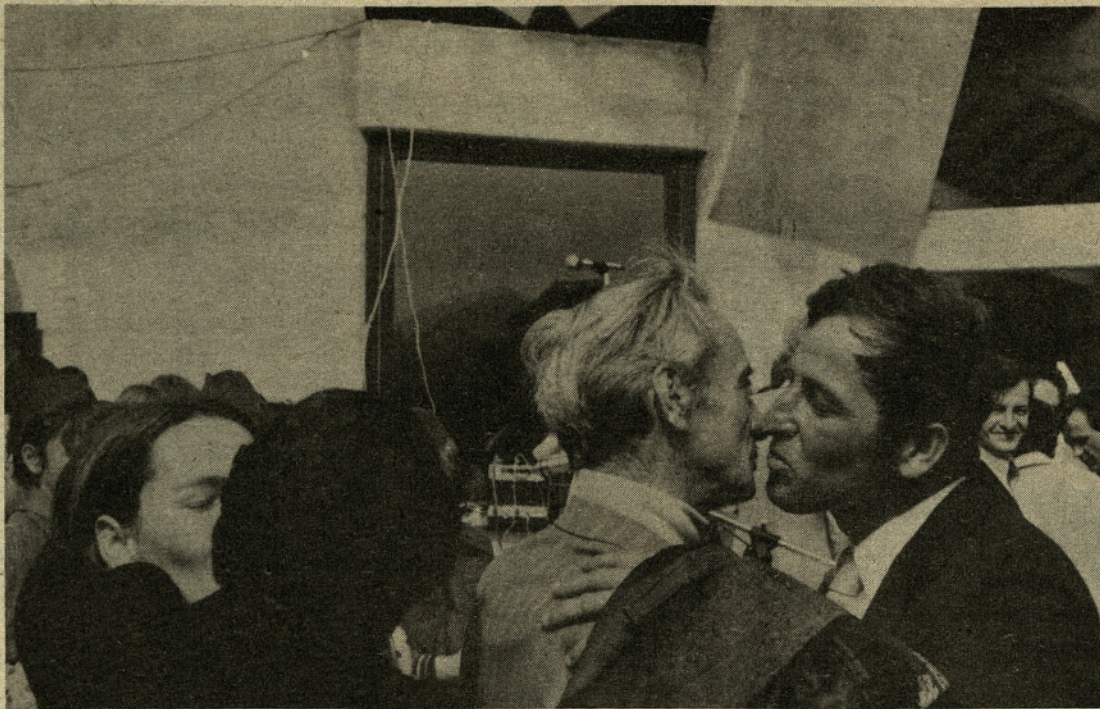
„Ah, taka je ta reč, Slovenci ste. To je nekaj povsem drugega. KPJ pa je že organizirala zborovanje, na katerem je najprej govoril nekdo od Partije, nato pa je spregovoril še naš tovariš, mislim da je bil to dr. Potrč iz Maribora.

Naprej do taborišča ni bilo več prevoza. Morali bi peš 40 kilometrov s kovčki in po slabih poteh. Tudi tokrat je bila Partija na mestu. V presenetljivo kratkem času se je znašlo pred nami nič koliko kmečkih voz, na katere smo sedli in zapeljali so nas vse do taborišča. To je bila solidarnost, ki je človek ne more pozabiti. Bratje Srbi so nam rekli, da sedaj vedo, kdo smo in kam gremo in ker so njihova srca z nami, se nam ne sme nič hudega zgoditi. Bili smo jim hvaležni za te spodbudne besede, ki so se pozneje izkazale tudi v dejanjih.

Taborišče je stalo na nekakšnem močvirnatem svetu. Razen barak ni bilo ničesar, niti sanitarij, ne tekoče vode. Umivali smo se v bližnji mlaki, hrano pa so nam solidarno prinašali trikrat dnevno v lager. V tistih težkih dneh so se spletla številna prijateljstva. Jaz sem hudo zbolel in moral sem v bolnišnico Ivanjico. Kakšna bolnica, bila je to navadna zdravstvena postaja z nekaj ležišči in medicinsko sestro. Edini zdravnik je bil zaposlen, da bi me lahko zdravil, zato me je zdravil moj tovariš iz taborišča dr. Potrč.

Nesebična bratska pomoč našim medvojnim izgnancem v Srbiji je bila nadaljevanje že skovanih vezi med našimi narodi. To je velika vrednota, ki jo bomo čuvali in poglobljali z bratskimi stiki tudi med mladimi rodovi.”

Pogovor pripravil LT.

Z odprtimi srci so sprejeli brate Srbe...

Nemogoče je v reportažni zapis strniti in zapisati vse tisto, kar smo občutili v naših srcih med nedavnim obiskom in bivanjem srbskih bratov, udeležencev letošnjega Vlaka bratstva in enotnosti v Sloveniji.

Po veličastnih sprejemih v Krškem in Celju smo naše brate nadvse priščno sprejeli in pozdravili tudi Savinjšani pred novim hotelom Golding Rubin, najnovejšim dokazom bratskega sodelovanja tudi na gospodarskem področju.

Med godbo in pesmijo, ki je pronicala v srca, solze, objemi, vzkliki veselja nad ponovnim srečanjem ljudi, ki so v najtežjih časih naše domovine živeli pod isto streho in si delili tudi zadnjo skorjo kruha.

Druge goste je pred hotelom Golding Rubin najprej pozdravil in jim zaželel prijetno bivanje med nami podpredsednik občinske konference SZDL Žalec Stane Lesjak. Po krajšem kuiturnem programu so se gostje namestili v hotelu Golding Rubin. Delegacija iz pobratene občine pa je odnesla venec pred spomenik padlih v NOV v Žalcu.

V petek so si srbski bratje najprej ogledali rimske izkopanine v Šempetru, nato so se zadržali v tovarni nogavic na Polzeli, kjer je po ogledu tovarne sledil krajši razgovor s kolektivom. Iz Polzele so se gostje z gostitelji odpeljali v Prebold. Tu so bili najprej gostje kolektiva tovarne (TT Prebold), nato pa je bilo za vse prirejeno v hotelu skupno kosilo. Pred kosilom je folklorna mladinska skupina zaplesala ne-

kaj plesov. Po kosilu pa je bil pravi čas za pogovor in obujanje spominov.

Zvečer so se gostje udeležili koncerta, ki so ga pripravili otroci in mladinci v osnovni šoli „Peter Šprajc Jur“ v Žalcu. Z velikim uspehom je nastopil tudi moški pevski zbor DPD Svoboda Žalec.

V soboto ob 8,30 uri je predsednik občinske skupščine Vlado Gorišek v hotelu Golding Rubin priredil sprejem članov delegacije pobratene občine Kruševac. Po sprejemu so se gostje in gostitelji odpeljali na Dobrovlje, kjer so si ogledali dom borcev NOV, v popoldan-

skem času pa so obiskali izseljeno družino Vinka Ušeničnika v Zgornjih Grušovljah nad Šempetrom.

Zadnji dan bivanja je potekal takole: ob 13,30 uri je bil sprejem članov republiške delegacije SR Srbije in SR Slovenije v hotelu Golding Rubin. Po skupnem kosilu je sledil odhod gostov v spremstvu gostiteljev, predstavnikov DPO in Skupščine občine Žalec v Celje na železniško postajo.

Bilo je tako kot ob prihodu: godba, pesem, solze, objemi in vzkliki ter želje po ponovnem snidenju.

— L. T.

Prijateljske vezi gasilcev iz Kruševca in Žalca

Utrjevanje prijateljskih vezi, katere so bile skovane v najtežjih dneh naše zgodovine, se stalno širijo in poglobljajo. Medsebojna povezanost slovenskega in srbskega naroda, kot tudi neizčrpna zakladnica novih idej sedanjih in bodočih generacij, nam narekujejo humano in politično odgovornost ter trajno obvezo, da čuvamo najsvetlejšo pridobitev naše narodnoosvobodilne borbe in utrjujemo misel tovariša Tita — ohraniti bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti.

Občini Kruševac in Žalec sta že od vsega začetka pobrateni in tesno sodelujeta tako v prijateljskem, kot v družbenopolitičnem in gospodarskem pogledu. V tem smislu sklepajo poznanstvo in prijateljske vezi tudi gasilci obeh pobratenih občin. Predstavniki Dobrovoljnog vatrogasnog društva iz Kruševca so se odzvali povabilu Gasilskega društva iz Žalca in jih obiskali 13. junija 1980 v Žalcu. Člane predsedstva DVD kruševac Petra Trubajina, Slobodana Maksimoviča in Miladina Zajica je pred hotelom Golding Rubin v Žalcu sprejel in pozdravil predsednik domačega gasilskega društva Ivan Pražnikar. Pionirji in pionirke v gasilskih krogih in narodnih nošah so gostom izrekli s šopki cvetja priščno dobrodošlico.

Med obiskom so gasilci obeh pobratenih občin izmenjali svoje izkušnje in se seznanili z razvojem obeh društev. Poudarili so ustanovitev žalskega gasilskega društva pred več kot 100 leti in njegovo vlogo v času

narodnega osveščanja vse do današnjih dni, še posebno pa v dobi najtežje preizkušnje, to je v času NOV.

Na tem srečanju so se dogovorili tudi o pobratenuju obeh gasilskih društev, ki bi bilo predvidoma v Žalcu ob otvoritvi novega gasilskega doma, v Kruševcu pa ob proslavi 50. obletnice obstoja njihovega gasilskega društva.

Žalski gasilci so svoje goste seznanili z razvojem Žalca, s proizvodnjo in konzerviranjem hmelja, pokazali so jim rimske izkopanine in jamo Pekel v Šempetru, ogledali pa so si tudi poklicno gasilsko brigado v Celju, s Starega gradu pa so se razgledali po Savinjski dolini in panorami Celja. Ob zaključku srečanja so jim priredili tudi veseli piknik v Kalah pri Ponikvi.

K. STRAHOVNIK

O vlaku bratstva so rekli

Milosava Milovanović, Bresnica pri Čačku: „V Sloveniji sem že drugič.

Tako prisrčnega sprejema nisem pričakovala. To je zares trdno bratstvo, ki tudi po tolikih letih ni zbledelo. Obiskali smo Janca in Pavlo Palir. Štiri leta sta bila naša gosta, radi smo ju imeli. Vojna se je končala, vaši ljudje so odšli domov, spomini in stanko tovarištvo pa je ostalo.

Želela bi, da bi se še večkrat videli, žal pa to zaradi velikih razdalj ni vedno možno.”

Savka Mihajlović, Bresnica pri Čačku: „To pot sem prvič z vlakom bratstva in enotnosti v Sloveniji. Ganila sta me nadvse topel sprejem in gostoljubnost vaših ljudi. Kaj podobnega zlepa ni v svetu. V ojni skovano bratstvo bom čuvali kot punčico svojega očesa in vsi želimo, da bi to pobratimstvo negotvali tudi poznejši rodovi.”

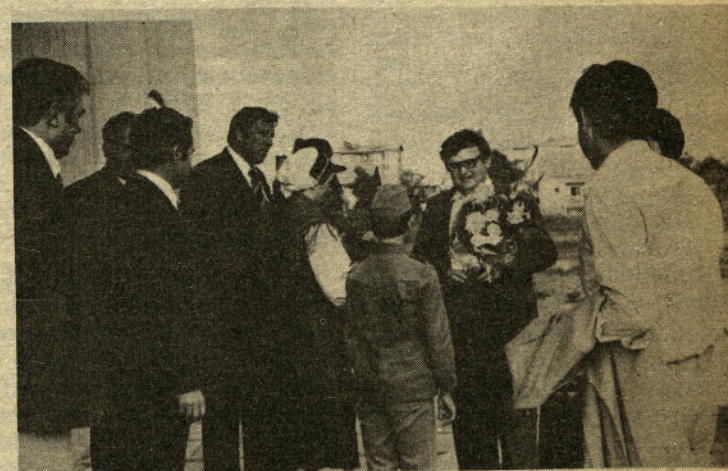
Zorka Milovanović: „Srečna sem, da sem med svojimi prijatelji. Tu so Iv an, Franc pa Gusti in drugi, bratje Palirji, ki so med vojno živeli pri nas. O, še bom prišla v Slovenijo, pa tudi oni bodo prihajali k nam.

Še tako velike razdalje ne pomenijo nič, če se ljudje želijo videti. Rekla bi še, da je Slovenija zelo lepa in vse, kar se videla, mi je zelo všeč. Hitro, prehitro so minili ti dnevi in treba se bo posloviti.”

Rada Vidojević: „Pri vas v Sloveniji sem že drugič. Ganjena sem nad tem, kar sem videla in doživela. Taki stiki med ljudmi ne zbledijo. Doma smo kmetje, imamo veliko dela, vendar pa ujamemo čas za takšno pot. Sedaj želimo, da bi bratje Slovenci prišli k nam.”

Julij Palir: „Bilo nas je osem. Živeli smo v skromni hišici. Ne vem, kako bi preživeli tista vojna leta, da nismo imeli dobrih sosedov, prijateljev, ki so storili vse, da nam bi bilo dobro. Nikoli jih ne bomo pozabili. Srečni smo, da so sedaj med nami.”

— LT

Prisrčen sprejem kruševskih gasilcev

„Utrip in podoba občine Žalec”

PRED DVEMA DESETLETJEMA

Zelo težko je govoriti o mestu, vlogi in uspešnosti razvoja občine Žalec v preteklih desetletjih (od leta 1970). Na voljo so samo nekateri osnovni kazalci razvoja, ki zelo grobo prikazujejo razvojno stopnjo, gospodarsko rast in nekaj osnovnih primerjav glede na razvoj sosednjih občin, SRS in SFRJ. Prav gotovo pa za to preteklo obdobje drži ugotovitev, da je bilo to obdobje sila umirjenega in počasnega razvoja na eni strani in kar je še značilnejše – skoraj povsem nenačrtnega pristopa k reševanju družbeno-ekonomske problematike v našem prostoru.

Razen poznanih letnih planov ni bilo v občini dokumenta, ki bi vsaj srednjeročno zastavljal naloge, cilje in možnosti razvoja na vseh področjih našega življenja.

K prvemu razvojnemu načrtu občine Žalec smo pristopili leta 1970, ko smo kolikor se da sistematično obdelali najpomembnejše značilnosti občine, njen razvoj po letu 1965, nosilce gospodarskega razvoja, njeno mesto v SRS, šolstvo, kadre in stanovanjsko komunalno dejavnost. Ta analiza je pokazala nekaj prav zanimivih podatkov, ki so bili skoraj neverjetni, drugi pa zopet dostopni le ozkemu krogu poznavalcev posameznih področij.

Tako je analiza velikosti naselij pokazala, da je bilo leta 1869 največje naselje v občini Pongrac (809), nato Andraž, Gotovlje, Zabukovica, Vransko in Liboje, Žalec pa šele na 7. mestu s 553 prebivalci. Današnja podoba vodilnih naselij zasledimo šele po letu 1971, saj je še leta 1961 bil vrstni red naselij naslednji: Žalec, Polzela, Gotovlje,

Zabukovica, Pongrac, Prebold, Šempeter itd. To spreminjanje koncentracije prebivalcev v posameznih naseljih seveda nosi v sebi smeri urbanizacije, deagrarizacije in industrializacije na območju naše občine.

Zanimivost gospodarskega razvoja občine do leta 1965 je prav gotovo visoka udeležba industrije in kmetijstva v našem gospodarstvu (kar 87,1 %) vse ostale panoge pa le 12,9 % DP. Nad vse zanimiv je podatek, da je v DP zajemalo kmetijstvo 36,0 %, kar je v primerjavi z današnjo udeležbo (8,0 %), skoraj neverjetno. Značilnost tega obdobja je torej izredno močno kmetijstvo, začetki hitrejšega razvoja industrije ter skromno razvita trgovina in gostinstvo. Skupni kazalci razvojne stopnje naše občine pa so kazali na 11 % – 13 % zaostajanje produktivnosti, akumulativnosti in OD/zap. za SRS, ter visoko produktivnost dela v kmetijstvu, ki je kot edina panoga v gospodarstvu občine presegala republiško povprečje. Zanimiva je bila opredelitev nosilcev našega razvoja po letu 1965, saj je bilo na 1. mestu opredeljeno kmetijstvo, nato tekstilna industrija, kovinarska, lesna in na koncu trgovina in zasebna obrt. Nosilci so bili izbrani po pomembnosti udeležbe v DP gospodarstva občine.

Izreden poudarek kmetijski proizvodnji, pospešenemu razvoju tekstilne in kovinske industrije iz prve zasnovane načrta razvoja trgovine in gostinstva preko združevanja dela in sredstev so oblikovale prvo zasnovano perspektivnega razvoja občine Žalec in nakazale strategijo za dosego potrebnega, vendar možnega hitrejšega razvoja naše doline, saj smo že takrat zelo konkretno za-

stavili možnosti koncentracije sredstev, kooperacijskih in integracijskih gibanj, poudarili potrebo po odprtosti občine, pomembnosti kadrov in prostorski ureditvi občine.

VČERAJ IN DANES

Vse to, kar smo v preteklem desetletju slutili, želeli in v prvih zasnovah pričeli načrtovati kot možen razvoj naše doline, smo z izredno vnemo, delovnim elanom in okrepljeni s sodelavci uglednih slovenskih znanstveno raziskovalnih institucij v letih 1970–1980 pričeli tudi vedno uspešneje uresničevati.

Leta 1972 smo pričeli z izredno pomembno aktivnostjo na področju tako imenovane sanacije spodnjega dela našega gospodarstva, kjer smo skupno z Zavodom za produktivnost dela iz Ljubljane z uvedbo nekaterih produktivističnih metod in realizacijo investicijskih programov uspešno sanirali 12 delovnih organizacij, ki so poprej životarile na meji rentabilnosti in seveda niso dosegale nikakršnega razvoja. Od teh imamo danes več takšnih, ki dosegajo izredno dobre poslovne rezultate, hiter razvoj in zavidljivo produktivnost dela.

DOLGOROČNI PROGRAM RAZVOJA

V istem času so pričeli pripravljati prav gotovo enega najpomembnejših dokumentov o razvoju naše občine in sicer „Dolgoročni program razvoja občine Žalec”. Ta dokument smo pripravili skupno z Zavodom za produktivnost dela v letu 1973, sprejet pa je bil na skupščini eno leto kasneje. To je prav gotovo temeljni dokument našega razvoja, saj je na eni strani potrdil naše kratkoročne

razvojne usmeritve in ambicije ter jih zastavil na srednji rok do leta 1980, 1986, nekaj elementov pa je bilo podanih tudi do leta 2000.

Strokovni pristop, jasno zastavljeni cilji, a preverjene dejanske možnosti izredno smelo začrtanega razvoja (10 % realne rasti DP) so bili pogoj povsem novi kvaliteti dela načrtovanim akcijam na posameznih področjih reprodukcije človeka v prostoru.

Srednjeročni načrt razvoja 76–80, prostorski plan in letne resolucije o razvoju občine Žalec so še dopolnile obstoječe planske dokumente, tako da je po dolgotrajnem delu in snovanju spremenjena podoba doline zarisana v posameznih kartah omenjenih dokumentov, začela prihajati v resnični prostor naše občine in ga oblikovati v podobo, kakršno ima občina danes.

Rdeča nit prostorskega plana – očuvanje rodovitnih kmetijskih zemljišč ter izenačitev pogojev bivanja

občanov v dolinskih naseljih in v hribovitem obrobju doline, je narekovala smeje, zahtevne in finančno velike akcije. Ureditve infrastrukture, šolstva, otroškega varstva, zdravstva, preskrbe, rekreacije in tudi gospodarske aktivizacije takozvanega drugega kroga naše doline se preko vedno uspešnejših referendumov in združevanja sredstev s posameznimi družbenimi dogovori uspešno in hitro uresničuje.

Ureditve prostora ima seveda zelo hitro izreden povratni učinek na samo gospodarstvo, o čemer zelo zgovorno pričajo sami rezultati doseženega gospodarskega razvoja naše občine v letih 70–75 in zlasti

76–80. Izredno hiter razvoj industrije in trgovine nam v letu 1975 močno spremenili strukturo našega gospodarstva v primerjavi z letom 1965. Industrija je povečala svojo udeležbo od 50 % leta 1965 na 80 % v letu 1980, trgovina od 3,8 % leta 1965 na 8,0 % leta 1980, dočim je kmetijstvo svojo udeležbo močno zmanjšalo in sicer od 36,0 % na 8,0 % DP. Poleg močne strukturne spremembe je gospodarstvo doživelo tudi zelo hiter razvoj, ki se zrcali v visokih letnih stopnjah rasti vseh kategorij, najpomembnejši pa je prav gotovo podatek, da dosegamo 5 % višji dohodek na zaposlenega kot SRS in celjska regija, kar pomeni, da so visoki zaostanki za razvojno stopnjo slovenskega gospodarstva iz leta 1965–70 uspešno odpravljani. Močan razvoj že v letu 1970 opredeljenih nosilcev tekstilne industrije, kovinske industrije, kmetijstva in trgovine je bil osnova tako hitremu razvoju celotnega gospodarstva v naši občini in tako pomembnih strukturnih sprememb v njem.

Kljub tem ugodnim globalnim rezultatom pa seveda ne smemo mimo tekočih problemov, ki jih je potrebno pozorno in skrbno reševati v vsakdanjem izvajanju tekočih nalog. Gre za preskromne strukturne spremembe znotraj same industrije, še vedno prepočasnega združevanja dela in sredstev (že leta 1965 začrtane tesnejše povezave tekstilne industrije in kovinske industrije še danes niso rodile pomembnejših rezultatov), zaostajanje v dinamiki razvoja za celjsko regijo, izpad realizacije planiranih osrednjih investicijskih projektov v kmetijstvu in industrijo ter kadrovska problematika. Vse to nam daje odgovorne

in pomembne zadolžitve tudi za naslednje srednjeročno obdobje 1981–1985.

JUTRI

O našem bodočem razvoju smo razpravljali in odločali že pri sestavi in sprejemu našega dolgoročnega razvojnega načrta v letu 1974. Zato je bilo kljub nizu naših elementov in pogojev, katerih takrat nismo mogli predvideti, delo pri izdelavi analize razvojnih možnosti občine do leta 1985 dosti lažje, kot pri pripravi preteklih planskih dokumentov.

Realizacija centralnih investicij našega gospodarstva v kmetijstvu, strojni in kemični industriji, tekstilni industriji ter trgovini in gostinstvu bo ob dinamičnem razvoju ostalega gospodarstva omogočila izredno dinamičen razvoj našega gospodarstva tudi v letih 1981–85. 8–9 % rast DP bo dala obsegu naše proizvodnje v letu 1985 povsem novo dimenzijo v primerjavi z današnjimi dosežki, kaj šele z dosežki pred leti. Visok DP, visoke investicije, izvoz, rast produktivnosti dela, število zaposlenih bodo tudi ob koncu naslednjega srednjeročnega obdobja pokazali na marsikatero novo značilnost našega tako gospodarskega, kot družbenega razvoja.

Jasno zastavljeni cilji, neizkoriščene notranje rezerve in neprekinjena aktivnost usmerjanja razvoja bodo ob zavzetosti delavnih ljudi za uresničitev sprejetih ciljev prav gotovo tudi v tem srednjeročnem obdobju obrodili tako dobre rezultate, kot smo jih dosegli v letih 1970–1980!

JOŽE CEROVŠEK
dipl. oec.

Nove hmeljske sorte veliko obetajo

Pred leti v Inštitutu za hmeljarstvo v Žalcu vzgojene nove sorte hmelja našim hmeljarjem že dajejo pomembne rezultate. Da strokovnjaki Inštituta ne drže križem rok, kažejo novi dosežki in sicer gre za tri nove hmeljske sorte: Blisk, Bobek in Buket. Vzgojili so jih dr. Dragica Kraljeva, dr. Tone Wagner, Nežika Medved in Marta Dolinar, torej strokovnjaki, ki so vzgojili že prve sorte pred leti.

Kot poročajo, nove hmeljske sorte obetajo večje pridelke in ker so različne po vegetaciji, se dobro vključujejo v tehnologijo pridelovanja. Pomembno je tudi, da so primerne za strojno obiranje, skratka, imajo vrsto oblik, zato je pričakovati, da jih bodo hmeljarji dobro sprejeli.

Team strokovnjakov žalskega Inštituta za hmeljarstvo se je te zahtevne naloge lotil zaradi vse glasnejše zahteve po popolnejšem izboru hmelja, takšnem, ki bo dovoljeval daljši čas obiranja oziroma različno vegetacijo.

Nove sorte se odlikujejo po večji količini smol, pa tudi večjem pridelku. Primerne so za strojno obiranje tudi tedaj, ko so druge sorte že obrane, skratka, tak izbor ublažuje korice, ki nemalokrat povzročajo hmeljarjem težave.

Zaradi različne vegetacije bo tudi spomladanska dela možno opraviti v daljšem časovnem obdobju, sezono obiranja pa bo možno podaljšati od sedanjih štirinajst dni na en mesec.

Sorta Blisk se odlikuje po bujni rasti, ima nekoliko daljšo vegetacijo. Cveti 15. julija dozori pa šele prve dni septembra. Storžki se ne drobijo med obiranjem s strojem, imajo sorazmerno težo, pa tudi proti boleznim in škodljivcem je rastlina odporna.

Bobek je podoben savinjskemu Goldingu. Ima izenačeno rast in približno enako vegetacijo kot Aurora. Cvete okrog 10. julija, dozori pa v drugi polovici avgusta. Nekaj manjši storžki dobro prenesajo strojno obiranje in ker so težji od Goldinga, je pridelek mnogo večji. Bolezni dobro prenaša oziroma je na njem skoraj ni bilo opaziti. Primeren je v vseh ekoloških področjih Slovenije.

Buket ima daljšo vegetacijo kot Guldin in tudi nekaj daljšo od Aurore. Cveti okrog 12. julija, dozori pa konec avgusta. Storžki se ne drobijo pri strojnem obiranju in so veliki ter daljši kot pri ostalih sortah. Sorta je tudi odporna proti boleznim, pa tudi manj je občutljiva za uši kot Aurora. Gajiti ga je možno v ekoloških področjih Slovenije.

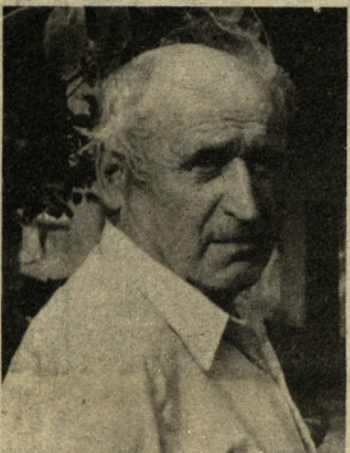
Nove hmeljske sorte se odlikujejo tudi po prijetni hmeljski aromi, skratka, hmeljarji so dobili nove sorte, ki veliko obetajo. Obširnejši sestavek o novih hmeljskih sortah je v junijski številki objavil Hmeljar

Pogled na rodovniško čredo molznic v Rakunovem hlevu:

Največji dohodek daje mleko

Prijazna domačija z velikim, sodobno urejenim hlevom, v katerem poleg naraščajajočih prežvekuje 17 rodovniških krav, lesenim kozolcem in čistim dvoriščem, kaže, da Rakunovi v Založah napredno gospodarijo

Cvetko Rakun

in da veliko dajejo tudi na zunanjo podobo svoje kmetije.

Bila je sobota, med deževne oblake zagazeno sonce ni imelo prave moči, da bi posušilo ovelo travo na pokošanih travnikih. Rakunovi ženski sta na bližnjem travniku obračali

mrvo, sin Milan je kosil, pa tudi Cvetko Rakun, ki vidi v sinu dobrega naslednika, se je odpravil na travnik.

„Bom kar šel, ker vidim, da ste zakopani v delo,” sem rekel, gospodar pa me je prijel za rokav, se široko nasmešnil in me povabil za mizo. „Ženski,” pri tem je mislil na ženo Cilko in snaho Marijo, „bosta že opravili s senom, sin pa se bo tudi kmalu vrnil domov, saj kosi z motorno kosilnico in tako mu gre delo hitro od rok,” je pomodroval Rakun in mi natočil kozarec domačega sadjeva.

Med pogovorom sem si zapisal, da ima kmetija 15 ha zemlje, od tega je sedem ha gozda, drugo pa so travniki in njive. Hmelja že dolgo več ne pridelujejo, ker so se usmerili v živinorejo. Sicer pa sta Rakunova že od nekdaj zagreta živinorejca. Zanimivo je, da je Cvetko Rakun pred zadnjo vojno kmetijo kupil. Ženo Celko sta se z ljubeznivo oprijela zemlje, jo gnojila z znojem in tako je bilo vsa leta dovolj kruha pri hiši.

S skrbno odbiro so se Rakunovi dokopali do rodovniške živine sivorjave pasme. Čeprav

imajo v hlevu 24 glav, jim za živino zraste dovolj lastne mrve. Letno napolnijo silos 200 kb. metri dobre silaže, pridelajo pa tudi veliko dobrega sena. Travnike in njive je kajpak treba izdatno gnojiti – tudi tiste, ki so jih vzeli v najem.

Od kar so se usmerili zgolj v živinorejo, hitreje popravijo delo, vendar to še vedno pomeni, da ni treba vstajati ob peti uri in legati k počitku. Bo pa držalo, da danes, ko imajo na kmetiji vso potrebno mehanizacijo, dela hitreje opravijo. Glavni dohodek kmetije je mleko. Dnevno ga dvakrat odpeljejo v zbiralnico od 170 do 200 litrov. Ker je mleko zelo dobro (od 3,7 do 4 toličobne stopnje), je primerna tudi cena. Seveda bi del dohodka pobrala močna krmila če bi jih nabavljali, tako pa vse pridelajo na kmetiji.

Mladi Rakun je še prejšnja leta hodil v službo, zadnji čas pa se je povsem posvetil kmetiji in vse kaže, da je ubral pravo pot. V službo za zdaj hodi le snaha Marija, vendar v prostem času z veseljem poprime za vsako delo. Potleli so pri hiši še otroci, polni smeha in razigranosti.

Čeprav so Rakunovi svojo kmetijo usmerili v živinorejo, kruha ne kupujejo. Me nje namreč, da je najboljši kruh spečen iz moke, ki so jo pridelali doma.

Na rob naj še zapišemo, da sta Rakuna imela nemalokrat pod streho partizanske borbe in aktiviste. Povezanost Cvetka Rakuna z NOV ni ostala neopazna okupatorju in tako je moral v celjski Stari pisker, pa tudi drugo taborišče je okusil.

Leta so se odmaknila in na te viharne čase so ostali le spomini. Cvetko Rakun je zelo vesel, če kakšenkrat potrka ta ali oni nekdanji aktivist, saj je to priložnost za obujanje spominov. No, življenje na Rakunovi kmetiji polje v polnem razmahu.

LOJZE TRSTENJAK

Snaha Marija in tašča Cecilija hitita obračati seno

Program praznovanj občinskega praznika v Gotovljah

SOBOTA, 28. 6. 1980

ob 20. uri – koncert pevskih zborov Gotovlje, Šempeter in Žalec v dvorani združnega doma v Gotovljah

NEDELJA, 29. 6. 1980

ob 9. uri – otvoritev razstav o življenju in delu občanov v osnovni šoli v Gotovljah

– po otvoritvi razstave bo srečanje čebelarjev občine Žalec

ob 10. uri – položitev temeljnega kamna za izgradnjo prizidka k osnovni šoli Polzela

ob 15.30 uri – Dan „gasilca” občine Žalec v Gotovljah

– po prireditvi prosta zabava

PONEDELJEK, 30. 6. 1980

ob 9. uri – položitev temeljnega kamna za izgradnjo regijske mlekarne industrije v Rušah pri Arji vasi

ob 15.30 uri – namizni tenis – tekmovanje posameznikov v dvorani združnega doma v Gotovljah

ob 18. uri – ekipno tekmovanje v šahu v dvorani združnega doma v Gotovljah

ob 19.00 uri – mladi Gotovlji se predstavijo v dvorani združnega doma v Gotovljah

TOREK, 1. 7. 1980

ob 15.30 uri – tekmovanje v streljanju pri združnem domu v Gotovljah

SREDA, 2. 7. 1980

ob 15.30 uri – prvenstvo občine Žalec v odbojki na igrišču TVD Partizan v Gotovljah

ob 20. uri – predstava dramskih umetnikov Dareta Ulage in Milana Gorenška v dvorani združnega doma v Gotovljah

ČETRTEK, 3. 7. 1980

ob 8. uri – pohod mladine ob spomenikih NOB

ob 15.30 uri – občinski turnir v nogometu na igrišču TVD Partizan v Gotovljah

PETEK, 4. 7. 1980

ob 6.00 uri – meddružinsko tekmovanje ribičev za ribiški prehodni pokal Sa vinja pri ribniku v Preserjih – Braslovče

ob 9.00 uri – lovsko strelsko tekmovanje za prehodni pokal občine Žalec pri Lovski koči Gozdnik nad Grižami

ob 9.00 uri – pohod mladincev in borcev ter pripadnikov TO na Joštovo zidanico nad Gotovljami

ob 11. uri – srečanje borcev in aktivistov NOB na Rinki nad Gotovljami

ob 15.00 uri – osrednja proslava 25. obletnice Ribiške družine Šempeter s podelitvijo Priznanj članom in ostalim sodelavcem v Preserjih – Braslovče

ob 21.00 uri – kurjenje kresov po obronkih občine Žalec

SOBOTA, 5. 7. 1980

ob 9.00 uri – prijateljsko športno srečanje Črna na Koroškem: Gotovlje

ob 9.00 uri – otvoritev obnovljenega združnega doma v Gotovljah

ob 11. uri – otvoritev drugega dela poslovnih prostorov Lesnine v Levcu

NEDELJA, 6. 7. 1980

ob 7.00 uri – igranje budnice

ob 8.00 uri – promenade koncert Godbe na pihala Liboje v Gotovljah

ob 9.00 uri – slavnostna seja vseh zborov skupščine občine Žalec s kulturnim programom v dvorani združnega doma v Gotovljah.

Julija srečanje mladih združnikov

Ker je v prejšnji številki pomotoma omenjeno, da bo srečanje mladih združnikov Slovenije na Vranskem v juniju, bralce seznanjamo, da organizatorji načrtujejo to srečanje 26. in 27. julija 1980.

V občini se že sedaj vneto pripravljamo na ta dogodek, ki bo letos še pestrejši, zajel pa bo tudi večje število mladih kmetov iz Slovenije, bratskih republik in iz zamejstva. V dneh srečanja se bodo na Vranskem zvrstile naslednje prireditve:

Sobota 26. julija 1980:

ob 8,00 uri – Otvoritev razstave kmetijske in gospodinske opreme

ob 9,00 uri – Otvoritev razstave fotografij na temo Kmečko delo, življenje in pokrajina v organizaciji Kmečkega glasa

ob 9,30 uri – Sprejem tekmovalec ter sprejem pri predstavnikih družbenopolitičnih organizacij republike

ob 14,00 uri – Republiško posvetovanje v kulturnem domu

ob 18,00 uri – Tekmovanje v gradu Podgrad na pripravljanju jedi pod naslovom „Večer kmečke kuhinje”

Nedelja 27. julija 1980:

ob 11,00 uri – Otvoritev spominskega obeležja slovenskemu kmetu

ob 15,00 uri – Kmečke igre na prireditvenem prostoru v Podgradu ter prikaz starih kmečkih opravil

Organizatorji se obvezujejo, da se bodo za letošnje srečanje temeljito pripravili ter obiskovalcem omogočili prijetno bivanje na Vranskem. Ker bo srečanje zanimivo, pomembno pa tudi zaradi strokovno političnega dela, vas vabijo, da se srečanja čim številneje udeležite.

Krajevni prazniki v Braslovčah, Šempetru, na Gomilskem in Letušu

Na Gomilskem so neutrudljivi

V minulih dneh so se v naši občini zvrstili kar trije krajevni prazniki – v Braslovčah, Šempetru in na Gomilskem. Krajski so poskrbeli za številne kulturne prireditve, na svečanih sejah so najzaslužnejšim podelili priznanja, odprli pa so tudi nekatere odseke krajevnih cest.

Krajski Gomilskega so že lani na občinskem praznovanju pokazali svojo zagretost za skupne akcije. Med drugim so takrat vzdali temelje za večnamenski kulturni dom, ki je bil ob letošnjem krajevnem prazniku že pod streho.

Prireditve so se vrstile ves teden in nekatere so bile množično obiskane. Tako so v petek zvečer izvedli trije domači pevski zbori v polni dvorani hmeljarskega doma samostojni koncert, na katerem so nastopali tudi učenci osnovne šole.

Zanimive so bile tudi športne prireditve v šahu, košarki, rokometu, odbojki in nogometu. Precej obiskovalcev je bilo na razstavi gradbene arhitekture in kulturnih spomenikov in na razstavi ročnih del, ki so jo pripravili mladinci in mladinke ter učenci osnovne šole. Omenili bi še svečano sejo krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij in pa srečanje občanov v parku Šmatevž. Tu so izvedli tudi krajski kulturni program. Zapišimo še to, da so krajski za svoj praznik lepo oredili domove in izobesili zastave.

In kako je bilo v Braslovčah

Braslovčani so začeli krajevno praznovanje s kulturno prireditvijo na prostem. Braslovška igralska družina je pod vodstvom neumorne Anice Brišnikove pripravila za oder Miklovo Zalo. Prireditev ob jezeru je bila množično obiskana.

V nedeljo dopoldne se je skupina 30 mladincev podala na pot proti Dobrovljam, kjer ji je pred spomenikom padlih v NOV govoril o bojih na tem partizanskem območju prvoborec Ivo Zupanc-Ludvik. V petek so ob 17. uri odprli cesto

Kamenče – Poljče v dolžini enega kilometra.

Zvečer ob 19. uri so učenci osnovne šole Vlado Bagat Braslovče priredili pevski koncert pod vodstvom Nevenke Maroltove. Še pred tem je bil odbojkarski turnir za pokal Braslovč.

V soboto je bilo ob 15. uri sektorsko gasilsko tekmovanje za pokal Braslovč, ob 18. uri pa je bila slavnostna seja krajevne skupnosti in Gasilskega društva Braslovče, ki praznuje 80-letnico obstoja. Na seji je govoril o pomenu krajevnega praznika predsednik sveta krajevne skupnosti Braslovče Ivan Fale. Sledil je krajski kulturni program, nato pa so najzaslužnejšim društvom in posameznikom podelili Grb Braslovč in priznanja.

Grb Braslovč so prejeli Gasilsko društvo Braslovče ob 80-letnici delovanja in Interesna skupnost za požarno varstvo občine Žalec, med posamezniki pa Andrej Zotell, Milan Strojanski in Tone Turk (gost) direktor Agrotehnike Ljubljana.

Priznanja Krajevne skupnosti Braslovče so prejeli: OO SMS (mladinci) Braslovče, Ivan Prisljan Topovlje, Janez Strnad Zgornje Gorče, Miha Dobrišek Male Braslovče, Ivan Hren Parizlje in Franc Podbregar, Miran Korošec, Jože Rojnik, Tone Klokočevnik, Janko Šoštarčič, Janez Kokovnik, Štefan Matko, Stanko Rovšnik, Franc Tušak, Ivan Škruba in Franc Rovšnik. Čestitamo!

Sklepne prireditve v počastitev krajevnega praznika so se zvrstile v nedeljo, 15. junija. Ob 10. uri dopoldne so bili na plastični skalnici smučarski skoki, ob 15. uri pa se je razvila skozi Braslovče parada gasilcev. Ob tej priliki so odprli prizidek pri gasilskem domu. Prostor bo hkrati rabil tudi za potrebe civilne zaščite.

Nove pridobitve v Šempetru

Krajevni praznik so imeli tudi v Šempetru. Praznovali so skromno, vendar z nekaterimi novimi pridobitvami. Med drugim so odprli več cestnih odsekov v dolžini poldruga kilometra. Za vsa ta dela so nad polovico sredstev zbrali krajski.

Med novimi pridobitvami bi omenili višinsko cesto v smeri Jajškega mlina, odsek ceste Zgornje Grušovlje – Martjaki itd. Na slavnostni seji krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij so najzaslužnejšim podelili krajevna priznanja.

Tudi v Letušu praznovanje

V Letušu so v okviru krajevnega praznovanja odprli javno telefonsko govornico, pripravili so cvetlično razstavo ter organizirali pohod na Dobrovlje. Praznovanje so sklenili s slavnostno sejo delegatov krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij in s kulturnimi prireditvami.

– L. T.

Udeleženci proslave v Letušu

Sovražnik je položil orožje

Nedavna proslava 35-letnice osvoboditve v Letušu in Topolščici je bila povezana z dogod-

kom, ki ga zlepa ne bomo pozabili. Osrednja prireditev je bila pred Sulcerjevo hišo v Letušu,

v kateri so pred 35 leti stekli pogovori o brezpogojni kapitulaciji nemških oboroženih sil za vzhodno območje.

Na tem mestu se je pogovarjal o predaji nemških oboroženih sil z generalom Alexandrom Loehrom naš politični komisar Štirinajste divizije Ivan Dolničar. Na podlagi tega razgovora sta se odpeljala v Topolščico, kjer je bil 9. maja 1945. leta podpis brezpogojne kapitulacije.

Na osrednji proslavi pred Sulcerjevo hišo je najprej pozdravil goste predsednik občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV Rudi Cilenšek, nato pa je o dogodkih pred 35 leti spregovoril sekretar predsedstva SFRJ generalpolkovnik Ivan Dolničar, ki je tudi odkril spominsko ploščo – pomnik tega pomembnega dogodka poznejšim rodovom.

Ivan Dolničar je govoril tudi v Topolščici ob zgradbi, v kateri je bila podpisana brezpogojna kapitulacija nemške soldateske. Tu so odprli spominsko sobo. Tudi v Topolščici se je slovesnosti udeležilo veliko število prebivalcev Šaleške doline in od drugod.

Obe prireditvi – v Letušu in Topolščici – sta bili povezani s krajskim kulturnim programom z nastopanjem godbe, pevskih zborov in drugih. Med gosti smo opazili Franca Leskovska-Luko, Andreja Marinca in druge.

Poljče v akciji za cesto

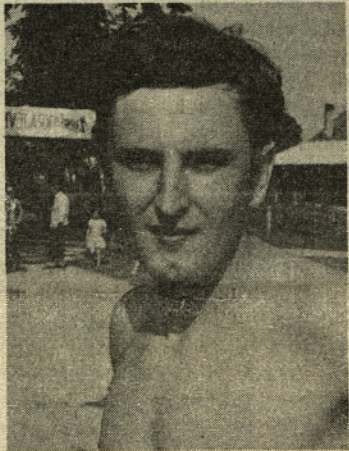

Ivan Cizej

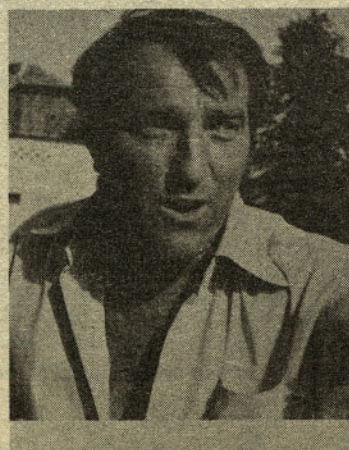
V Poljčah so v okviru krajevnega praznovanja odprli 850 metrov asfaltirane ceste Poljče – Kamenče. O tej najnovejši akciji, v kateri je prišla v polni meri do izraza krajevna samouprava, smo se pogovarjali z nekaterimi udeleženci oziroma krajski:

Ivan Cizej: „Veseli smo asfaltirane ceste. Vsa dela smo opravili v poldrugem mesecu, kar je vsekakor velik uspeh naših skupnih naporov. Žal se vaščani sosednjih Kamenč niso vključili v akcijo tako, kot smo želeli. Naši ljudje so vložili sredstva pa tudi veliko prostovoljnega dela.“

Franc Podbregar: „Ko je steklo delo na cesti, sem

Iztok Omladič

Franc Podbregar

začasno zaprl kovaško delavnico. Cesta ima prednost, sem si rekel. Opravljeno je bilo ogromno dela, saj smo med drugim navozili 4200 m³ gramoza in odpeljali 1300 m³ zemlje pri izkopih.

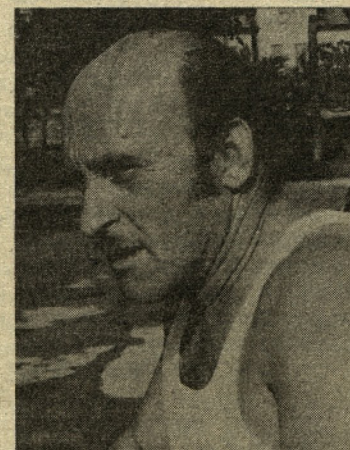
Smo pa ogorčeni, ker s strani vodje obrata Žovnjek (Hmezad) ni bilo pravega razumevanja za sodelovanje in pomoč. Žovnjek ima na območju naše vasi veliko hmeljišč in vsakič, ko po cesti razvažajo gnoj in drugo, cestišče onesnažijo. Zato menimo, da so bili dolžni sodelovati pri ureditvi ceste, kar pa niso storili. Bomo videli ali bodo sedaj, ko je cesta asfaltirana še razvažali po njej gnoj in jo onesnaževali. Tega vaščani ne bomo dovolili, kajti preveč je bilo vloženi naporov.“

Marko Kos: „Cesta pomeni za vaščane Poljč in Kamenč veliko pridobitev. Zgradili smo jo iz sredstev samoprispevka in drugo pomočjo zlasti pa tudi s prostovoljnimi delom. Uspeh je v tem, ker smo se složni ob razumevanju in podpori krajevne skupnosti lotili akcije.“

Miran Korošec: „Krajski smo zbrali za cesto šest milijonov starih dinarjev pa tudi rokave

Marko Kos

Miran Korošec

smo zavihali pri delu. Računali smo, da nam bo Žovnjek pomagal, pa nič. Ne vem, zakaj upravitelj Žovneka ni pokazal večjega razumevanja.“

Iztok Omladič: „Cesta pomeni za nas krajske veliko pridobitev, saj na njej ne bo več prahu in blata. Bojim se le, da jo bo kombinat še naprej onesnaževal z gnojem, tako kot vsa leta nazaj. Seveda mu tega ne bi smeli dovoliti.“ Povedal je še, da dela v Velenju, vendar se rad vrača domov v Poljče.“

Ivan Dolničar odkriva na Sulcerjevi hiši spominsko ploščo.

Nova blokova stanovanja v Šempetru

Dva dni v obrobni predelih

V naši občini že nekaj let zapored potekajo takomenovana „poveljniška potovanja“. Njihov namen je obiskati posamezne krajevne skupnosti, preveriti njihove obrambe priprave, stanje na področju narodne zaščite, civilne zaščite in podobno. V treh letih se je tako preverilo stanje v vseh krajevni skupnosti.

Letošnjega potovanja so se poleg članov štaba teritorialne obrambe udeležili še vodilni predstavniki občinskih družbenopolitičnih skupnosti, člani predsedstva SO Žalec, člani izvršnega sveta, poverjeniki itd. Udeleženci potovanja so obiskali obrobne krajevne skupnosti, se seznanili z njihovim življenjem in delom. Po obrobni predelih so potovali peš. Obiske so organizirali tako, da so se zbirali izven krajev, kjer so sedeži krajevni skupnosti. Tako so vodili sestanke po kmečkih hišah, v lovskem domu ali pa tudi drugje in na ta način ustvarili neposreden stik s krajevnimi strukturami. Razpravljali so o obrambnih pripravah, o civilni zaščiti, o izkušnjah akcije NNNP in podobno. Veliko je krajevni skupnosti, ki poskušajo narediti čim več na teh področjih, so pa tudi sredine, ki so pokazale zelo malomaren odnos do teh vprašanj. Zanimivo pri tem je, da se takšen slab odnos kaže ravno v sredinah, ki imajo najboljšje pogoje, da bi stvari uredili tako kot je treba, tam kjer pa najbolj primanjkuje kadrov, kjer ni usposobljenih ljudi, je največji interes, da bi se stvari glede obrambnih priprav, civilne zaščite in narodne zaščite, uredile.

V teh obrobni krajevni skupnosti je tudi najbolj živa pripravljenost za prostovoljno delo, s katerim največkrat rešujejo vprašanja cestnih povezav, vodovoda, prostovoljni prispevki pa so v teh krajih glavno gibalno reševanja vseh problemov.

Pohodniki so se seznanjali z ljudmi teh krajevni skupnosti in ugotavljali, da ti kraji postajajo vedno bolj odprti proti dolini. Z novimi cestami se izboljšuje komunikacijska povezava z dolino, k čemer pa so pripomogle tudi razne solidarnostne akcije. Ena takšnih je tudi enodnevni zaslužek za „hribovske ceste“.

Življenje v teh krajevni skupnosti se vedno bolj podružblja. Vedno več je akcij, ki so jih prevzeli vaški odbori, vaški sveti. To so običajno bivši režijski odbori, ki so do nedavnega skrbeli za ceste, vodovode, danes pa vse bolj prevzemajo tudi druge naloge, med njimi tudi s področja družbene samozaščite in ljudske obrambe. Zanimiv je primer v eni izmed krajevni skupnosti, kjer so razdelili torbice prve pomoči med zaselke usposobljenim članom ekip prve pomoči. Torbice lahko tako služijo svojemu namenu vsak trenutek, čeprav samo nesreči na polju.

Na področju civilne zaščite pa so vsekakor naredila največ gasilska društva, ki so ob pomoči sovaščanov dosegla zavidljivo stopnjo usposobljenosti in opremljenosti.

Zanimivo je tudi to, da je delo v obrobju težje, ker tu ni družbenih organizacij, društev in ostalih dejavnikov, ki bi pomagali pri usposabljanju krajanov, zagnanost za delo pa je ravno tukaj največja, o čemer govore tudi podatki, da imajo nekatere obrobne krajevne skupnosti usposobljenih več pripadnikov narodne zaščite kot tista v dolini.

Pohod se je pomikal po raznih „delovnih točkah“, seznanili so se z razglednimi točkami, na katerih so se seznanili s posameznimi predeli doline, oziroma občine. Pohodniki so si na ta način lahko ustvarili podobo naše doline in krajev, ki so jih obiskali.

Močno je prišla do izraza tudi povezava med teritorialno obrambo in življenjem kraja. Tako so v eni izmed krajevni skupnosti, kjer se je nastanila enota teritorialne obrambe, krajanji nudili pripadnikom enote vso pomoč za nastanitev, kakor tudi pri družabnem življenju, ti pa so jim v zameno takoj priskočili na pomoč pri reševanju njihovih problemov.

Glavna odlika pohodov pa so vsekakor neposredni stiki pohodnikov s krajanji, njihovim življenjem in delom, s težavami, s katerimi se srečujejo in ki jih lahko s takšnim obiskom, razgovorom in predlogom marsikdaj tudi uspešno rešijo.

F. JEŽOVNIK

Udeleženci Poveljniškega potovanja

Zanimiva in poučna ekskurzija

Zadnje soboto v maju je jamarski klub Črni galeb iz Prebolde organiziral za svoje člane zelo zanimivo in poučno ekskurzijo v Postojno. Ta ekskurzija pa je bila predvsem namenjena učencem OŠ Slavko Šlander, ki obiskujejo jamarski krožek in so si s svojo prizadevnostjo zaslužili takšno nagrado.

Udeleženci ekskurzije so si po prihodu v Postojno najprej ogledali muzejsko zbirko Inštituta za raziskovanje krata ter se v pogovoru z direktorjem te strokovne organizacije dr. Petrom Habičem seznanili z delom Inštituta, ki se poglablja pri usposabljanju karavanov, zagnanost za delo pa je ravno tukaj največja, o čemer govore tudi podatki, da imajo nekatere obrobne krajevne skupnosti usposobljenih več pripadnikov narodne zaščite kot tista v dolini.

Udeleženci ekskurzije pred vhodom v Postojnsko jamo

Od obeležja do obeležja

Obujanje tradicij NOB je eno zelo pomembnih področij delovanja mladih. Tudi v naši občini posvečamo temu precejšno pozornost. Še zlasti skrbijo za to OO ZSMS na čelu z OK ZSMS, planinska društva, taborniški odredi in druge sorodne organizacije, ki vključujejo mladino. Pomemben delež pri vsem tem pa ima tudi Občinski štab teritorialne obrambe, ki je v sodelovanju z OK ZSMS večkrat organizator raznih tovrstnih pohodov. Tudi zadnji pohod, v počastitev 35-letnice osvoboditve, je izvenel v tem obeležju.

Pred osnovo šolo Slavko Šlander so se zbrali pohodniki iz raznih krajev občine in kot mladinci prostovoljci — pripadniki teritorialne obrambe formirali pohodno enoto, ki se je kmalu zatem podala na pot obujanja in negovanja revolucionarnih tradicij NOB.

Pred odhodom je mladim pohodnikom spregovoril komandant OŠ TO tov. Alojz Kampuš in jih seznanil z namenom tega pohoda.

Komandir pohodne enote Zdenko Terpin in politični komisar Darko Naraglav pa sta udeležence seznanila še z disciplino, redom in traso pohoda. Z zastavami na čelu kolone in s pesmijo na ustih je kolona nato krenila na pot proti Šmiglovi zidanici. Najprej so se ustavili pri spomeniku prebolskih žrtev fašizma, nato pa so imeli nekaj minutni postanek nad Kapljo vasjo, ki je v času NOB pretrpela največje izgube.

O bogati revolucionarni preteklosti te vasi je mladim spregovoril politični komisar, ki je še posebej poudaril prispevek, ki so ga plačali prebivalci te vasi za današnje svobodo. Od tu je pohodnike pot vodila po lepi gozdni poti vse do Šmiglove zidanice, kjer so v prijetnem ambientu podoživljali trenutke ustanovne konference KPS. Z minuto molka so najprej počastili spomin na tovariša TITA, zatem pa so poslušali magnetofonski zapis, ki jim je osvetlil pomembnost te konference za nadaljnji razplet revolucionarnega delovanja. Od tod so z veliko mero samozavesti, ki so jo jim med drugim vlile Kardeljeve besede

Priznanja občinske konference ZSMS Žalec

Ob dnevu mladosti je Občinska konferenca ZSM Žalec podelila priznanja naslednjim organizacijam in posameznikom:

— Občinski konferenci ZKS Žalec za vsestransko sodelovanje pri realizaciji akcijske in idejne naravnosti programa OK ZSMS in pri krepitvi vloge mladih v vseh sredinah samoupravnega organiziranja.

— Pionirskemu odredu Ivanke Uranjek iz Griž za vsestransko, pestro dejavnost pri gojenju tradicij NOV, saj so v šolskem letu 1979/80 organizirali 19 pohodov in obiskov znanih krajev iz NOB, ter za uspešno sodelovanje v življenju in delu krajevnih skupnosti.

Med posamezniki so priznanja prejeli:

Rado Kores iz Šempetra za uspešno opravljeno delo pri krepitvi idejne in akcijske vloge ZSM in za delo v organih Občinske konference ZSMS.

Lidija Goršek iz Petrovc za uspešno opravljeno delo pri krepitvi vloge Kluba študentov občine Žalec.

Igor Pungartnik iz Polzele za uspešno delo pri krepitvi idejne in akcijske vloge ZSM ter za delo v organih Občinske konference ZSMS.

Zdenka Glavnik iz Ferralita Žalec za uspešno vodenje osnovne organizacije in krepitev njene vloge v osnovni samoupravni sredini.

Leonora Glušič iz Vrčja za uspešno dolgoletno delo v vseh sredinah mladinskega organiziranja.

Darko Naraglav iz Jamarskega kluba Prebold za vsestransko uspešno delo pri krepitvi vloge ZSM v vseh sredinah mladinskega organiziranja.

Žarko Povše iz Tovarne nogavic na Polzeli za uspešno opravljeno delo v osnovni organizaciji in za koordinacijo akcij na nivoju DO.

Irena Terglav iz Polzele za vsestransko uspešno delo v vrstah ZSM in organih Občinske konference ZSMS

Željko Kos iz Planinskega društva Tabor za uspešno delo pri krepitvi vloge mladih v družtvih.

Brane Strožar iz Prebolde za uspešno delo na kulturnem področju v vrstah ZSM.

Posebna priznanja so kot mentorji prejeli: **Jože Veber** iz Gasilskega društva Matke za vsestransko aktivnost pri vključevanju mladih v delo društva, **Branko Povše** za dolgoletno uspešno delo v vrstah ZSM in za velik prispevek pri uveljavljanju mladih v vseh sredinah političnega, samoupravnega in delegatskega odločanja in **Valerija Dolar** iz osnovne šole Slavko Šlander in Preboldu za uspešno vključevanje mladih v glasbeno kulturo in razvijanje samoupravnih odnosov na šoli.

— jž

Mladi obujajo tradicijo NOB

Konec maja sta Društvo prijatelj mladine in TVD Partizan Vinška gora organizirala orientacijski pohod po partizanskim poteh z namenom obuditi revolucionarne tradicije NOB.

Pred osnovo šolo v Vinskih gori se je zbralo preko 160 udeležencev. Razveseljivo je predvsem, da so se pohoda udeležili v veliki večini tudi pionirji višjih razredov, ki že obiskujejo šolo v Velenju in Dobrni.

Nalog so se lotili po skupinah. Na Petelinjeku, kjer so padli trije borci Tomiščeve brigade, so se udeleženci poklonili spomenu nanje. Pot jih je vodila dalje do nekdanjega partizanskega bunkerja, kjer sta udeležence pohoda pričakala nekdanja borca in graditelj tega bunkerja Blaž Arlič in Milan Videmšek. Mlade sta seznanila z dogodki tega kraja leta 1944.

Ob zaključku so se mladi zbrali pri spomeniku padlih v Vinskih gori, kjer jim je spregovoril predsednik Zveze borcev NOV Stane Borošak. Mladi so se poklonili spomenu na tovariša Tita s tihjo zaobljubo,

da ne bodo nikoli zašli z njegove poti. Mladi so s partizansko in borbeno pesmijo sklenili uspešno pohod v želji, da bi bilo v bodoče takšnih pohodov še več, želijo pa tudi, da bi odgovorne organizacije uredile obeležje Partizanski bunker in ustrezno označile dohod. **IVAN VODUŠEK**

—DAR—

Mladinci prostovoljci zapuščajo Šmiglovo zidanico

Kri za življenja

V počastitev dneva krvodajalcev je prebolska organizacija RK pripravila v dvorani gasilskega doma svečano sejo, na kateri so podelili letošnjim nagajencem priznanja za pet, deset in petnajstkrat izkazano humanost na področju krvodajalstva. Pomladek RK iz osnovne šole je pripravil krvodajalcem priručnik kulturni program. Med dobitniki priznanj smo nekatere poprosili za krajši pogovor in povedali so nam:

Fanika Felicijan, 25-kratna darovalka krvi je prejela plaketo Rdečega križa Slovenije. Takole pravi: „Moja krvodajalska pot se začela že leta 1959, ko sem darovala kri nekemu dekletu za operacijo. Od takrat naprej sem darovala kri redno, saj sem občutila nepopisno srečo, če sem lahko s svojo krvjo pomagala človeku v stiski. Zdi se mi, da je krvodajalstvo eno tistih človeških dejanj, ki bi moralo prodrati v zavest vsakega zdravega državljana naše družbene skupnosti. Prejeta plaketa mi nedvomno veliko pomeni, vendar bom še srečnejša, če bom zdrava in sposobna krvodajalka tudi v bodoče ...“

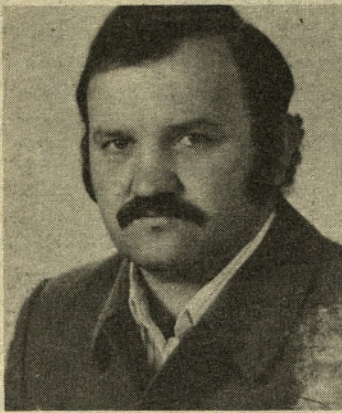
Karli Gorjup, 15-kratni darovalec krvi: „Kri sem dal prvič v Ljubljani, ko sem bil zaposlen na pošti. Skupaj z drugimi sem se prijavil za to akcijo in od takrat dalje sem zapisan med krvodajalci. Med njimi bom tako dolgo, dokler bom lahko, saj mi to narekuje zavest in spoznanje, da s tem pomagam sočloveku. Prav lahko pa se zgodi, da jo bom tudi sam potreboval. Priznanje mi sicer nekaj pomeni, vendar krvi nisem dajal zato, da bi prejel to priznanje, temveč iz humanosti. Moram pa reči, da sem ponosen nanj, saj izpričuje moj odnos do te človekoljubne akcije.“

Rozina Žičar, 10-kratna darovalka krvi: „Danes, ko sem bila povabljen na to

svečanost, sem v s.či čutila posebno zadovoljstvo, saj sem spoznala, da je krvodajalstvo humana gesta, ki človeka ob zavesti, da pomaga sočloveku, še posebej osrečuje. Kri bom

Fanika Felicijan

Karli Gorjup

Rozina Žičar

darovala tudi v bodoče, saj ni lepšega občutka kot ta, da s tem pomagam tistemu, ki je v življenjski stiski.“
D. NARAGLAV

Lojze Agrež - 60 letnik

22. maja je minilo 60 let, kar je Alojz Agrež zagledal luč sveta v starodavnem trgu Podsreda (le nekaj sto metrov od rojstnega kraja Marije Broz, matere našega dragega predsednika).

Družina je bila siromašna, mati in oče sta morala hoditi na dnino, da sta nahranila troje lačnih otroških ust. Lojze je pričel hoditi v osnovno šolo leta 1927, vendar je šolanje zapustil že po dveh letih, ko so Agreževi odšli v Belgijo, kjer se je oče zaposlil kot rudar. Tam je Lojze doživel mnoge težave zaradi neznanja jezika, vendar je šolanje v Belgiji končal, že s 15 leti pa je

1939. Ko so ga leta 1943 pozvali v vojsko in ga rekrutirali je zbežal v domovino. Lojze se je nekaj časa skrival pri starših, leta 1944, pa se je vključil v NOB kot borec Kozjanskega odreda. Po osvoboditvi je v Ljubljani obiskoval šolo organov za notranje zadeve, nato pa postal na tem področju vodilni delavec (inšpektor milice, čin kapetan).

V času službovanja v Savinjski dolini je opravljal vidne funkcije v družbenopolitičnih organizacijah in prejel zanje državna odlikovanja.

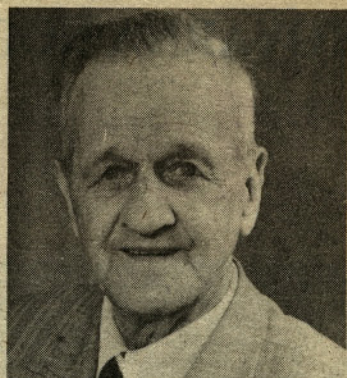
Lov in ribolov sta ga vedno privabljala, še posebej pa je na teh področjih aktiven sedaj, ko je upokojen. Športni ribič je od leta 1951, bil pa je tudi med ustanovitelji RD Šempeter v Savinjski dolini, kjer je bil tudi prvi predsednik disciplinskega sodišča, več let zapored je opravljal naloge tajnika te ribiške družine, sedaj pa opravlja funkcijo sekretarja skupščine omenjene RD. Zavzema se za napredek tega društva in vsak uspeh na tem področju mu pomeni osebno zadovoljstvo. Za delo v lovstvu in ribištvu je prejel že mnoga priznanja.

Ob njegovem življenjskem jubileju in 25-letnici članstva v RD Šempeter mu sodelavci in prijatelji želijo še naprej trdnega zdravja, plodnega dela in razvedrila ob naših vodah.

M. J.

začel rudariti. V globini 700 metrov je opravljal težko rudarsko delo vse do leta 1943. Vojno viхро je v tujini okusil sam, kajti domači so se vrnili v domovino že leta

Majda in Mirko Čujnik – biserna jublanta

Biserni jubilej na Vranskem

Šestdeset let skupnega življenja je pomemben jubilej. Dočakati ga je uspelo Mirku Čujniku, upokojenemu ravnatelju osnovne šole Vrasko ter njegovi ženi Majdi.

Ponovno sta rekla svoj „DA“ dne 21. junija ter praznovala v družinskem krogu skupaj s predstavniki družbenopolitičnega življenja na Vranskem.

Njuna življenjska pot je zelo pestra. Preden sta pred dvajsetimi leti prišla na Vrasko, sta prepotovala skoraj celo Slovenijo. Mirko se je rodil v Mariboru, Majda v Gradcu. Kot učitelj je poučeval v raznih šolah severovzhodne Slovenije. Svojo ženo je spoznal v Sentiakobu v Slovenskih goricah. Še zelo mlada sta se odločila za skupno pot, ki jo še vedno čila in zdrava nadaljujeta.

Kjerkoli sta prebivala, so za njima ostajali vidni sledovi napredka. Dobro ju poznajo v širši okolici Maribora, kjer sta preživela najtežje in tudi najlepše trenutke. O njunem

delu pričajo številna priznanja in odlikovanja, ki jih skrbno hranita kot drag spomin na prehojeno pot. Skoraj ni organizacije ali društva, v katerem nista bila vključena v posameznih krajih. V svojem življenju sta zamenjala trinajst šol in povsod se ju še radi spominjajo.

O njuni aktivnosti pričajo razne medalje, orden dela s srebrnim vencem, orden Rdečega križa, medalja za krvodajalstvo in nešteta priznanja za delovanje v raznih društvih.

V žalski občini sta poučevala najprej v Braslovčah, nato pa še v Lokah pri Tabornu. Krajanje teh področij ju še danes radi obiskujejo. Majda je v teh krajih organizirala številne kuharske tečaje, pa tudi na Vranskem ostajajo še vidna njuna dela. Ob tem pomembnem jubileju jima krajanje iskreno čestitajo, ter jima želijo še mnogo skupnih let.

F. I.

Marija Vozličeva - ljudska pesnica

Paket slaščic je bil prvi honorar, ki ga je prejela Marija Vozličeva iz Griž za svojo prvo, v takratnem poštnem glasilu objavljeno pesem. To je bil za 10-letno deklico, učenko osnovne šole v Grižah uspeh, na katerega je bila ponosna. Iz njenega otroštva bi zapisali še to, da je bil njen mentor Radovan Gobec, ki je takrat kot učitelj poučeval na tej šoli.

Petdeset let bo kmalu minilo od takrat, Marija se je po 31 letih službe na pošti upokojila, pesmi pa še vedno piše in kakšenkrat tudi katero objavi. Pa ne le pesmi, tudi prozo in otroške ter druge igrice.

Radovan Gobec, s katerim si dopisuje, ji je uglasbil že več pesmi in nekatere radi prepevajo pevski zbori. Ob vsej tej pesniški beri pa je Marija ostala anonimna, pesmi piše zato, ker čuti potrebo po izpovedi in če njene pesmi ljudje z veseljem prebirajo, je srečna.

Njena skromnost se je zrcalila tudi med njenim obiskom v našem uredništvu. Ni veliko govorila, le svoje pesmi nam je pokazala.

S posredovanjem njenega mentorja Radovana Gobca ji je predvojni Naš rod objavil več pesmi. Ko je odrasla šolskim klopem in se resno sprijela z življenjem, ni bilo časa za pesnikovanje. Delala je na raznih poštah predvsem v Savinjski dolini, potlej, ko se je upokojila, pa se je vrnila k svojim pesmim. Te pesmi so danes boljše, zrelejše in Marija čuti še veliko življenjske sile, da se izpoveduje

v pesmih. Med njenimi uglasbenimi pesnitvami naj omenimo le tri: Kurir, Naša zastava in Kresnička in svoboda. Nekatere so peli združeni ljubljanski pevski zbori na mladinski reviji. Nekaj pesmi so ji objavile PTT novice in Savinjski zbornik.

Bilo bi lepo in to si ljudska pesnica Marija Vozlič tudi zasluži, da bi njene najboljše pesnitve objavili v zbirki in jih tako približali širšemu krogu bralcev. Iz njene novejšee zbirke objavljamo pesem, ki jo je posvetila Titu:

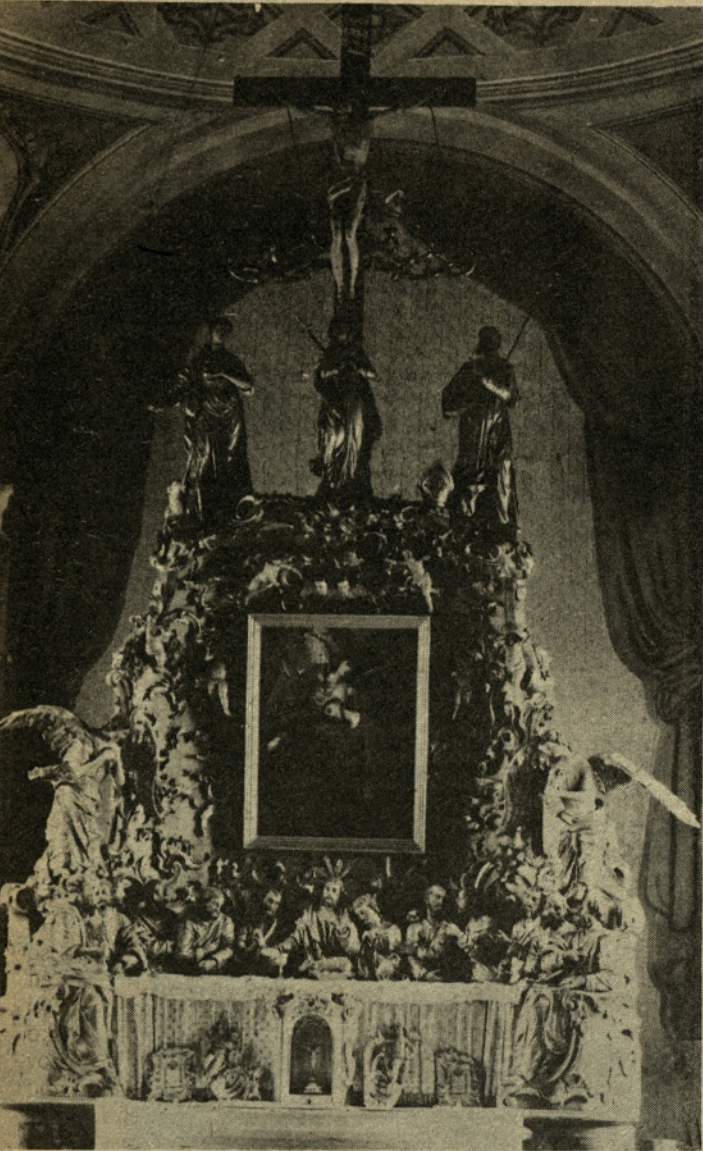
Temne sence so nam zlato sonce zagnile.
V drevju veter je zajokal, v gozd so ptice se poskrile.

Sivi jočejo oblaki, solze grenke in boleče.
V težki tugi vzdih iz prsi žalostno nam zatrepeče.

Bil si žarek nam svobode, bil si orel nad prepadi!
Ljubil rod si in svobodo, mi smo te imeli radi.

Bil si TITO in ostajaš biser zlahtnega spomina.
V srcu se ti zahvaljuje tvoja vdana domovina.

MARIJA VOZLIČ

Oltar na Gori Oljki, kiparsko delo Ferdinanda Galla, slikarstvo pa Fortunata Berganta (iz fotoarhiva Zavoda za spomeniško varstvo Celje)

Gora Oljka je naravna lepota in umetnostna vrednota

Na območju žalske občine je toliko vabljivih gorskih vzpetin, da marsikdo okleva, ko se odloča, kam bi krenil na rekreacijsko pot. Navadno si večina izletnikov zaželi svežega zraka, čiste narave, drevja in cvetja, lepih razgledov in pogledov na svet pod seboj. Vse to izletniki, ki hodijo po žalskem svetu, kjer se mnogi prebivalci dobro zavedajo naravnih vrednot svoje pokrajine, še vedno lahko doživijo.

Lahko pa doživijo še več, če so seznanjeni s tistimi umetnostnimi spomeniki, ki predstavljajo skupaj s pokrajino kulturno dediščino in s tem pravo zakladnico naše dežele. V Savinjski dolini je takšen spomenik narave in umetnosti Gora Oljka.

S svojo mikavnostjo privablja človeka z vseh koncev, ga zvabi na svoje vzpetine in na vrh, kjer se lahko naužije razgledov na doline, na gričevnat svet, na hribe, na zelena polja in gozdove, na naselja, na prostrano nebo in oblake. Popotniku nudi Gora Oljka svetlo sonce, prijetno senco, veter, zatišje, pa tudi mir in spoznanje impozantne arhitekture slovenskega baroka, ki skriva v svoji notranjščini med drugim tudi pravi biser našega cerkvenega kiparstva. To je veliki oltar, posvečen križanemu, naslikani molitvi na Oljski gori

(avtor slike je sloveči baročni mojster Fortunat Bergant) in zadnji večerji ob navzočnosti dvanajstih apostolov, ki sedijo za mizo in učinkujejo, kot da so živi in želijo vzbuhati pri ljudeh zanimanje za predstavljeni prizor. Ostale, zlasti angelske figure stopnjujejo učinkovitost zamisljenega, slikovitega prikazovanja, ki se zrcali v bogatih oblačilih, igrivosti kartušastih volut, prikazani barvitosti in neobičajnem izžarevanju svetlobe.

Ta oltarna kompozicija, ki je nastala v letih 1760-70 je delo celjskega baročnega kiparja Ferdinanda Galla, čigar dela so ohranjena tudi v Gotovljah, Petrovčah, na Gomilskem in Polzehi, v Braslovčah in še drugje na celjskem. Vsa ta dela pa so vredne likovne stvaritve in so tipična za Gallov način kiparskega izražanja. Oltar na Gori Oljki pa je najlepša uresničitev med vsemi mojstrovimi kiparskimi dosežki.

Če si ob izletu na Goro Oljko ogledamo tudi to edinstveno kiparsko delo Ferdinanda Galla, se bomo prav gotovo vračali v dolino obogateni s spoznanjem, da imamo svojo umetnost, ki živi z nami in na naših tleh že sto ali več let. Toda kako malo jo poznamo in kako redkokdaj se ji znamo približati!

MILENA MOŠKON

TOVARNA NOGAVIC POLZELA

Med vodilnimi v proizvodnji nogavic

Lepo in urejeno tovarniško okolje je ponos kolektiva

Dober posluh za želje in potrebe tržišča in pa nenehna skrb za razvoj ter vse sodobnejšo tehnologijo, vse te značilnosti gospodarjenja so Tovarno nogavic Polzela v 53 letih njenega obstoja in delovanja uvrstile med vodilne izdelovalce kvalitetnih ženskih in moških nogavic v Jugoslaviji pa tudi na tujem.

O njenem razvoju in gospodarskem pomenu povedo največ številke, podatki: 1200 članski kolektiv v katerem prevladuje ženska delovna sila, letno izdela in pripravi za tržišče že 30 milijonov parov nogavic v vrednosti nad 720 milijonov dinarjev. Tržišče Tovarne nogavic Polzela je razporejeno pa vsej Jugoslaviji, njene izdelke pa poznajo in cenijo tudi na tujem.

V grupaciji nogavičarske industrije v Jugoslaviji ima Tovarna nogavic Polzela zaposlenih 13,36 odstotka vseh zaposlenih delavcev, ustvarja pa kar 23,23 odstotka celotnega dohodka, 26 odstotkov dohodka, 22,37 odstotka čistega dohodka in 32,16 odstotkov čistega dohodka za skupno uporabo.

O tem priča cela vrsta odličij, ki jih je tovarna prejela za svoje na raznih sejmskih prireditvah razstavljenе nogavice.

NOVOSTI IZ PROIZVODNEGA PROGRAMA

Čeprav je Tovarna nogavic Polzela znana širom Jugoslavije predvsem po finih in kvalitetnih ženskih nogavicah različnih izvedb, se je lepo uveljavila tudi z moškimi nogavicami. Razmerje v proizvodnem programu je trenutno še 85:15 v korist ženskih nogavic.

Moške nogavice so izdelane iz volne in drugih naravnih vlaken, zato se dobro nosijo in so tudi trpežne ter prijetnega izgleda. Potrošniki veliko povprašujejo tudi po športnih nogavicah, tovarna jih izdeluje za planince, lovce in druge športnike. Izdelane so v različnih prijetnih barvah, predvsem pa so iskane na tržišču zaradi kvalitete.

VLAGANJA V REKONSTRUKCIJO

Za kolektiv Tovarne nogavic Polzela je značilno večletno investiranje oziroma vlaganje sredstev v rekonstrukcijo starih objektov in izgradnjo novih. Veliko denarja so namenili za nove stroje in si tako posodobili proizvodnjo. Pri tem niso zanemarili izobraževanja kadrov.

Rekonstrukcija barvane z oblikovalnico in novimi stroji pomeni pridobitev glede boljšega sortiranja. V programu omenjajo še izgradnjo nove šivalnice, objekta, ki jim je pri nadaljni razširitvi in posodabljanju proizvodnje ter odprave ozkih grl, nujno potreben. Seveda pa se hkrati z rekonstrukcijo izboljšujejo tudi delovni pogoji zaposlenih delavk. Gre za objekt, ki bo imel 5200 kv. metrov prostorov. Ta investicija jih bo stala nad 70 milijonov dinarjev, zgraditi pa jo nameravajo v prihodnjem letu.

Tovarna nogavic se zadnji čas spoprijema z občasnim pomanjkanjem surovin, kar je imelo za posledico, da so določeno število strojev bili primorani začasno ustaviti.

Nove naložbe bodo Tovarno nogavic Polzela omogočile boljšo kvaliteto pa tudi razširitev proizvodnje na 150 do 160 tisoč parov nogavic dnevno.

V ZNAMENJU STABILIZACIJSKIH PRIZADEVANJ

Kolektiv izvaja program stabilizacijskih ukrepov, kako bi tudi v zaostrenih pogojih gospodarjenja, ko nastaja problem surovin, uspešno gospodarili.

Eden takih ukrepov je postopno zmanjševanje števila zaposlenih ob posodabljanju tehnologije in dopolnilnem razvijanju nagrajevanja po delu. Prvi rezultati so že vidni. Tako bodo letos ob manjšem številu zaposlenih (2 do 3 odstotke) za 5 odstotkov povečali fizični obseg proizvodnje.

Vendar je treba tu povedati, da proizvodnja v sedanjih pogojih nosi vse težja bremena, bi pa bilo prav in pošteno, da bi del teh bremen prevzela tudi trgovina.

Kar zadeva zaloge blaga je nogavičarstvo že na kritični meji. Pomeni, da zalog ni in 9 odstotkov višjo realizacijo od predvidevanj pripisujejo znižanju zalog - le te so se znižale za 10 odstotkov.

Takšne in podobne težave je še pričakovati, o tem si v Tovarni nogavic Polzela ne delajo utvar. Zato bodo dosledno uresničevali načrtane naloge v smeri nadaljnega posodabljanja tehnologije ob visoki stopnji delovne storilnosti in produktivnosti. Zavedajo se, da je to najboljša pot gospodarske rentabilnosti.

Z ROKO V ROKI S KRAJEVNO SAMOUPRAVO

Združeno delo na Polzeli je poučen primer dobrega sodelovanja na vseh področjih krajevne samouprave. Lahko bi rekli, da vse probleme rešujejo z roko v roki. Veliko denarja so vložili v stanovanjsko izgradnjo, za šolstvo pa otroško varstvo, kulturni dom, komunalno...

Sicer pa so vsa ta sredstva bila dobro naložena, kajti pridobitve koristijo tudi delavci in delavke tovarne. Veliko se jih je priselilo na Polzelo, mladi so se poročili in si ustvarili dom, to pa je pomenilo stanovanje, prostor za otroke v vrtcu, urejeno šolo, trgovino, zdravstveni dom in druge komunalne pridobitve.

Zadnji čas se spoprijemajo s preskrbo vode, kulturni dom je postal premajhen, gradijo novo blagovnico in druge objekte. Kar precej delavcev in delavk deluje v raznih društvih pa tudi v krajevni samoupravi, skratka, krajani vse probleme na Polzeli rešujejo z združenimi silami.

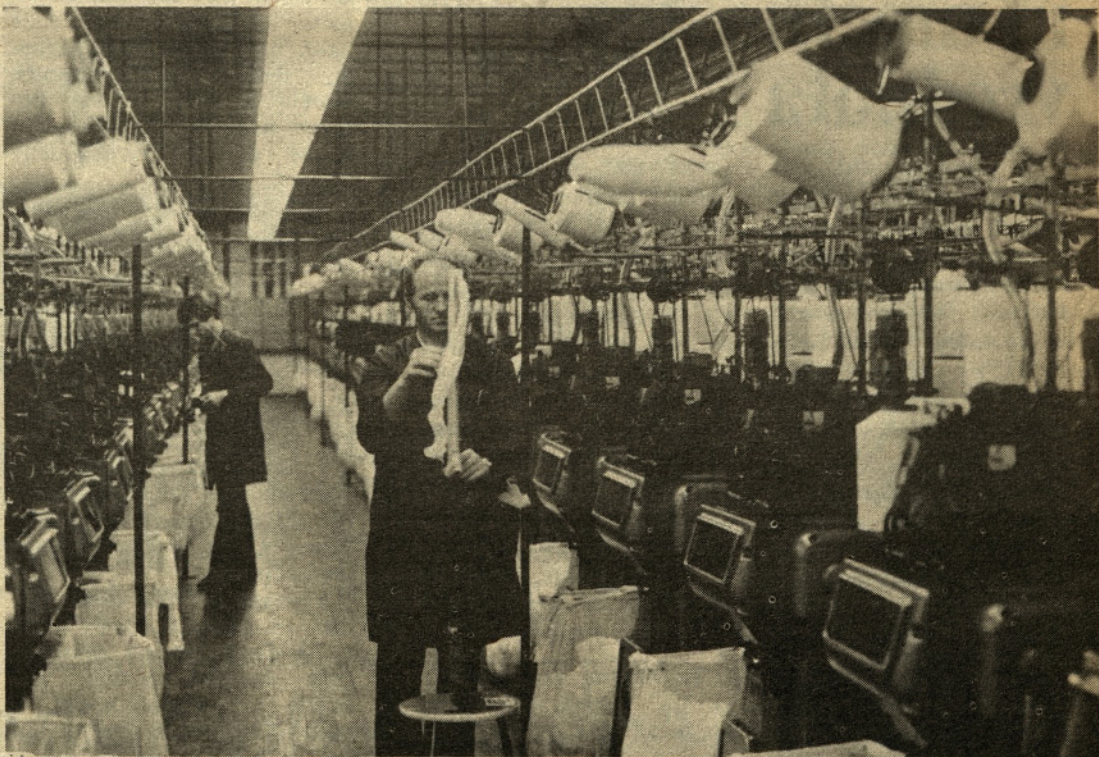
Pri tem pa je treba zapisati, da združeno delo ne odreka pomoči in sodelovanja okoliškim vasem, vsem tistim v katerih živijo njihovi delavci.

SKRB ZA DRUŽBENI STANDARD

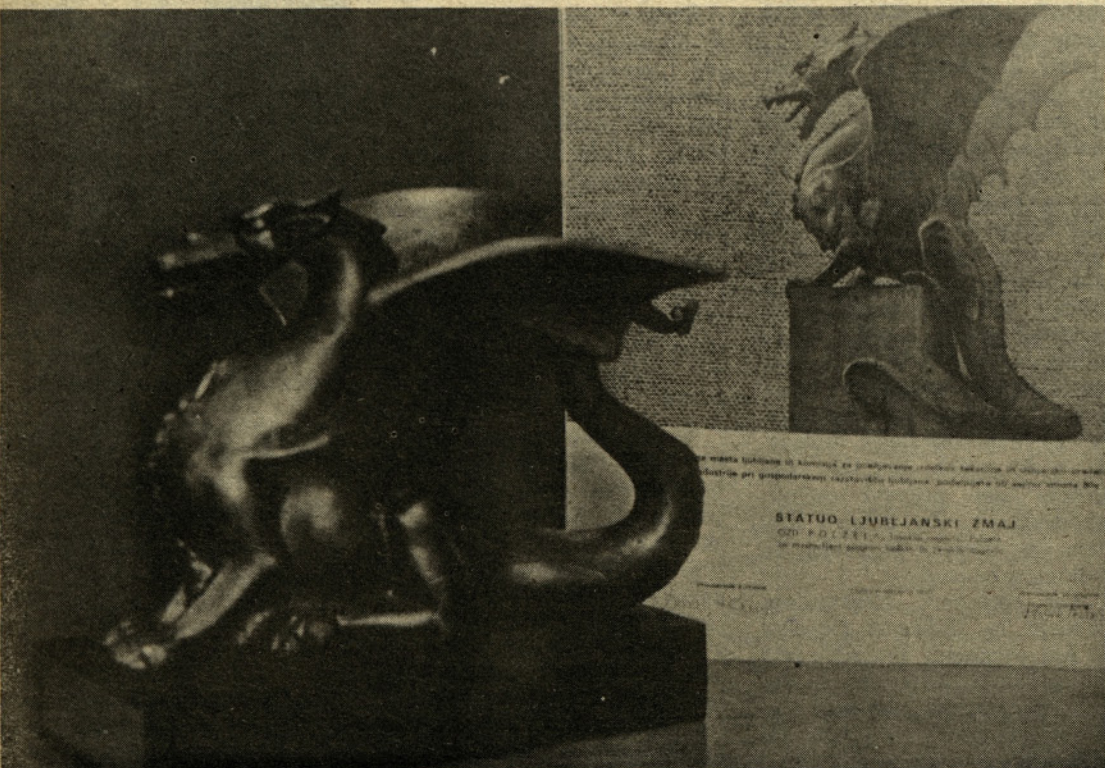
Ni naključje, da kolektiv Tovarne nogavic Polzela veliko da na zunanji izgled svoje tovarne. Lepo skrbijo za negovano cvetje, ki ga je videti že pred tovarno pa tudi med tovarniški objekti od pomladi do jeseni.

Družbeno prehrano imajo dobro organizirano, poskrbljeno pa je tudi za letovanje v času letnih dopustov. Delavci oziroma člani kolektiva imajo na voljo počitniške domove v Piranu, Bohinju ter v Biogradu na morju, poleg tega imajo več kamp prikolic.

Problem je le v tem, ker v času kolektivnega dopusta vsi ne morejo priti na vrsto. Regres bodo članom kolektiva plačali še v tem mesecu.

Pogled na enega proizvodnih prostorov tovarne nogavic Polzela

Ljubljanski zlati zmaj za razstavljenе izdelke na Sejmu moda v Ljubljani

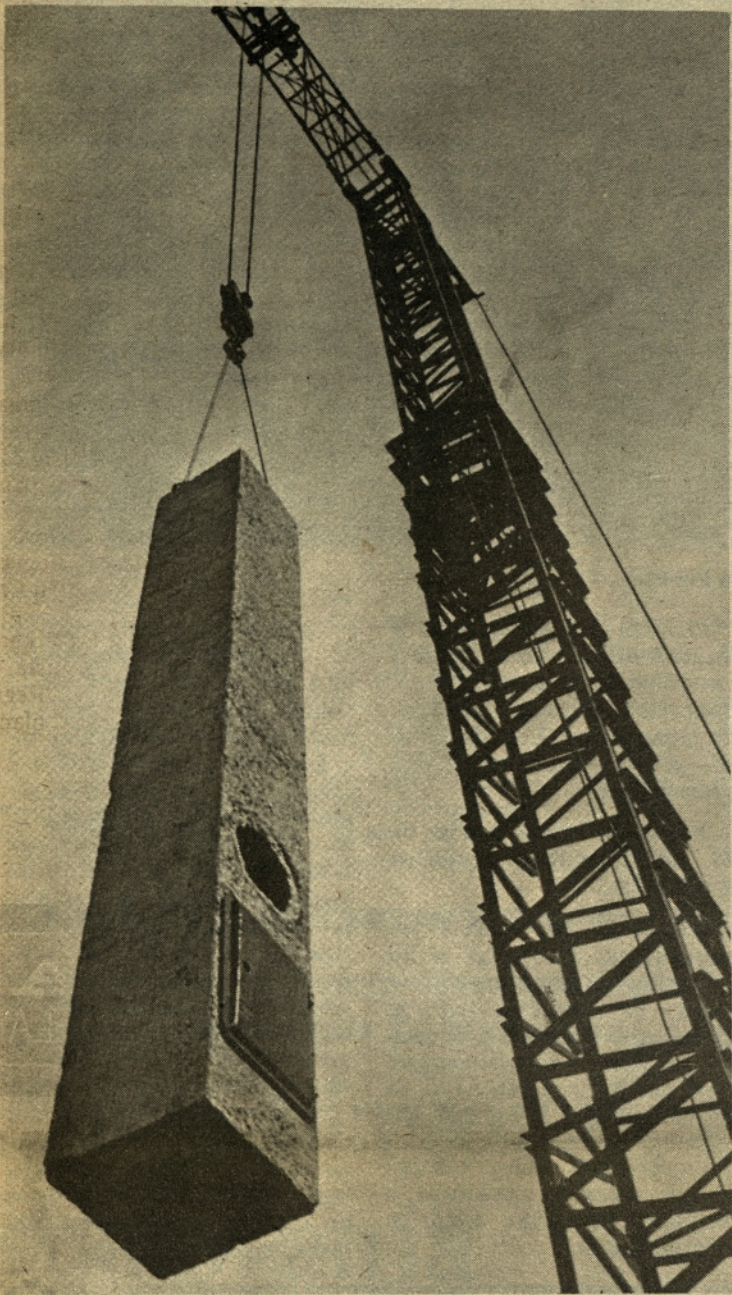

Nogavice, nogavice

„GRADNJA” Žalec

Uspešni na poti moderne proizvodnje

Pri postavljanju Schiedel dimnikov uporabljajo sodobno mehanizacijo (Gradnja Žalec)

Pospešen razvoj in preobrazba Gradnje Žalec sta se začela leta 1972, to je z dnem, ko so podpisali licenčno pogodbo s svetovno priznano zunanjo firmo SCHIEDEL. Lahko bi zapisali, da je bila to prelomnica v poslovanju Gradnje Žalec, ki se je z gradbeno operativno le s težavo prebijala in kot taka tudi ni imela možnosti nadaljnjega razvoja.

Prehod od klasičen gradbene operative na moderno industrijsko proizvodnjo je bila smela poteza, ki pa se je izkazala za pravilno. S pomočjo kredita iz rezervnega sklada občine so na temelju licence stekla dela. Gradnja je podpisala licenčno pogodbo skupaj s celjsko Cinkarno.

Zanimivo in pohvalno je, da je kolektiv Gradnje v razmeroma kratkem času – v vsega treh letih – osvojil kompletan program Schiedel izdelkov že leta 1976 pa čeprav je bilo predvideno, da jim bo to uspelo šele ob koncu srednjeročnega obdobja oziroma leta 1980.

Kot danes ugotavljajo, so jih k naglici prislilile tržne razmere. Potrebe po novih izdelkih so bile na dlani, zato niso smeli zamuditi nobenega trenutka. Razvoj in preobrazba sta potekala ob zavestnem odrekanju celotnega kolektiva, ki se je zavedal, da bo le tako uspel. Presenetljivo je, da so nove objekte v Latkovi vasi zgradili skoraj brez kreditov, krepko naslonjeni na lastne sile. Nimalokrat so se odrekli delu dohodka na račun preprotnih vlaganj, vendar danes ugotavljajo, da vsi ti napori, vsa ta odrekanja niso bili zaman.

Prizadevanja so padla na plodna tla, realizacija je bila

letno v porastu od 30 do 50 odstotkov, skratka, novo industrijsko proizvodnjo je kolektiv v presenetljivo kratkem času postavil na trdne noge.

Tak pospešen razvoj, ki se je odvijal v povsem novih dimenzijah je seveda narekoval načrtno preobrazbo vseh zaposlenih delavcev, ki so se v novih pogojih spoprijeli z dokaj zahtevnimi nalogami.

Danes 215 zaposlenih delavcev dosega letno realizacijo 250 milijonov dinarjev, še leta 1972 pa je 250 zaposlenih ustvarilo 17 milijonov dinarjev.

Gradnja ima razmeroma mlade ljudi, kader, ki ga vodi dober strokovni team. Povprečna starost je 30 let. Ob vsem odrekanju so se kljub naglemu naraščanju proizvodnje in produktivnosti dela vključili z OD šele v letu 1978 v gradbeniški sporazum.

Značilno za Gradnjo je, da so ves čas skrbno proučevali in tehnično obdelovali tržišče. Schiedel dimniki so bili marsikje novost, saj še danes v Jugoslaviji uporabljamo različne sisteme dimnikov. Po sedanjih ocenah Gradnja Žalec že pokriva 10 odstotkov vseh potreb po dimnikih na jugoslovanskem tržišču in pri tem še ni rešeno pri nas vprašanje kvalitete. Zato se jim v tem pogledu nedvomno odpirajo široke možnosti.

Gradnja Žalec pa seveda računa tudi na izvoz na Vzhod ter v dežele tretjega sveta. Njeni zastopniki so danes širom Jugoslavije, imajo strokovno ekipo, ki opravi zahtevna dela neposredno pri naročniku.

Gradnja ima danes tudi že svoje kooperante. Na podlagi že

obstoječih stikov pobratenih občin (z naše strani Žalec in Celje) so prenesli del svoje dejavnosti v Bačko Palanko, Čuprijo in Golubovec. Strokovni team budno spremlja delo kooperantov ter jim tudi pomaga, če je treba.

IZ PROIZVODNEGA PROGRAMA GRADNJE ŽALEC:
Izdelujejo Schiedel montažne dimnike profilov 13,5 do 100 cm.

– Schiedel etažne dimnike profil od 16 do 20 cm z notranjo cevjo iz nerjaveče pločevine

– Odprti xamine Antika v dveh velikostih in treh različnih tipih.

– Schiedel ventilacije zbirne in enojne

– Termoizolacijske bloke STIBO

– Montažne troprekatne greznice

– Potresne zidake ter ostalo betonsko galanterijo

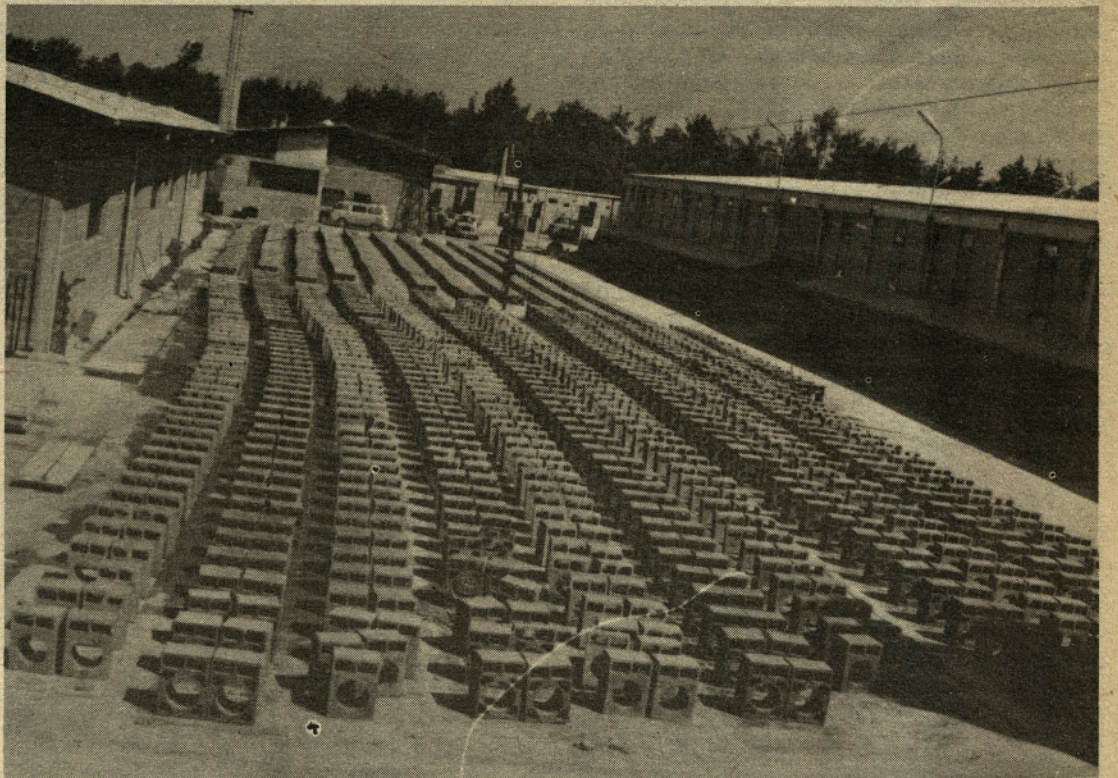
Kooperanti izdelujejo dimnike profila 13,5 in 20 cm, torej dimnike manjših dimenzij.

Ob vseh teh velikih vlaganjih pa pri Gradnji niso zanemarili skrbi za delavčev standard. Z gradnjo oziroma pridobitvijo 21 stanovanj v bloku v Žalcu so v glavnem rešili stanovanjski problem, delavcem, ki so se odločili za gradnjo pa dajejo kredite.

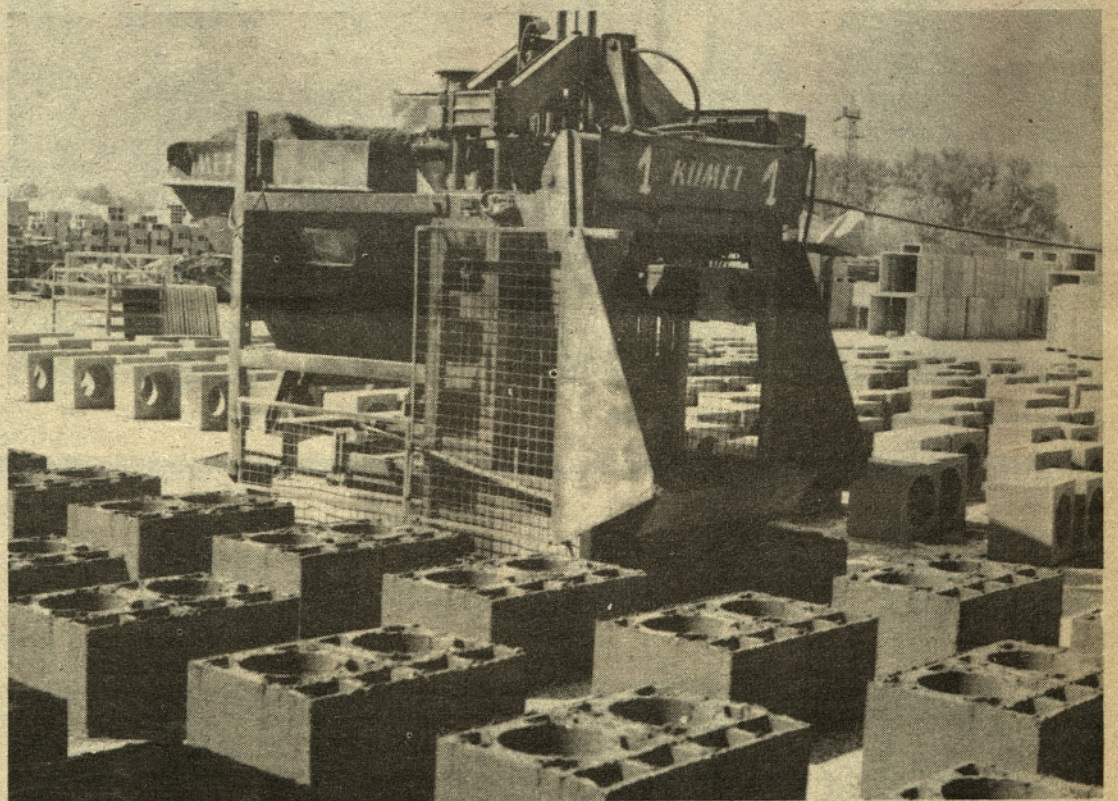
Za potrebe letovanja imajo na voljo štiri kamp prikolice, urejeno pa imajo tudi družbeno prehrano.

V tem zapisu se nismo posebej dotaknili prednosti, ki jih ima uporaba schiedel dimnikov v našem gospodarstvu. Prednosti so vsestranske od boljšega izgorevanja (prihranek na gorivo) do večje varnosti pred požari itd. Vendar o tem v naslednjem sestavku. Na rob našega zapisa naj povemo še to, da Gradnja velja za solidnega partnerja, ki se dosledno drži pogodb in postavljenih časovnih rokov.

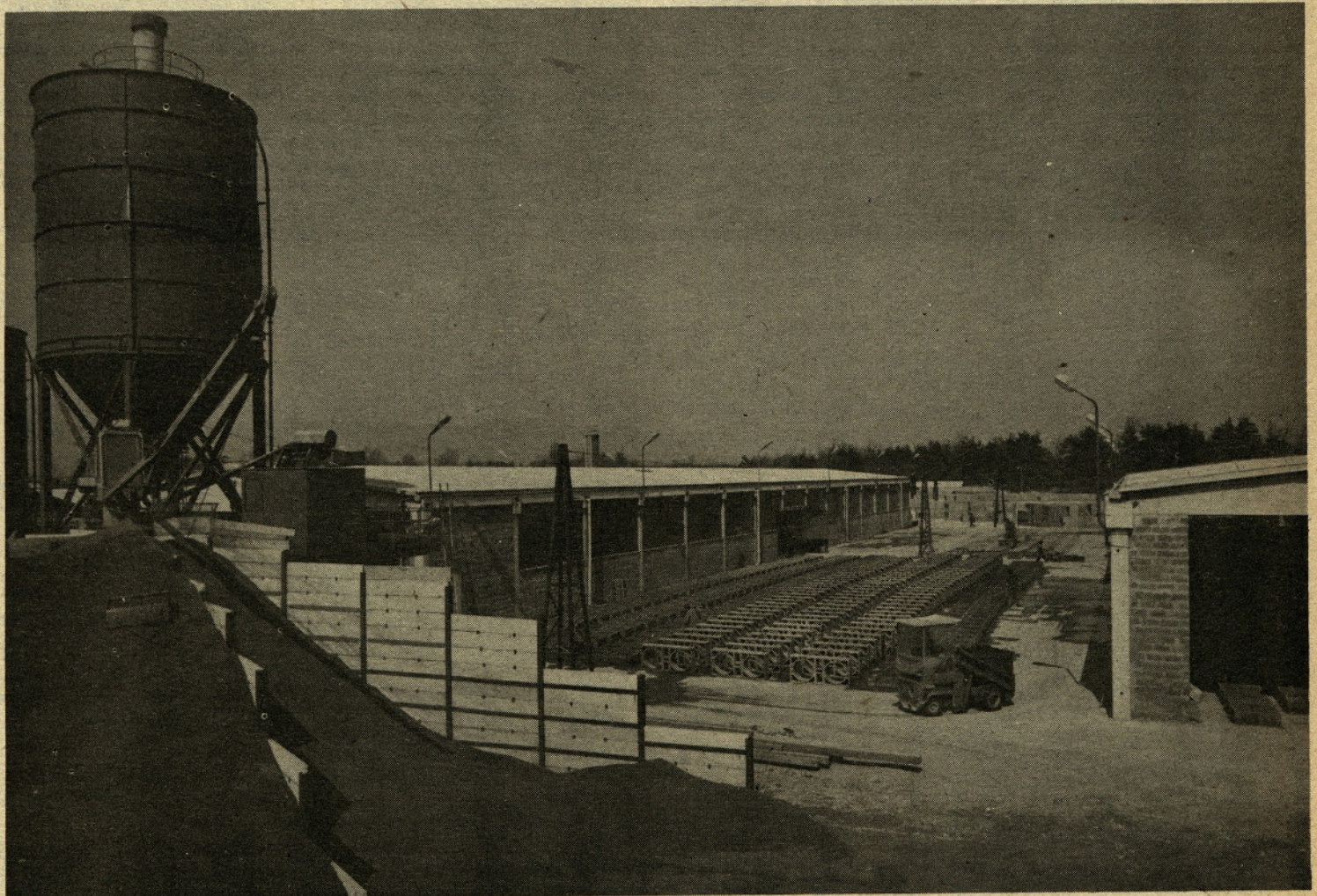
Kolektiv Gradnje iskreno čestita delovnim ljudem žalske občine za njihov praznik – 7. julij.

Detajl s proizvodnje

Detajl s proizvodnje

Pogled na del proizvodnega obrata v Latkovi vasi, ki ga je kolektiv zgradil predvsem z lastnimi sredstvi

OBISKALI SMO GARANT POLZELA

Ob skrbi za domače tržišče, večji izvoz

Najnovejša sprememba zunanje vrednosti (tečaja) dinarja tudi pohištveni industriji odpira večje možnosti izvoza. Vendar v Garantu Polzela menijo, da je treba najprej poskrbeti za domače kupce, to je pokrivati potrebe jugoslovanskega tržišča in šele potlej izvažati.

Drži pa, da se v bitki za stabilizacijo ozirajo za večjim izvozom. Garant je sodobna pohištvena industrija, ki se je s svojimi izdelki že uveljavila doma in na tujem, zato imajo ob nekoliko boljši stimulaciji realne možnosti razširitve izvoznih poslov.

Problem je seveda cena, ki jih za blago nudijo inozemski kupci. Precej nižja je od cen na domačem trgu in tako je izvoz

zanimiv le ob odstopanju deviz. Čeprav so v Garantu v zadnjih letih močno posodobili proizvodnjo in z novimi tehnološkimi prijemi dosegli višjo produktivnost, stanje trenutno ni rožnato, kar je sicer značilno za domala vso pohištveno industrijo pri nas.

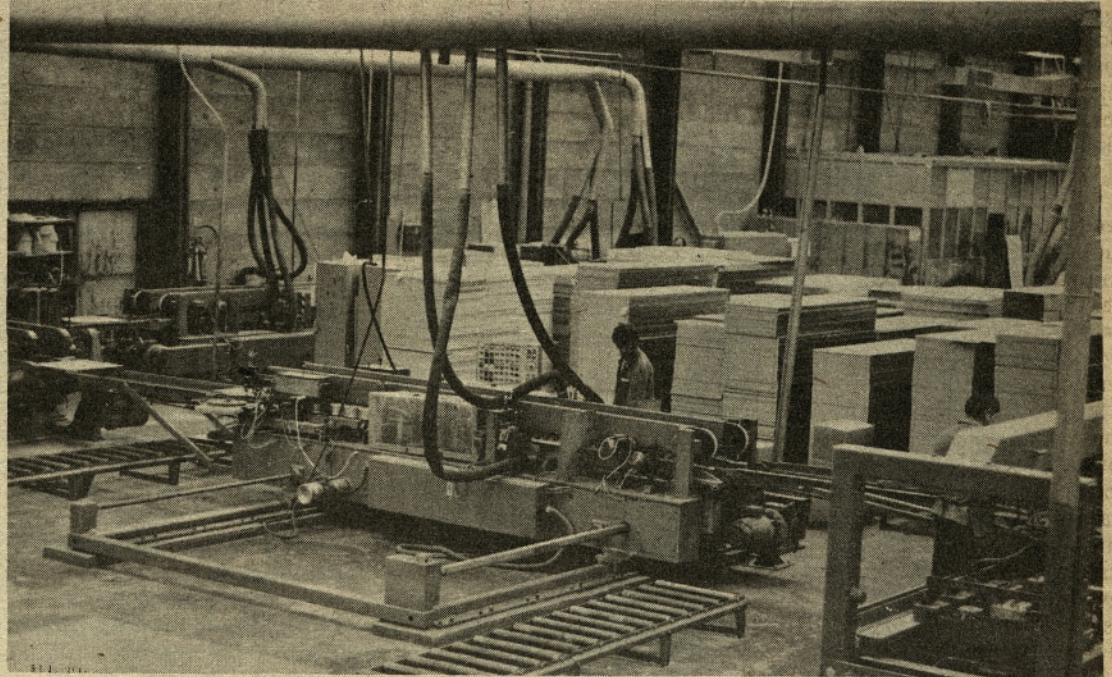
Osnovni problem je v tem, ker so se surovine, ki jih je pohištvena industrija primorana kupovati, da si zagotovi nemoteno proizvodnjo, močno podražile in tako usiha dohodek pri finalnih izdelkih. Gre predvsem za iverne plošče, lesanit in druge površinske materiale, ki so se podražili tudi za 50 ali več odstotkov.

Pohištvena industrija seveda na takšno podražitev ni računa-

la in je sedaj v težavah. Da bi nastalo situacijo vsaj delno ublažili, so že letos spomladi (v marcu) pripravili nov program s kompletnejšo izbiro. Je prilagojen zahtevam trga, vendar pa je sprememba proizvodnega programa močnejše vplivala na produktivnost in rentabilnost pa tudi na samo prodajo, saj se je bilo treba soočiti s številnimi tržnimi problemi.

V Garantu menijo, da bi se situacija popravila, v kolikor bi sprostili cene ali podvzeli kakršne druge učinkovite ukrepe.

Težave zadnji čas zlasti nastajajo pri nabavi iveric. Vse težje si zagotavljajo pri lesarjih (tovarnah ivernih plošč) nujno potrebne surovine, v tistih

Linije za mehansko obdelavo (Galant Polzela)

delovnih organizacijah (GLIN Nazarje), ki so se usmerile v proizvodnjo oplemenitenih iveric, kot na primer GLIN Nazarje pa je sprajšljiva tudi cena.

Nevezdržno je tudi, da nekateri partnerji, ki imajo v rokah surovine, od kupcev zahtevajo, da jim blago delno plačujejo z devizami, češ, da tudi mi smo primorani sodelovati pri nakupu lepila z devizami. V takšni situaciji kaže pospešeno delati na tesnejšem povezovanju in združevanju finalistov, to je pohištvene industrije in organizacij združenega dela, ki razpolagajo z lesom in drugimi osnovnimi surovinami. Sicer pa pohištvena industrija občuti podobne probleme tudi pri zagotavljanju kemičnih surovin, okovja, folij itd.

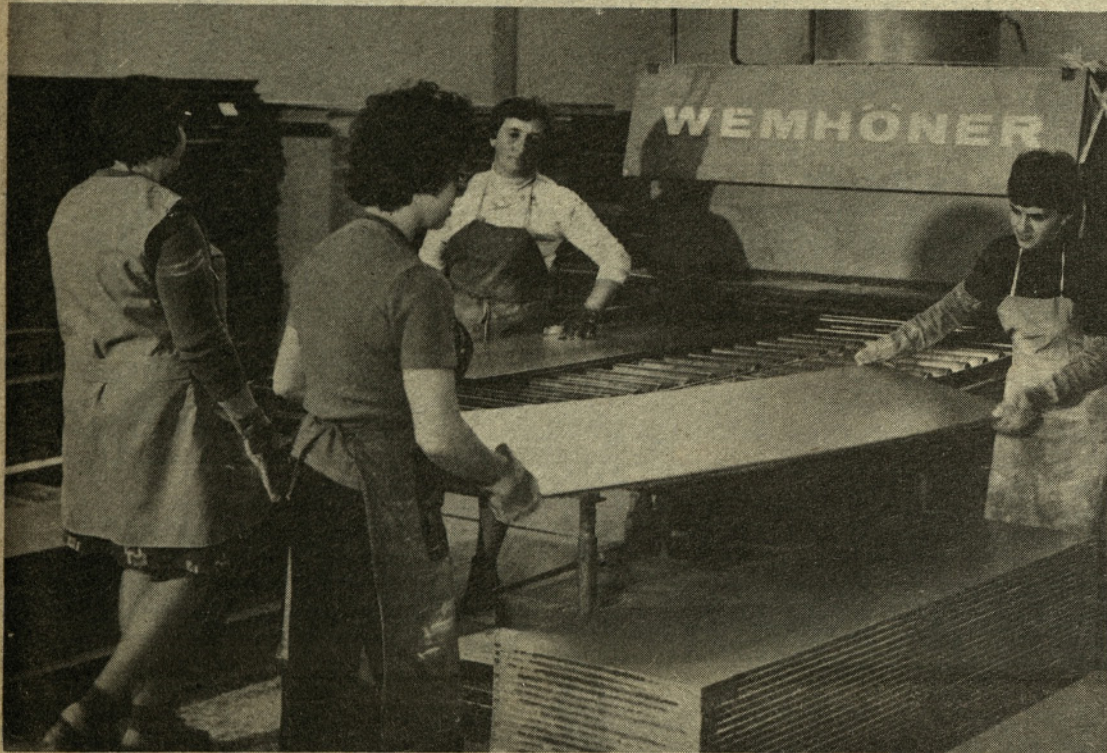
Problem se pojavlja celo z lepenko oziroma embalažo pa z lesonitom in folijo za robove. Tako so se že znašli v situaciji, da je zmanjkalo kartonov in so bili primorani začasno ustaviti proizvodnjo.

Poznavalci razmer pravijo, da bi lahko problem rešili s sprostitvijo cen.

Čeprav so bile cene, ki jih dosegajo pri izvozu kar za 30 odstotkov nižje od cen, ki so veljale na domačem trgu, se izvozu niso odpovedali. Situacijo so reševali z odstopanjem deviznih pravic. Glede na to, da so primorani že skoraj 10 odstotkov potreb po domačem repromaterialu poleg rednega uvoza primorani pokrivati z devizami, intenzivno delajo na večjem izvozu.

Tako naj bi letos izvozili že 15 odstotkov vse proizvodnje na razna tuja tržišča, kako bi pokrili potrebe po deviznih sredstvih. Na novo se odpira trg v Iraku in ponovno oživlja z Libijo, večje možnosti izvoznih poslov pa so tudi v Kuvajtu in še v nekaterih tržiščih tretjega sveta. Na rob bi še omenili težave, s katerimi se srečujejo pri kreditiranju potrošniškega trga. Kupci namreč zahtevajo, da jim proizvajalec kreditira v celoti blago, poslovne banke pa za to ne kažejo zanimanja. V precepu se v takšni situaciji znajde največkrat proizvajalec.

Naj povemo še to, da Garant trimesečno poslovanje letošnjega leta ni sklenil najbolje, vendar pa je pričakovati, da se bo situacija v drugem polletju bistveno popravila.

Linije za površinsko obdelavo (Garant Polzela)

Kam in kdaj na dopust?

Ivan Slavec

Po daljšem obdobju slabega vremena smo slednjic pričakali sonce. Ker se je junij že prevsnil v drugo polovico, se zadnje dni vse več občanov odpravlja na letni dopust. O tem, kje, kdaj in po kakšni ceni bodo letovali, smo se pogovarjali z delavci in

Danica Žnidar

delavkami Garanta na Polzeli: Ivan Slavec je v pohištveni industriji zaposlen že 21 let. Letos bo letoval v Moščenjski Dragi, kjer ima delovna organizacija osem počitniških hišic in eno prikolico.

Jože Svet

„Ker smo štiričlanska družina, smo se odločili za prikolico. Dovolj je prostorna za udobno bivanje in ker nam bo kuhala žena, letovanje ne bo prehudo obremenilo družinskega proračuna. Na morju nameravamo ostati devet dni.“

Marija Hercog

Danica Žnidar: „V delovni organizaciji sem zaposlena šele štiri mesece, premalo, da bi lahko računala na letni dopust.“

Ko pa bom imela pogoje, se bom z veseljem odpravila na morje. Garant ima svoje počitniške kapacitete na treh krajih in tako imajo vsi delavci možnosti poceni letovanja.“

Jože Svet je zaposlen v podjetju 12 let. Pravi, da bo

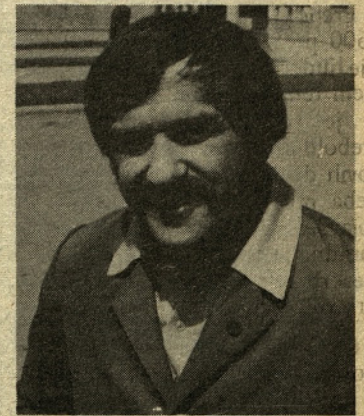

Vinko Bršek

letošnji dopust izkoristil za nekatera dela doma. V Moščenjski Dragi je že letoval in bilo mu je všeč.

Marija Hercog ima štiriletni delovni staž. Letos namerava letovati v Umagu. S fantom bosta letovala privatno in nameravata si tudi sama kuhati. Tako bo še najceneje. Želi si le sonca.

Vinko Boršek ima 22-letni delovni staž. Družina namerava ostati kar doma. Žena je

Alojz Ramšak

zaposlena v tovarni nogavic in ker nista mogla uskladiti časa, da bi hkrati šla na dopust, bosta letos ostala doma. To bo hkrati priložnost, da kaj postorit doma.

Alojz Ramšak je zaposlen 15 let: „Letos sva se odločila za ženo za letovanje v Biogradu na moru. Gresta v počitniški kamp, v katerem sicer letujejo naši občani. Na morju nameravata ostati 10 dni.“

-LT

**OBIŠČITE
HOTEL
GOLDING - RUBIN
V ŽALCU**

ki vam nudi:

V RESTAVRACIJI

Srbske specialitete, med njimi vročo pogačo s kajmakom in sirom, fižol prebranec, ter razne specialitete na žaru ob dobrih Rubinovih vinih.

V DISCO KLUBU

se lahko vsak dan zabavate ob najnovejši disco glasbi, nudijo pa tudi velik izbor barskih pijač.

V SODOBNO OPREMLJENIH SOBAH

Ugodno namestitev po dostopnih cenah

**KOLEKTIV HOTELA GOLDING - RUBIN HKRATI ČESTITA OBCANOM
NAŠE OBCINE OB PRAZNOVANJU OBCINSKEGA PRAZNIKA.**

Odprte roke sodelovanja z manj razvitimi

Tekstilna tovarna Prebold bo v septembru letos odprla v občini Šmarje že drugi obrat. Prvega so odprli pred leti na Vinskem vrhu, drugi pa bo v Pristavi pri Mestinju. Ni naključje, da bosta oba proizvodna obrata stala v odročnih zaselkih. Tu ni industrije in si zlasti ženske le s težavo dobijo delo, zato pomenijo nova delovna mesta veliko pridobitev za ljudi.

Ko smo se o tem pogovarjali z direktorjem Tekstilne tovarne Prebold, Ivanom Zagariem, nam je dejal, da so krajevni dejavniki tako na Vinskem vrhu pred leti, kot sedaj v Pristavi, z razumevanjem podprli zamisel o novih obratih. V Pristavi so brezplačno dali na voljo zgradbo starega prosvetnega doma, ki so ga z manjšimi preureditvenimi stroški usposobili za začetek proizvodnje. V njem se bo sprva zaposlilo 30 ljudi, postopoma pa tudi več.

Kolektiv Tekstilne tovarne Prebold pa razpravlja tudi o možnosti gradnje nove tovarne na Kosovem. Gre za medrepubliški dogovor, po katerem naj bi vsaka republika na tem nerazvitem območju zgradila po en obrat. V Sloveniji bi to nalogo opravila Tekstilna tovarna Prebold.

Seveda pa je investicijski zalogaj (400-milijonska naložba) prevelik, da bi ga zmožel

TT Prebold je najprej odprla svoj obrat na Vinskem vrhu (posnetek) letos pa bodo podobnega odprli v Pristavi pri Mestinju

sam kolektiv. Sredstva naj bi dali za nerazvite, zato računajo tudi na to, da bi pri tej naložbi sodelovali tudi porabniki njihovih tkanin.

V novi tovarni (predlagajo, da bi jo gradili v kraju Leposaviči na Kosovem) bi z 200 zaposlenimi delavci letno izdelala oblačila za šport in prosti čas iz pet milijonov metrov tkanin.

V Preboldu so pripravljene usposobiti delavce. Omenjajo 100 delavcev, ki bi prišli iz Kosova in se v njihovi tovarni usposabljali za proizvodnjo.

IZ PROIZVODNEGA PROGRAMA ZAŠČITNE OBLEKE

Razvojne službe Tekstilne tovarne Prebold so za proizvodnjo pripravile nekatere novosti, med katere sodijo v posebnem postopku izdelane ognjevarne tkanine, namenjene za zaščitna oblačila pri gašenju požarov, za livarje oziroma železarje v industriji in za podobne namene. Vsi dosedanji atesti so pokazali kvaliteto in popolno

zaščito pred ognjem in drugimi vplivi.

Gre za že znano Preflam tkanino. Oblačila oziroma zaščitne obleke iz te tkanine so se odlično obnesle pri vseh preizkusih. Tako so na nedavni demonstraciji v Preboldu zažgali večjo količino gorljive tekočine, nastala je visoka vročina, ljudje, ki so bili oblečeni v zaščitna oblačila, pa so hodili skozi ogenj brez težav oziroma poškodb.

Tovarna prejema vse več naročil in tako bo njihova

vrednost kmalu dosegla že 10 milijonov dinarjev.

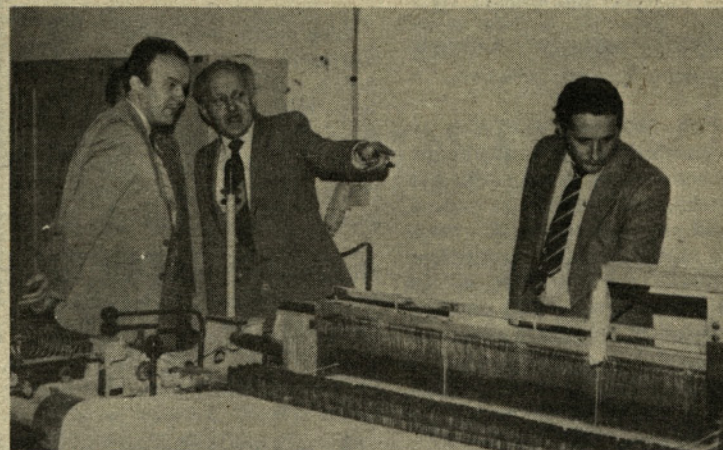
Neplam je prav tako zelo kvalitetna tkanina, ki je povsem varna pred ognjem in drugimi vplivi. Neplam je sestavljen iz negorljivo obdelanega tekstila in ker je prevlečen s posebno metalno maso, je obstojen tudi pri dotiku s kislinami in tekočim dušikom. Obleke so na šivih lepljene, zato so obstojne tudi v vodi, vidno so v zadimljenih prostorih (na določenih mestih imajo svetleče trakove).

Pomembno mesto v proizvodnem programu zavzemajo medvloge za potrebe industrije konfekcije. Zanimivo je, da je

Tekstilna tovarna članica mednarodnega združenja proizvajalcev medvlog, izdelka, ki se vse bolj uporablja v sodobno razvitem industrijskem svetu, zato ga je možno tudi izvažati.

Našteli smo le nekatere novosti, ki so oziroma bodo zaradi svoje praktičnosti našli dovolj kupcev na jugoslovanskem trgu pa tudi na tujem.

Na rob naj zapišemo, da gre za kolektiv, ki dosledno uresničuje v stabilizacijskem programu zastavljene naloge. Z boljšo notranjo organizacijo, zavestno disciplino pa tudi s tehničnimi izboljšavami dvigajo delovno storilnost, vso skrb pa posvečajo tudi kvaliteti izdelkov.

Slovenski tekstilci – udeleženci posveta v Preboldu med ogledovanjem proizvodnje

JOŽE DRČA, PREDSEDNIK KS PREBOLD

Nova blagovnica, ceste, stanovanja

Prebold ima danes že 3600 prebivalcev. Industrija daje ljudem zaposlitev in po vsem tem ni nič čudnega, da se je po zadnji vojni v Preboldu naselilo veliko novih družin. Ljudem je bilo treba preskrbeti stanovanja, pojavile so se potrebe na komunalnem področju, v preskrbi, dalje po otroškem varstvu itd.

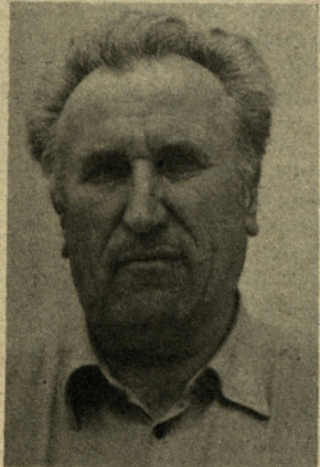
O naštetih in drugih problemih smo se pogovarjali s predsednikom KS Prebold Jožetom Drčo:

„Čeprav smo v Preboldu odprli prvo samopostrežno trgovino na podeželju na Slovenskem, danes obstoječe trgovine ne zmorejo več zadostiti čedalje večjih želja in potreb prebivalstva. Preskrba z osnovnimi živili, kot so kruh, meso, mleko in drugo je v redu, drugo blago pa so krajanji primorani iskati v Šempetru, Žalcu pa tudi v Celju in Ljubljani. S tem tratio vse preveč dragocenega časa, pa tudi avtobusne zveze niso najboljše.“

Kar zadeva sadje in zelenjavo, poleti prihajajo v Prebold proizvajalci iz Makedonije. Pozimi ima to blago trgovina. Vendar pa pri nas družine veliko zelenjave pridelajo na svojih vrtovih in tako preskrba ne šepa.“

„Kako daleč ste s pripravami za gradnjo nove blagovnice?“

„Imamo rezijski odbor, pripravljena je lokacija, pa tudi investitor – Savinjski magazin – je znan. Preboldčani smo računali, da bomo pričeli graditi že letos.“

vendar nas je prehitela Polzela. In tako bo gradnja stekla v letu 1981. Preboldčani pričakujemo, da bo nova blagovnica imela vse tisto, kar danes iščejo v Celju in drugih krajih, to pa investitor tudi obljublja.

„Kako je Prebold povezan s Celjem in ostalimi kraji?“

„Čeprav smo v povojnih letih veliko postorili za izboljšanje cestnih povezav, stanje ni najboljše. Ljudje, ki vsako jutro hodijo na delo v Celje, nimajo najboljše zveze, da pomanjkljivih zvez z manjšimi kraji ne omenjam.“

Prebivalci Marija Reke bi želeli dnevno vsaj en avtobus, tudi v Kapli vasi ga nimajo. Obnoviti bo treba staro cesto Kapla vas – Šmiglova zidanica in še katere cestne odseke. Zelo smo zainteresirani, da bi povežali odmaknjene hribovske kmetije. Vemo, da bomo mladino zadržali na teh kmetijah le, če jim bomo izboljšali pogoje in v to

sodijo tudi urejene ceste. Te kmetije so za nas pomembne tudi v primeru splošnega ljudskega odpora. Nekaj denarja za vse te potrebe zberemo na podlagi samoupravnega sporazuma z delovnimi organizacijami, v katerih so zaposleni naši delavci. Potrebe so žal veliko večje.“

„Prebold je bil že pred zadnjo vojno znan turistični kraj. Kako je s to dejavnostjo danes?“

„Lahko bi rekli, da nismo dovolj izkoristili tradicije v smeri razvoja turizma. Res je, da smo pridobili hotel, vendar to ni dovolj. Bazen, ki so ga nekoč obiskovali tudi Celjani, Žalčani in drugi, je v razsulu. Letos se ne bomo kopali v njem. Sedaj zbiramo denar za obnovo. Računamo na možnost, da bi vanj speljali toplo vodo iz tekstilne tovarne, kar bi podaljšalo sezono kopanja.“

Gostiln je v Preboldu in okolici sicer dovolj, žal pa nudita gostom toplo hrano le dve – Čmak in gostilna v Latkovi vasi. To je vsekakor premalo, kajti vse več gostov zahteva toplo hrano.“

„Storitvene dejavnosti (obrtni) v Preboldu?“

„Nekoč je bilo tu veliko obrtnikov, danes pa sploh nimamo več krojača in čevljarja, pa tudi kolarjev, sodarjev in drugih obrtnikov ni. V tej smeri bo treba več narediti, kajti vse našete obrtni so nam še potrebne.“

L. TRSTENJAK

Degustacija jedil v VVE v Preboldu

V programu dela aktiva kuharic TOZD VVZ Janko Herman Žalec smo zapisali tudi degustacijo napitkov, namazov in sladic, ki jih pripravljamo v naših vzgojnovarstvenih enotah, posebno še, od kar imamo enotne jedilnike.

Konec aprila so se zbrale kuharice vzgojnovarstvenih enot v Preboldu, kjer so si najprej ogledale sodobno kuhinjo novega vrtca, nakar so pričele pripravljati jedi. V veliki kuhinji jih je bilo veselje gledati med pripravo jedi, za katere so se same odločile. Nekatere so prinesle s seboj že polizdelane jedi.

V večnamenskem prostoru so tovarišice pripravile pogri-njek. Zvrstile so se najprej juhe, nato slane jedi, sledile pa so jim sladice, peciva in napitki. Kuharice so pripravljene jedi

predstavile, nakar je sledila tudi degustacija. Tako je bil namen oziroma cilj, ki si ga je aktiv zastavil, v celoti dosežen. Zanimivo pri vsem tem je bilo to, da ni bilo dogovorjeno, kakšne jedi bodo kuharice pripravile, pa kljub temu nista bili niti dve jedi enaki.

V mesecu maju bomo organizirali še strokovno predavanje

POLZELA

Strelska družina Polzela je 18. maja organizirala propagandno tekmovanje z malokalibrsko puško. Tekmovanja se je udeležilo 18 strelcev polzelske strelske družine. Zmagal je Posedel Franc, ki je dosegel 85 krogov, drugi je bil Alojz Dobravc z 80 krogi in tretji Jože Korun st. z 79 krogi.

F. DOBRAVC

in s tem bo program dela za šolsko leto 1979/80 izčrpan in v celoti uresničen.

DANICA GRABNER

IZ ANDRAŽA SE OGLAŠAJO

Minulo nedeljo je v dvorani zadržnega doma v Andražu nastopilo več ansamblov in starejših pevcev na samostojnem koncertu. Peli so domače pesmi starejšega izvora. Krajanji so jih nagradili s ploskanjem. Prireditev je organizirala krajevna skupnost Andraž.

Krajanji Andraža 29. junija praznujejo svoj krajevni praznik. Je spomin na borbo partizanov v zaselku Lovče. Ob tej priliki bodo odprli cesto v Jajče v dolžini enega kilometra. Domačini so za ureditev ceste prispevali tudi po 20 tisoč dinarjev domačija, nekaj pa je primaknila tudi krajevna skupnost.

Praznovanje so sklenili s slavnostno sejo krajevne skupnosti in kulturno prireditvijo.

PRIZNANJA KRAJEVNE SKUPNOSTI – Ob letošnjem drugem praznovanju krajevnega praznika Krajevne skupnosti Šempeter so prvič podelili priznanja društvom, organizacijam in posameznikom. Prejeli so jih: Krajevna organizacija ZB, Turistično društvo, Svoboda, TVD Partizan, Ribiška družina, Šahovsko društvo, Gasilsko društvo, Društvo prijateljev mladine, Osnovna šola Bratov Juhart, mladinska organizacija, Vida Naraks, Alojz Žnidaršič, Alojz Terčar, Ivo Kuhar, Vinko Ušen, Martin Čas, Mirko Zupanc in Amalija Javorsek. Na sliki s podelitve priznanj. Tekst in foto: T. Tavčar

SAVINJSKI MAGAZIN ŽALEC

Novi blagovnici na Polzeli in v Preboldu

Čas je sredi današnjega razgibanega življenja vse bolj dragocen. To velja tudi za vsakdanje nakupe naših gospodinj in drugih potrošnikov.

Savinjski magazin Žalec sodi med trgovske organizacije, ki se v polni meri zavedajo vloge in poslanstva današnje, sodobne trgovine. V 30 letih svojega obstoja in razvoja so vložili velika sredstva pa tudi napore za razširitev in posodobitev trgovske mreže. Večina trgovin na podeželju je bila v starih zgradbah, prostori največkrat niso ustrezali sodobnemu trgovanju, zato jih je bilo treba temeljito obnoviti, marsikje razširiti in na novo opremiti.

Ena novejših pridobitev za potrošnike je samopostrežna trgovina v Šempetru. Dobro je založena in urejena po vzorcu sodobnih nakupovalnih centrov. Kupcem hitro postrežejo (izbirajo sami) in ker so na voljo tudi dovolj veliki parkirni prostori, ni čakanja. Te prednosti privabljajo potrošnike tudi iz oddaljenih krajev, celo Celjane, ki tu hitro nakupijo, kar potrebujejo.

Letošnja največja investicija Savinjskega magazina je gradnja nove blagovnice na Polzeli. Gre za močan potrošniški center, ki pa ni imel sodobno urejenih trgovin. Zato je odločitev

Savinjskega magazina o gradnji nove blagovnice vsekakor umestna in ob denar v ta trgovski objekt tudi smotno naložen. Pomeni, da so novo trgovino narekivale potrebe.

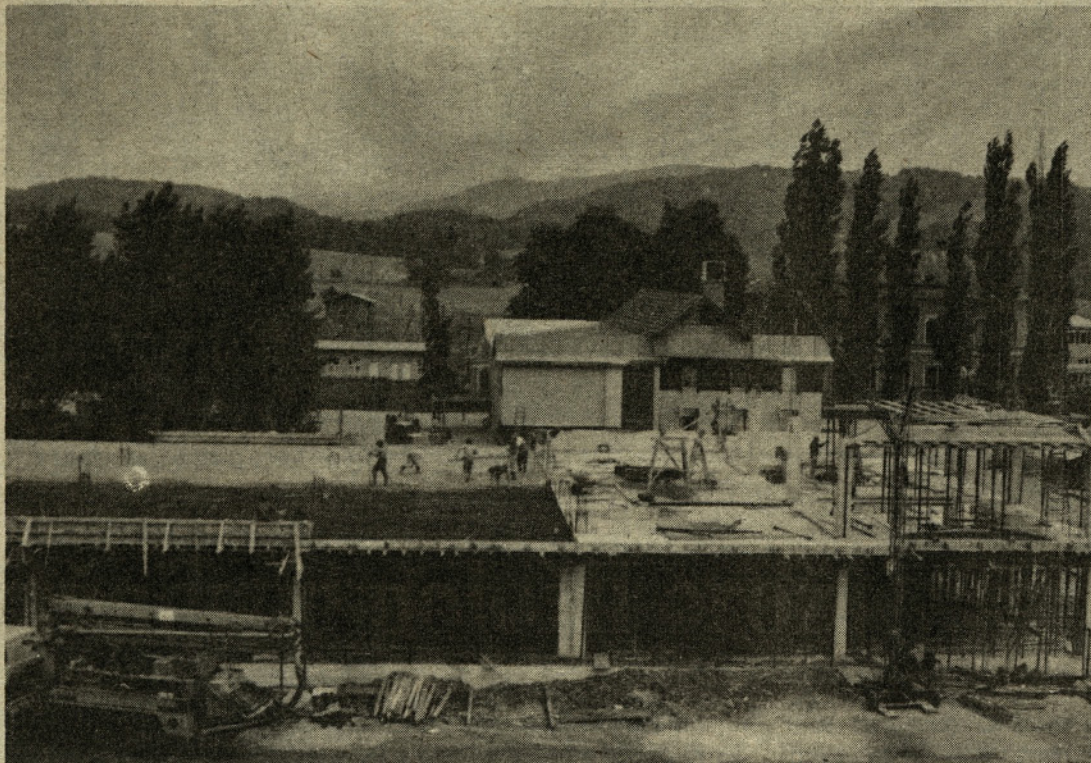
Vse kaže, da bo objekt arhitektonsko razgiban in se bo lepo ujel v središče Polzele.

Stoji ob stanovanjskih blokkih ter v neposredni bližini šole, zdravstvenega in kulturnega doma, pošte in drugih javnih zgradb. Dovolj velike bo imel tudi parkirne prostore.

Blagovnica bo večja kot v Šempetru, kar bo omogočilo dobro založenost z blagom. Poleg živil (kruha, meso, mlečni proizvodi in drugo) načrtujejo oddelek konfekcije, čevljev, fotografski oddelek, glasbila, steklo, porcelan, keramika itd.

Na zalogi bodo tudi izdelki bele tehnike, radioakustika in drugo blago, ki so ga potrošniki poprej iskali bodisi v Žalcu, Celju, Velenju ali celo v Ljubljani.

Za kraj bo velika pridobitev tudi gostinski del s sodobno restavracijo z nad 100 sedeži, veliko kuhinjo in točilnico. Gostje bodo imeli na voljo toplina in hladna jedila, skratka, Polzela takega lokala ni imela.

Nova blagovnica na Polzeli v gradnji (Savinjski magazin)

Tako bo na voljo prostor za razne poslovne sestanke in druge družbene prireditve. Ko bodo odprli novo blagovnico, bo možno nekatere že zastarele trgovine postopoma ukiniti, ker ne bodo več potrebne.

Savinjski magazin pa se hkrati že pripravlja za gradnjo

nove blagovnice v Preboldu. Tu so letos skromno praznovali 20-letnico obstoja in delovanja prve samopostrežne trgovine na podeželju v Sloveniji.

Kar smo zapisali za Polzelo, velja tudi za Prebold. Kraj se je po zadnji vojni pospešeno razvijal, priselili so se novi

ljudje in si ustvarili družine. Tako so zgradili lepo število novih stanovanj, hkrati pa so se povečale tudi potrebe in zahteve po večji in sodobnejši trgovini.

Očitno je, da obstoječe trgovine s svojimi kapacitetami

ne zadoščajo več, zato je izgradnja nove blagovnice nujna in opravičljiva.

Priprave so že tako daleč, da bodo prihodnje leto začeli graditi. Treba je zapisati, da Preboldčani novo blagovnico že nestrno pričakujejo. Seveda so to veliki investicijski zalogaji, ki narekujejo dobro zastavljeno finančno politiko delovne organizacije, vendar pa gre za objekte, ki imajo svoje ekonomske opravilice.

V našem zapisu u velja omeniti še druge naložbe, ki jih Savinjski magazin načrtuje v naslednjem srednjeročnem obdobju. Potrebe narekujejo izgradnjo novih prodajnih kapacitet na Vrskem, v Petrovčah in Žalcu. V Žalcu je predvidena nova trgovina ob sedanji samopostrežnici.

Ker je Savinjski magazin nosilec preskrbe za celotno žalsko občino, bo treba graditi nova skladišča za širše preskrbovalne potrebe. S tem računajo, da bodo veliko prispevali k boljši založenosti trga.

Na rob našega zapisa kolektiv Savinjskega magazina Žalec čestita občanom ob letošnjem občinskem prazniku žalske občine!

Odgovori delegatom

Delegaciji krajevne skupnosti Polzela je na vprašanje, kdaj bo urejen prevoz šoloobveznih otrok iz Založ v šolo na Polzelo, Občinska izobraževalna skupnost Žalec, posredovala naslednji odgovor:

Razgovori o prevozu šolskih otrok iz Založ v šolo na Polzelo potekajo že od spomladi 1979. Izletnik Celje jim je dostavil predlog voznega reda in cenik prevoza. Na osnovi tega je izvršni odbor občinske izobraževalne skupnosti zavzel stališče, po katerem naj bi ravnatelj osnovne šole na Polzeli organiziral razgovor med krajevnima skupnostima Polzela in Šempeter o preusmeritvi redne avtobusne proge iz Šempetra preko Založ na Polzelo.

V kolikor tega predloga ne bi osvojili, bo organiziran prevoz otrok iz Založ z eno avtobusno progo na Polzelo, kar pa ne bo dokončna rešitev problema, saj je pouk na Polzeli dvoizmenski in bodo morali otroci v eno smer še vedno pešati.

Kdaj urejen prevoz v Liboje

V Libojah si že dalj časa prizadevajo urediti prevoz de-

lavcev na relaciji Liboje-Žalec-Celje in obratno tako, da bi ob vrnitvi avtobus na relaciji Celje-Kasaze-Grize-Prebold peljal iz Kasaz v Liboje, od tu dalje pa v Grize in Prebold. Pri izletniku so o tej zadevi odgovorili:

Izletnik Celje se v zadnjem času vedno pogosteje srečuje s problemom reševanja prevoza na delo in z njega. Največkrat se problem pojavlja tam, kjer se ne zagotavlja izkoriščenost vozila in ekonomska upravičenost. V takšnih primerih so primorani problem reševati s pogodbenimi prevozi, kar je možno tudi v primeru Liboj. Krajevna skupnost Liboje mora za to dostaviti Izletniku Celje število zainteresiranih potnikov na posameznih relacijah v okviru predloženega voznega reda.

Trenutno je rešljiv problem s podaljšanjem avtobusne proge iz Zabukvice do Liboj, tako, da bi avtobus vozil v jutranjem času z odhodom ob 5.15 uri iz

Liboj preko Kasaz, Zabukvice, s prihodom v Žalec ob 5.40 uri. V obratnem redu bi bil odhod iz Žalca ob 14.50 uri z vožnjo

po isti relaciji in prihodom v Liboje ob 15.15 uri. Predlagano vožnjo pa bi uvedli le v primeru zadostnega števila potnikov.

Menijo pa tudi, da je predlog, da bi avtobus, ki vozi na relaciji Celje-Kasaze-Grize-Prebold nadaljeval pot v Liboje, izvedljiv in ga bodo v najkrajšem času pričeli izvajati.

Kmetje sprašujejo: kako je z gramozom?

Hmezad-KZ Savinjska dolina je v imenu kmetov postavila skupščini vprašanje o nabavi gramoz in peska za potrebe kmetov, saj kljub trem proizvajalcem teh kamnitih materialov (Kamnolom Velika Pirešica, Liboje in separacija v Vrbju), kmetje ne morejo nabaviti gramoz in peska za gradnjo hlevov in ostalih kmetijskih objektov.

Posredujemo jim naslednji odgovor oddelka za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pri občinski skupščini Žalec: O zadevi so se na oddelku pozanimali pri proizvajalcih kamnitih materialov in ugotovili, da vprašanje le ni tako pereče. Zlasti v kamnolomu Velika Pirešica so kmetje lahko dobivali gramoz in pesek za svoje potrebe kljub temu, da je iz objektivnih razlogov prihajalo do občasne pomanjkanja teh materialov. Tako so v lanskem letu izdali samo v tem kamnolomu okoli 20.000 m³ gramoz razne granulacije. Prav toliko ga nameravajo izdati tudi letos v enakih pogojih.

Mnogo slabše je glede nabave gramoz v kamnolomu v Libojah. Tako tukaj proizvodnja gramoz ne zadošča niti za potrebe Ingrada, zagotavljajo pa, da ga bodo kmetje za svoje potrebe lahko nabavljali, vendar ne ob vsakem času.

Nobene možnosti nabave pa ne bo v separaciji Vrbje. Tukaj bodo v bodoče ukiniteli vsako prodajo, saj bodo prisiljeni zaradi pomanjkanja materiala

skrčiti proizvodnjo iz sedanjih 40.000 m³ na polovico. Posameznikom bodo prodajali le manjše količine visokovrednega betona.

Tako stanje glede možnosti nabave gramoz v kamnolomih v letošnjem letu ne bo bistveno drugače kot lani. Kmetje bodo lahko dobivali gramoz za svoje potrebe predvsem v kamnolomu Velika Pirešica, vendar pa se bodo morali predhodno informirati, kdaj bo ta material možno dobiti. Upoštevati pa je potrebno tudi to, da je razne vrste gramoz možno dobiti vsak čas v kamnolomu Cestnega podjetja v Stranica.

Z rekonstrukcijo kamnoloma Velika Pirešica v naslednjem letu se bo povečala proizvodnja, s tem pa se bo tudi stanje glede nabave kamnitih materialov precej izboljšalo. Tudi v kamnolomu v Libojah načrtujejo povečati proizvodnjo, potrebne preiskave za to pa bodo opravili že letos.

Tako kaže, da bo v nekaj letih odpravljen primanjkljaj kamnitega materiala, do takrat pa je računati na občasne težave.

-ka

Vrbje

V Vrbju so ob dnevu mladosti organizirali vrsto športnih prireditev. Pomerili so se v roketu, košarki, šahu in malem nogometu. Sodelovalo je več kot 60 tekmovalcev. V roketu je bila najboljša ekipa Prebolda pred domačini in ekipo iz Šempetra. Ravno tako so bili najboljši Preboldčani v košarki pred ekipo Šempetra in Trnave. V malem nogometu pa je zmagala ekipa Žalca pred Andražem, Vrbjem in Preboldom.

J. GROBELNIK

Prišli so inšpektorji

V poročilu inšpektorata za območje žalske občine za obdobje minulega leta, s katerim so se seznanili na nedavni seji izvršnega sveta skupščine občine Žalec, je vse polno ugotovitev, ob katerih se je treba zamisliti.

Treba je reči, da so inšpektorji imeli vse leto polne roke dela, rezultati pa so v veliki meri odvisni od pripravljenosti občanov, da bi ugotovljene napake in pomankljivosti kar najhitreje odpravili. Velja še pripomniti, da inšpektorji največkrat svetujejo, kako to ali ono pomankljivost najhitreje in najlažje odpraviti.

Doklej greznice ob novih objektih?

Sanitarni inšpektor se je nemalokrat soočal s problemom kompleksnega reševanja kanalizacijskega omrežja. Naši kraji nimajo urejene kanalizacije (tudi Žalec ima le eno čistilno napravo) zato investitorji še vedno gradijo ob novih objektih greznice, kar je le trenutna rešitev. Greznice je treba pogostokrat izpraznjevati, v žalski občini pa še vedno ni deponije fekalnih odpadkov.

Iz tehničnih poročil zazidanih načrtov, na katera daje sanitarni inšpektor soglasje, je razbrati, da v nekaterih krajih načrtujejo ureditev celovite kanalizacije šele čez 10 ali 20 let.

Inšpektor je izdal v preteklem letu 221 soglasij k lokacijam, 392 gradnjam in 31 porabnim dovoljenjem.

V žalski občini imamo le eno deponijo odpadkov. Po veljavnem odloku so občani dolžni odlagati odpadke v tipizirane posode. Ko pa gre za večje kose (deli starega avtomobila, stari štedilniki itd.) vso to navlako lastniki nemalokrat odlagajo na raznih nedovoljenih mestih, bodisi ob robu gozda, v potoke in druge vode, kar seveda kazi naravo.

Dogaja se, da nekatere krajevne skupnosti še vedno nimajo sredstev za sanacijo divjih odlagališč smeti in odpadkov, problem pa je tudi v tem, ker je občane, ki ne spoštujejo odloka, težko zasačiti pri delu.

Skrb za zdravo pitno vodo in hrano

Kar zadeva preskrbe z vodo, je sanitarni inšpektor odvzel 73 vzorcev ter jih poslal na bakteriološki pregled, pooblaščen zavod pa je odvzel 251 vzorcev vode. Med letom so zabeležili primere epidemičnega hepatitisa. Podvezli so hitre in učinkovite sanitarnohigienske ukrepe.

Domala vse leto se je pojavljala tudi ušivost, zato so vzgojno varstvenemu osebju naročili, da budno spremljajo vse take primere in o ušivosti sproti obveščajo starše, da bi ukrepali.

V polnem času se je zastrupilo s sladoledom pet otrok. Prepovedali so nadaljnjo prodajo sladoleda in kremnih rezin ter podvezli vse druge ukrepe, da se kaj podobnega ne bi primerilo oziroma ponovilo.

Inšpekcija se je med letom tudi spoprijela z epidemijo (primer diareje) v večji žalski delovni organizaciji. S hitrimi ukrepi so jo zatrli.

Na rob še nekaj o obratih družbene prehrane. Večina jih ne ustreza sanitarnohigienskim pogojem. Slaba je tudi opremljenost pa tudi velikost večkrat ne ustreza. Ko bi bilo treba obrate urediti oziroma pomankljivosti odpraviti, se ponekod izgovarjajo na pomanjkanje finančnih sredstev.

Pri nadzoru nad higienskimi razmerami v živilski stroki (trgovine v živilski stroki, šolske kuhinje) so izdali 187 ureditvenih odločb, da bi stanje ustrezalo minimalnim sanitarnotehničnim predpisom.

Novi stanovanjski bloki na Polzeli

Gopodarski rezultati vzpodbudni

V pripravah na sejo občinske konference ZKS Žalec je Komite obravnaval dosežene gospodarske rezultate I. tromesečja letos v občini. Po uvodni informaciji je stekla živahna razprava, v kateri so bili poudarjeni tisti kazalci, ki kvalitativno opredeljujejo stanje v gospodarstvu. Ti podatki se kažejo v porastu celotnega prihodka (136%), dohodka (134%), v družbenem proizvodni (133%), v čistem dohodku (135%) ob 2% povečanju zaposlenih. Ob tem pa so močno porasli materialni stroški in obveznosti iz dohodka, kar negativno vpliva na stabilizacijska prizadevanja. Prav tako se ne uresničuje resolucijska prizadevanja za povečanje izvoza in zmanjševanje uvoza, v zaostanku pa smo tudi v izvajanju investicijskega programa. Izgube po treh mesecih znašajo 6.532.000 din, ki pa so največje v organizacijah SOZD Hmezad Žalec.

Gospodarska gibanja v I. treh mesecih so sicer spodbudna, kar pa nas ne sme navdajati z optimizmom, kajti izražena je bila bojazan, da polletni rezultati ne bodo tako spodbudni. Namreč družbeno-ekonomska gibanja so izredno dinamična, tako, da se rezultati lahko hitro spremenijo. Za to je komite opozoril na kar največjo realnost ocenjevanja doseže-

nega, in da je potrebno vložiti vse napore za uresničevanje gospodarske stabilizacije v letošnjem letu. Za to nosijo še posebej odgovornost OO ZKS in komunisti v njih, skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi in samoupravnimi dejavniki. Gospodarska gibanja v občini bo obravnavala tudi konferenca, zato je komite imenoval delovne skupine, ki bodo v dvajsetih organizacijah združenega dela ugotovljale trenutno gospodarsko stanje. Tako bo mogoče oceniti realnost trimesečnih rezultatov s prvimi ugotovitvami poslovanja ob polletju. V oceni sedanjega stanja so bili v ospredju tudi ukrepi ZIS o zamrznitvi cen in devalvaciji.

Komite je v nadaljevanju seje obravnaval tudi dopolnitve akcijskih programov komisij in komiteja. Prav tako je komite obravnaval in podprl predlog predsedstva skupščine o novem načinu vodenja občinske skupščine. Po tem predlogu bo še naprej opravljal funkcijo predsednika skupščine Vlado Gorišek neprofesionalno. Zato pa bodo morali določene naloge prevzeti predsedniki zborov, ki bodo enkrat tedensko svoje delo opravljali na sedežu skupščine. Dokončno bodo o tem predlogu razpravljali in odločili delegati zborov občinske skupščine.

— JK

Udeleženci vlaka Bratstva in enotnosti so si skupno z gostitelji ogledali polzelsko tovarno nogavic. Na posnetku vidimo udeležence in njihove gostitelje. Foto: T. TAVČAR

Iz zemlje iztisniti več hrane

V času, ko vse bolj stopa na pozornico bitka za hrano, za naše razmere ugotavljamo, da nismo izkoristili vseh možnosti za večjo proizvodnjo mleka, mesa in drugih živil.

Ko so o teh problemih razpravljali na nedavnem regijskem posvetu o agroživilstvu v Žalcu, so opozarjali tudi na pomanjkljivo higieno in to še posebej velja za mleko. S tem, da vsega le polovica mleka prihaja zdravstveno neoporečna v zbiralnici, nikakor ne moremo biti zadovoljni. Pomeni, da se bo treba bolj odločno spoprijeti z nečistočo v hlevih pri molži in v prostorih, kjer mleko pripravljamo za prodajo.

Imamo tudi velik primankljaj pri svinjskem mesu, saj pokriva mo z lastno proizvodnjo le 6,6 odstotka potreb. Stanje je veliko boljše v govedoreji, kjer smo do nedavnega pokrivali nad 97 odstotkov potreb. Žal na področju govedoreje v zadnjem času veliko izkubljamo s črnimi zakoli. Tako se je kratko malo „izgubilo“ 5000 goved.

Za zdaj več potrošimo, kot pridelamo krompirja, fižola in še nekaterih proizvodov. Kljub vse večji mehaniziranosti, v naših razmerah en delavec v zasebni proizvodnji pripravi hrano komaj za 3,5 delavca, moral pa bi pripraviti hrane vsaj za 20 prebivalcev. Stanje v družbenem sektorju je veliko boljše (tu en delavec pripravi hrane za 32 prebivalcev), vendar pa ima družbeni sektor

vsega le šest odstotkov kmetijskih površin.

Pomeni, da si bo treba v naslednjih letih močno prizadevati, da bi v družbenem sektorju povečali kmetijske površine vsaj od osem do 10 odstotkov v odnosu na zasebni sektor.

V celjski regiji močno zaostajamo pri melioracijah oziroma smo v Sloveniji malone na zadnjem mestu. Meliorirali smo namreč le 20 odstotkov od predvidenih površin. Kmetijstvo je še vedno razdrobljeno in to velja tudi za predelavo. Namesto, da bi se hitreje samoupravno povezovali in uveljavljali zdrave dohodkovne odnose, se nemalokrat zapiramo vase. Očitno je tudi, da smo vse predolgo razpravljali in odlagali nekatere skupne nalož-

DEVETI ZBOR PIONIRSKIH ZADRUG JUGOSLAVIJE

V Čačku je bil od 6. do 9. junija letos deveti zbor pionirskih zadrug Jugoslavije. Na njem so republiško delegacijo zastopali tudi predstavniki iz naše občine in sicer iz osnovne šole Griže ter osnovne šole Ivan Farčnik — Buč iz Vranskega.

Zbora so se udeležili tudi številni predstavniki evropskih držav, Azije in Afrike. Pogovarjali so se predvsem o pomembnosti kmetijstva in širjenju združništva ter o ostalih oblikah v osnovnih šolah.

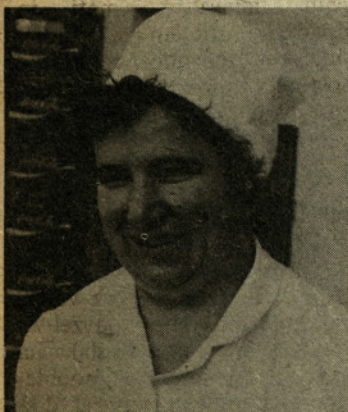
Republiško delegacijo so sestavljali predstavniki pionirskih zadrug iz Maribora, Vuzenice, Povelke, Polskave, Podčetrška, Griž, Lovrenca na Pohorju, Krškega, Dragatuša in Vranskega.

V okviru delegacije so se dogovorili, da se bodo ponovno sestali na Vranskem v času srečanja mladih zadrugnikov Slovenije na kmečkih igrah konec julija meseca.

Več o tem srečanju bomo poročali v naslednji številki.

F. I.

Skrbijo za družbeno prehrano

Vodja kuhinje Slavica Holc

V kuhinji družbene prehrane pohoštvene industrije Garant na Polzeli dnevno pripravijo in postrežejo delavcem po 300

Pevci iz Tabora v Borštu

Moški pevski zbor Ivan Cankar iz Tabora je bil pretekli teden v gosteh pri pevcih iz Boršta pri Trstu. Srečanje je preseglo vsa pričakovanja. Taborčani so jih povabili v goste v času praznovanja krajevnega praznika v mesecu avgustu. Žal se vabilu ne bodo mogli odzvati zaradi dopustov v Italiji, obljubili pa so, da bodo na praznovanje poslali svojo delegacijo.

Tekmovanje mladih čebelarjev v Mariboru

Zveza čebelarjev Slovenije je zaključila tretje srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev Slovenije na šoli Janka Padežnika v Mariboru. Tega tekmovanja so se udeležili tudi čebelarji iz Vranskega in Polzele. Slednji je tudi edini dosegel boljši rezultat v nižji skupini, to je četrto mesto. Tekmovanja pa se niso udeležili krožki iz Galicije, Ponikve in Tabora.

toplili malic. S Slavico Holc, ki vodi kuhinjo, smo ujeli nekaj minut časa za klepet o tem, kako so delavci zadovoljni z obroki:

Tabor se pripravlja

Na zadnji razširjeni seji Krajevne skupnosti Tabor je bil sprejet okvirni program praznovanja krajevnega praznika. Prvi dan v avgustu naj bi bila slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti, na kateri bodo podelili priznanja zaslužnim, likovna razstava v šoli in otvoritev 1200 metrov asfaltnega odcepa v Dol. Drugi dan bodo ob 9. uri otvorili spominsko obeležje NOB pri Zmizlavu (Vetršek), ob 14. uri pa pri Kisovarju v Miklavžu, kjer bo predvidoma tudi zaključno srečanje borcev ob partizanskem golažu. Niso pa se še sporazumeli za datum otvoritve spominskega obeležja pri Pošebal v Miklavžu, kjer se je v času NOB dalj časa zadrževala revirska četa. Še posebej slovesno pa bo v nedeljo, 3. avgusta ob 10. uri dopoldne pri bivši Zajčevi koči v Miklavžu. Planinsko društvo Tabor bo pod pokroviteljstvom krajevne skupnosti Tabor, izročilo svojemu namenu adaptirano stavbo. To bi bil okvirni program praznovanja krajevnega praznika v Taboru, pričakujejo pa še udeležbo številnih društev in organizacij.

BRANKO PEPEL

„Ker je jedilnica premajhna, da bi hkrati sprejela vse delavce, malice delimo v treh izmenah in sicer od devete do desete ure dopoldne. Takrat se je treba urno zavrteti, da ljudje ne čakajo. Moram reči, da so dekleta pridna in urna.“

„So delavci zadovoljni s hrano?“

„Večina nima pripomb. Danes smo imeli enolončnico s pecivom, včeraj smo postregli s piščanci, jutri pa bo zabebrnica s testeninami v omaki. Porcije so dovolj izdatne, pa tudi kalorične.“

„In cena?“

„Poprej so člani kolektiva plačevali malico po 4,5 dinarja, sedaj pa stane dva dinarja več. To je še vedno dokaj poceni. Družbeno prehrano kajpak regresira podjetje.“

„Ste zadovoljni na tem delovnem mestu?“

„Sem. Delo v kuhinji me veseli, pa tudi dekleta so dobra in tako delo hitro opravimo. Naj povem še to, da imajo delavci na voljo tudi brezalkoholne pijače.“

„Hvala, za odgovore!“

— LT

Delavci Garanta pri dopoldanski malici

Problematika in razvoj PTT omrežja v občini Žalec

PTT dejavnost je kot dejavnost posebnega družbenega pomena zelo tesno povezana z razvojem gospodarstva, družbenih odnosov ter življenjsko in kulturno ravnijo prebivalstva. Razviti PTT promet vpliva na hitrejši razvoj na vseh področjih, ker omogoča medsebojno komuniciranje med družbenimi subjekti, povezuje proizvodnjo in potrošnjo ter omogoča povezovanje našega gospodarstva z gospodarstvom drugih območij.

Za žalsko občino je izrednega pomena razvoj telekomunikacijskega omrežja, konkretno PTT storitev in sicer predvsem zaradi hitrega gospodarskega razvoja in razvoja družbenih dejavnosti. PTT mora biti kot osnovni sistem za prenos informacij tehnično in organizacijsko tako razvit, da količinsko in kakovostno obvladuje vse nastajajoče potrebe po pretoku informacij ne samo znotraj občine, temveč tudi v njeni povezavi z drugimi območji tako v SR Sloveniji, SFR Jugoslaviji in inozemstvu.

Glede na to, je izvršni svet skupščine občine Žalec zelo podrobno obravnaval poročilo o problematiki in razvoju PTT podjetja Celje in med drugim sklenil, da s to problematiko in razvojem seznaniti tudi delegatsko skupščino in ji predlaga ustrezna stališča.

Med drugim pa se je izvršni svet zavzel, da bo storil vse potrebno, da dobi pri komunalnem urejanju prostora tudi PTT dejavnost svoje mesto tako, da

se jo upošteva pri izdelavi urbanistične dokumentacije in se jo vklopi v izgradnjo ostalih komunalnih objektov pri urejanju stanovanjskih in gospodarskih kompleksov. Ugotovil je tudi, da se je stanje telefonskega omrežja občine Žalec nekoliko izboljšalo, vendar so potrebe v zvezi s telefonskimi priključki še izredno velike. Prav zaradi tega pa bo potrebno v naslednjem srednjeročnem obdobju za investicije na področju telefonskega omrežja nameniti ustrezna finančna sredstva. V zadnjem času so precej pridobile krajevne skupnosti, kjer so bile postavljene medkrajevne telefonske govornice. Takšno govornilnico že imajo Liboje, Žalec, Braslovče in Tabor, načrtuje pa se še na Vranskem, Gomilskem, Preboldu in na Polzeli.

PTT podjetje pa se srečuje v tem času tudi s problematiko na področju poštnega prometa. Njihov cilj je, da se poveča dostavnost ptt enot in naprav poštnega omrežja uporabnikom ptt storitev, poveča hitrost prenosov poštnih pošilk, izboljša in modernizira tehnična opremljenost ptt enot, ter posodobi in tipizira poštna mehanizacija v vseh fazah tehnološkega procesa.

Omeniti je potrebno, da se bo z januarjem 1981 organizirala enota PTT v Žalcu kot temeljna organizacija združenega dela in tako bo omogočeno, da se bomo s problematiko in seveda razvojem na področju

se, kot primer izgradnje nove mlekarne. Stara mlekarina že vrsto let s svojimi kapacitetami ne zmore predelati vseh viškov mleka, po drugi strani pa imamo še vedno slabo ponudbo mlečnih proizvodov na trgu.

Še vedno tudi hodimo po različnih poteh v klavniški in drugi predelovalni industriji, rezultat takšne nepovezanosti pa so izgube. Vse našete in druge pomanjkljivosti bo treba odločno odpravljati, sicer bo težko uresničiti v srednjeročnem načrtu razvoja kmetijstva začrtane programe.

— LT

Številka Občanovega telefona 710-671

PTT prometa dnevno še bolj srečevali.

PAVLA GOSTEČNIK

PRIČAKALI SO KURIRČKOVO POŠTO

Nestrpni smo pričakali kurirčkovo pošto. Prinesli so jo pionirji-kurirji iz Prebolda. Pri nas je prenočila. Naslednji dan smo jo ponesli na Kal. Na sprejemu so bili z nami starejši, med njimi tudi tovarišica Gotej iz Kasaz. Pripovedovala nam je o svojih doživljajih iz NOV.

„Bilo je leta 1942. Soborci so me izbrali za delegata za kongres USAOJ v Drvarju. Po težki, nevarni poti smo se prebijali mimo sovražnih zased in srečno prispeli v Drvar. Z mano je potoval tudi nečak tovariša Tita.“

Opisala nam je srečanje v Drvarju. Pripovedovala je, kako so v okrašenih dvorani mladinci in mladinke iz vse Jugoslavije nestrpno pričakovali prihod tovariša Tita. Končno je napočil težko pričakovani trenutek. Tovariš Tito je vstopil v dvorano s smehljajem na obrazu. Bučno smo ga pozdravili. Tovariš Tito je med delegati poiskal svojega nečaka, pozdravila sta se in vprašal ga je: „Kako pa kaj teta Ana?“

Na proslavi smo med drugim prečitali spomine učenke, ki je bila pred desetimi leti ob dnevu mladosti pri tovarišu Titu v Beogradu.

SUZANA URISKEK učenka iz Griž

Kako izvajamo sprejete programe na področju družbenih dejavnosti

Stabilizacijski ukrepi, ki smo jih sprejeli v letošnjem letu se na področju nekaterih družbenih dejavnosti dokaj močno odražajo. Predvsem je to močno opazno na tistih področjih, na katerih so investicijska vlaganja z Zakonom o začasni prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi za financiranje negospodarskih in neproizvodnih investicij v letu 1980, omejena ali ukinjena. Zato opazimo, da nam izvajanje investicij na teh področjih zaostaja za prvotno zastavljeno usmeritvijo.

Dočim samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti v letu 1980 izvajajo sprejete programe s tem, da upoštevajo nižjo rast družbenega proizvoda, kot je bila opredeljena ob sprejemu dopolnil k samoupravnim sporazumom. Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb, razen sredstev za pokojninsko invalidsko zavarovanje smejo namreč v letu 1980 porasti največ za 16%. V okviru teh sredstev se prvenstveno zagotavlja izvajanje prioritarnih nalog iz programov posameznih interesnih skupnosti ob večjem varčevanju pri materialnih in drugih stroških.

Na področju investicij pa smo zaradi navedenih ukrepov morali izločiti vse nove investicije, ki niso bile finančno v celoti pokrite in tiste, ki se ne financirajo v celoti iz samoprispevka. Nekateri že začete pa bomo izvajali selektivno v okviru materialnih možnosti oziroma bo nekatere potrebno časovno premakniti na nekoli kasnejše obdobje.

Vendar pa problemi, ki jih pogojujejo sprejeti ukrepi, niso edini. Lahko bi rekli, da se nam ob pripravah na investicije, kakor tudi med samo izgradnjo odpirajo pravzaprav popolnoma nepredvideni problemi in težave, ki če že nič drugega ne, vsaj časovno zavlačujejo pričetek ali pa tudi končanje same izgradnje.

Kljub omenjenim problemom pa smo v letu 1980 le

uspeli nekatere investicije v celoti zaključiti, nekatere pa so se odmaknile in bomo morali od njihovi izvedbi sproti reševati porajajoče se probleme.

Na področju izobraževanja smo uspeli dokončati prizidek k osnovni šoli Petrovčice, v fazi končanja pa je tudi prizidek k osnovni šoli Prebold. Sočasno potekajo priprave za pričetek izgradnje prizidka k osnovni šoli Polzela, kjer bo zaradi večje investicijske vrednosti potrebno izgradnjo izvajati etapno.

V otroškem varstvu je trenutno najbolj pereč problem izgradnja vrtca v Zabukovici, čeprav so bila sredstva za potrebe otroškega varstva za ta objekt v skladu referendumu in skupnosti otroškega varstva delno zagotovljena že leta 1978, delno pa 1979. Že več kot pred enim letom je bila nabavljena tudi oprema. Problem, ki je zavrl izgradnjo, je plazovitost zemljišča.

Menimo, da bomo skupaj z vsemi odgovornimi dejavniki morali v najkrajšem času poiskati ustrezno rešitev. Svojemu namenu smo predali vrtce v Preboldu, čeprav dela v celoti še vedno niso končana. V izgradnji sta vrtca v Teboru in Veliki Pirešici, kot prizidek odnosno adaptacija že obstoječih šolskih prostorov. V Braslovčah smo v tekočem letu lahko pristopili k izvedbi le najnovejših del na ostrejših zgradbe stare šole, da bi preprečili nadaljnje propadanje zgradbe. V fazi priprav – zbiranje dokumentacije poteka tudi za vrtce v Šempetru, kjer pa je problem kanalizacija. Po oceni je priključitev kanalizacije vrtca na kolektor, ki se predvideva za Šempeter ovrednoten na približno milijardo starih din. Ni dvoma, da bo v tej fazi, tako velika dodatna sredstva zelo težko zbrati.

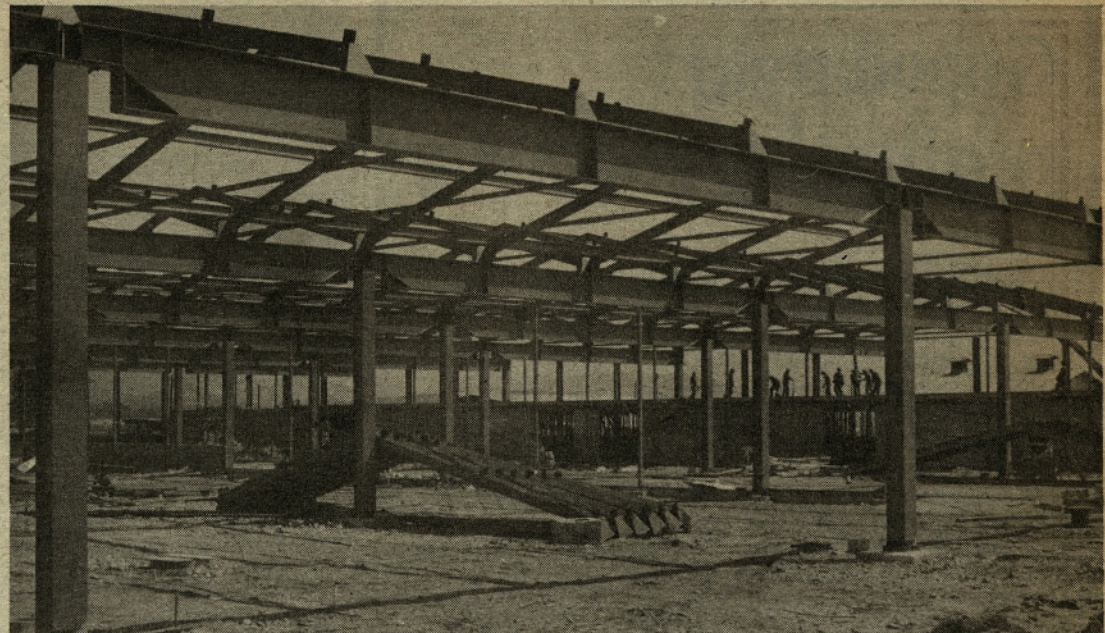
V okviru zdravstvenega varstva si moramo prizadevati na novih zaposlitvah zdravnikov, kar je pravzaprav v občini trenutno velik

problem. V pogledu investicijskih vlaganj pa zbiramo in združujemo sredstva za izgradnjo in modernizacijo bolnišnice v Celju. V tem letu pa je bila dokončana izgradnja zdravstvene postaje Liboje kot prizidek k stanovanjskemu bloku. Intenzivno pa potekajo priprave za pričetek izgradnje zdravstvene postaje Vransko, kjer pa se je kot že mnogokje drugje tudi tu zataknilo pri lastnikih zemljišča, zaradi česar trenutno še ni mogoče izdati gradbenega dovoljenja.

Na področju socialnega skrbstva se dejavnosti usmerjajo v izvedbo sprejetih programov, čeprav so težave in problemi, ki nastajajo tu predvsem finančnega značaja. Intenzivno potekajo priprave za pričetek izgradnje depandance za nepomične pri Domu upokoencev na Polzeli, kakor tudi za izgradnjo pionirskega letovišča v Izoli. Zbrati je potrebno še znatna sredstva za odplačilo anuitet za že zgrajeni dom na Grmovju in depandanso na Polzeli, kar pa na tem področju ni lahko, ker so sredstva, ki jih skupnost zbira dokaj pičila in ne zadoščajo za pokrivanje vseh potreb na območju občine.

Na področju kulture smo morali investicijska vlaganja močno zavreti. V tekočem letu je potrebno predvsem zagotoviti odplačilo anuitet za kulturni dom na Vranskem ter nadaljevati in dokončati izgradnjo večnamenskega objekta na Gomislkem, ki ga sofinancira več občinskih interesnih skupnosti. Pristopili pa smo tudi k dograditvi združnega doma v Gotovljah, za kulturne in druge potrebe te krajevne skupnosti.

Prav tako zaradi uvodoma naštetih ukrepov ni mogoče pričeti z investicijskimi vlaganji, na področju telesne kulture. Zato bo v letu 1980 mogoče skupaj s krajevnimi skupnostmi urejati, vzdrževati in dograjevati le nekatere športne objekte, kjer pa ima krajevna skupnost Gotovlje prednost, zaradi praznovanja občinskega praznika, v tej krajevni skupnosti. **MARIJA ŠTORMAN**

GRADNJA NOVE TOVARNE NAPRDUJE – Investicija SIP-a Šempeter je v polnem teku. Kljub začetnim zamudam pri gradnji nove tovarne, dela napredujejo po programu. Nabava strojne opreme je že končana in so vsi stroji že v pogonu. V pričetku meseca julija bodo začeli z montažo nove lakirnice. Gradbena dela in montaža konstrukcije nove hale, kljub pomanjkanju nekaterih materialov teče brez večjih zastojev. Objekt bi moral biti zgrajen najkasneje do septembra letos, ko bi vanj pričeli montirati novo opremo. Zgrajena je že nova transformatorska postaja moči 2 x 100 kVA. S poskusnim obratovanjem bo pričela nova tovarna konec tega leta.

Avtomobilске nalepnice

Konferenca delegacij za zbor združenega dela Komunalnega podjetja Žalec je postavila naslednje delegatsko vprašanje v zvezi z avtomobilskimi nalepnicami. Komunalno podjetje Žalec, TOZD Komunala, izvaja določena dela posebnega družbenega pomena, ki so v določenih primerih nujno potrebna tudi v dnevi, ko velja zapora vožnje z osebnimi vozili. Zato menijo, da bi moral imeti njihov predstavnik službe za vzdrževanje vodovoda in cest možnost vožnje v dnevi zapore za nujna vzdrževalna dela z oziroma na to, da nekateri obrtniki to možnost že imajo.

Na zastavljeno vprašanje so odgovorili na oddelku za notranje zadeve Skupščine občine:

Na osnovi odloka Republiškega izvršnega sveta izdajajo nalepnice za vozila, ki so izvzeta od prepovedi uporabe in vožnje, oddelki za notranje zadeve skupščin občin za zahtevek občana ali družbeno pravne osebe. Oddelek uvede upravni postopek in izda odločbo, zoper katero je dovoljena pritožba na Republiški sekretariat za notranje zadeve v Ljubljani, ki tako preverja in zagotavlja zakonitost postopka in pravilno uporabo zveznega zakona in uredbe o omejitvi vožnje in uporabe osebnih vozil. Komunalno podjetje Žalec, niti nihče od delavcev tega podjetja pa še ni vložil zahtevka za izdajo nalepnice.

Oddelek za notranje zadeve v zvezi s prepovedjo uporabe osebnih avtomobilov ob določenih dnevih podaja hkrati tudi širšo obrazložitve:

Izdajanje predpisov o omejitvi uporabe in prepovedi vožnje osebnih in drugih motornih vozil je v pristojnosti skupščine SFRJ in Zveznega izvršnega sveta, ki sta z zakonom oziroma uredbo določila, katera motorna vozila občanov in družbeno-upravnih oseb so izvzeta od omejitve uporabe in prepovedi vožnje. Tako republike in občine nimajo pristojnosti, da širijo izjeme od omejitve in uporabe na nove kategorije upravičencev. Upravni organ,

ko odloča o konkretnih zahtevkih, ugotavlja le, ali prosilec izpolnjuje pogoje, ki so predpisani z zakonom ali uredbo in po zahtevku izda odločbo. Za predstojnika oddelka za notranje zadeve je predpisana denarna kazen do 5.000 din, če izda nalepnico za vozilo, ki po zakonu do nje nima pravice.

Zakon in uredba določata, da so izvzeti od prepovedi vožnje in prejeme posebne nalepnice naslednji osebni avtomobili in motorna kolesa občanov:

– vozila, ki so prilagojena za vožnjo invalidov

– vozila invalidov, ki jim je priznana pravica do spremljevalca, kadar se v njih vozijo invalidi

– vozila oseb, ki jim je priznana potreba po postrežbi in tuji pomoči, da se prepeljejo na kontrolo, zdravljenje ali okrevanje v določeno zdravstveno ustanovo

– vozila, ki so prirejena za vleko oziroma za prevoz poškodovanih vozil

– vozila, ki so mobilizirana za vaje enot in štabov teritorialne obrambe in civilne zaščite ter za reševanje ob elementarnih nesrečah

– vozila, ki so udeležena v cestnih in športnih tekmovanjih

– vozila, za spremljanje izrednih (izvengabaritnih) prevozov

– vozila, prilagojena za prevoz posmrtnih ostankov ljudi

– vozila za servis in vzdrževanje gospodinskih aparatov in naprav

– vozila za varovanje objektov splošnega družbenega pomena

– taksi avtomobili

Nalepnice pa ne morejo dobiti npr. veterinarji, zdravniki, inšpektorji, pa tudi ne občani za prevoz otrok v varstvo, prevoz mleka, prevoz na delo, prevoz hrane, za komunalne storitve itd.

Nalepnic pa so lahko dobili nekateri obrtniki, če izpolnjujejo pogoje iz zakona ali uredbe (servis in vzdrževanje gospodinskih strojev in naprav)

Nalepnic lahko dobijo tudi vozila v lasti družbenih pravnih oseb poleg enajstih že naštetih primerov za občane, med drugim še v naslednje namene:

– za prevoz onemoglih in ostarelih oseb

– za veterinarske intervencije

– za nujne intervencije na cestah

– za prevoz zdravil, krvi, plazme, cepiv itd.

– za intervencije in nadzorstvo cevovodnega transporta

– za intervencije v elektro-distribuciji

– za družbeno prehrano

– za vzdrževanje gradbenih,

rudarskih, elektroenergetskih, tehniških in drugih podobnih naprav

– za medicinske intervencije

Iz navedenega se lahko zaključuje, da delavci Komunalnega podjetja Žalec za nujna dela ne morejo dobiti nalepnic za osebna vozila v privatni lasti, lahko pa dobijo nalepnic za vozila v lastni Komunalnega podjetja, za tovorna vozila pa tako in tako ni prepovedi vožnje.

Oddelek za notranje zadeve ugotavlja vrsto problemov v zvezi z omejitvijo vožnje in prepovedjo uporabe ob določenih dnevih, vendar je le izvajalec predpisa in nima nobene pravne osnove ali pooblastila korigirati nepraktičnosti predpisov zveznih organov. Tako na oddelku za notranje zadeve predlagajo konferenci delegacij Komunalnega podjetja, da preko svojih delegatov v zveznih organih predlaga postopek za spremembo predpisov, če ocenjuje, da sedanji sistem ukrepov o omejitvi vožnje in uporabi motornih vozil ni primeren.

Za kmetijsko šolo

Občinska skupščina je na svoji seji obravnavala informacijo o pripravah na šolsko leto 1980/81 v srednješolskem centru v Žalcu. Največ pozornosti so posvetili vprašanju kmetijske šole, ki še vedno ni rešeno in usklajeno v regiji. Tako kot še mnogokrat doslej, so bili v razpravi poudarjeni vidiki potreb po kadrih in kmetijskem izobraževanju, zato so toliko bolj nerazumljivi zapletji okrog kmetijske šole, organizirane kot dislocirani oddelek ene matičnih šol. Delegat kooperantov je opozoril na neskladje, ki se kaže v tem, da na eni strani mnogo govorimo o pomenu kmetijstva in njegovega razvoja, ki pa bo nemogoče, če ne bomo za to imeli ustreznih kadrov. Kadrovska problematika v kmetijstvu je prisotna že danes v mnogih analizah in razpravah, razmere pa bodo, če bo takšno stanje ostalo, v bodoče nemogoče. Zato so zbori občinske skupščine dali vso podporo prizadevanjem po kmetijskem izobraževanju v Žalcu.

O problematiki kmetijske šole v Žalcu je razpravljalo tudi predsedstvo občinske skupščine in predsedstvo občinske konference SZDL in v celoti podprlo zahtevo kooperantov in DO SOZD Hmezad Žalec za ustanovitev dislociranega oddelka kmetijske šole v Žalcu.

Po sestanku z najodgovornejšimi dejavniki je bilo dano zagotovilo, da bo do konca šolskega leta opravljena verifikacija sedanjega kmetijskega oddelka.

Preboldski gasilci v Nemčiji

Člani prostovoljnega gasilskega društva Prebold in industrijskega gasilskega društva TT Prebold, so se letos že drugič udeležili mednarodnega gasilskega društva Eilen-Nidderau pri Frankfurtu, ki je bilo organizator tega tekmovanja.

O vtisih s tekmovanja nam je pripovedoval poveljnik gasilskega društva iz Prebolda, Rudi Herman:

„Zelo lepo in pristrčno nas je sprejelo društvo iz Oberraua. Takoj zatem smo imeli uradni trening, zvečer pa sprejem za vse goste iz tujine. Tekmovanja so se udeležile desetine iz Jugoslavije, Francije, Belgije, Avstrije, Nizozemske, Italije, Južne Tirolske in Zvezne republike Nemčije. Vse svečanosti so bile pod velikim šotorom, ki je lahko sprejel okoli 5000 navzočih. Na

začetku sprejema so dvignili državne zastave ob igranju državnih himn. Naslednji dan je bil tekmovalen. Od 80 tekmovalnih desetini smo dosegli odlično osmo mesto in prejeli pokal. Tekmovanje so zaključili z veliko parado, kjer je sodelovalo preko 3000 gasilcev in šest pihalnih godb.

Bili smo tudi na sprejemu pri županu mesta Nidderau, kjer je član naše desetine dobil gasilsko odlikovanje ZR Nemčije. Prejeli smo tudi veliko spominskih daril drugih držav, posebno Belgije in Francije. Bili smo deležni tudi velike pozornosti zaradi izgube našega dragega predsednika Tita.

Desetino iz Oberraua smo povabili, da se udeleži praznovanj ob 60-letnici obstoja gasilskega društva Prebold-Dolenja vas, ki bo konec julija letos. Finančno sta nas na tem tekmovanju podprli Tekstilna tovar-

na Prebold in Skupnost varstva pred požari iz Žalca. Sodelovanje na mednarodnem tekmovanju pa je vsekakor tudi pomemben prispevek v razvoju našega gasilstva.

– nik

Gasilska desetina iz Prebolda na tekmovanju v ZR Nemčiji

Usklajena kadrovska bilanca za leto 1980

Resolucijska izhodišča o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije in občine Žalec zahtevajo intenzivno družbeno aktivnost načrtnega in usklajenega zaposlovanja v mejah kadrovskih možnosti v občini.

Skupnost za zaposlovanje je bila zadolžena, da v letu 1980 kot nosilec usklajevanja skupaj s kadrovske službe občine uskladi kadrovske plane združenega dela s smernicami resolucije.

Z občinsko resolucijo o izvajanju srednjeročnega načrta razvoja občine Žalec v letu 1980 je predviden 2,5 % porast števila zaposlenih, brez števila zaposlenih v novih dejavnostih na območju občine. Letni priliv v aktivno prebivalstvo znaša do 450 delavcev in dopušča po pokritju naravnega odliva letno povečanje števila zaposlenih do 3 %.

Po prvih napovedih združenega dela (LP-80) bi se število zaposlenih povečalo za 7,5 % oziroma bi kadrovske potrebe znašale 940 delavcev – za kritje novih delovnih mest in za kritje nezasedenih sistemiziranih delovnih mest.

Po stanju 31. 12. 1979 je bilo v naši občini zaposlenih 10.727 delavcev. Po uskladitvi kadrovskih planov in spremljanju zaposlovanja v združenem delu pa bo do konca letošnjega leta zaposlenih 11.136 delavcev. Število zaposlenih se bo povečalo za 3,8 % (v gospodarstvu za 3,6 % in v

negospodarstvu za 5,2 %). Stopnja dodatnega zaposlovanja brez upoštevanja novih zaposlitev v novo aktiviranih investicijah (SIP Šempeter, Avtoprevoz, Hotel Žalec, Zdravstveni dom, VVZ Janko Herman in nekatere šole) pa bo znašala 2,8 % in odstopev od občinske resolucije za 0,3 % ali 30 delavcev.

Tako usklajena kadrovska bilanca je bila sprejeta tudi na seji skupščine občinske Skupnosti za zaposlovanje in skupščine občine Žalec. Izvršni svet občine in ostali dejavniki pa so zadolženi, da bodo spremljali stanje na področju zaposlovanja ter opozarjali na odstopanja in predlagali ustrezne ukrepe.

Po usklajenih napovedih združenega dela se bo v letu 1980 na novih delovnih mestih zaposlilo 37 % delavcev brez strokovne izobrazbe in 63 % delavcev s strokovno izobrazbo. Realizacija te napovedi pa bo pripomogla tudi k izboljšanju strukture vseh zaposlenih. Tako je bilo lansko leto 51 % zaposlenih delavcev brez poklica, oziroma s pridobljenim znanjem na delovnem mestu, 49 % pa je bilo strokovnih kadrov.

Struktura zaposlenih je bila naslednja: 14,31 % ni imelo poklica, 36,60 % delavcev je imelo pridobljeno znanje na delovnem mestu, 27,90 % je imelo poklicno šolo, 13,86 % je bilo delavcev s srednjo šolo, 5,20 % z višjo šolo in 2,13 % delavcev z visoko izobrazbo.

PLANINCI NA DELU

Marija Reka je že dalj časa prizorišče velike delovne zavzetosti prebolskih planincev, ki obnavljajo svoj planinski dom, ki naj bi postal v bodoče tudi zbirališče Marijarečanov. Ne mine sobota ali nedelja, da se planinci ne bi srečali v tem prijaznem kotičku Marije Reke in da ne bi zavihali rokavov. Čas, ki nas ločuje od praznovanja krajevnega praznika, je vedno bližje, zato hitijo, da bi bilo do septembra vse nared, ko bo v domu tudi svečana seja skupščine krajevne skupnosti, s katero bodo zaključili praznovanje krajevnega praznika. Sicer pa bodo pretežno vse prireditve v okviru praznika v tem ambientu. Pomembna pridobitev pa bo za Marijarečane tudi rekonstrukcija ceste do doma, saj je sedanja že močno uničena. Poleg tega pa popravljajo v tem času tudi ostale ceste, ki bodo omogočile prebivalcem te vasiše čim boljše cestno povezavo z dolinsko cesto. To pa bo pomembna pridobitev zlasti za šoloobvezne otroke, ki hodijo v šolo v Prebold, saj jim bo lahko šolski kombi sedaj znatno skrajšal pot v šolo in domov.

D. N.

ŠEMPETER

Pred kratkim je šahovski klub Savinčan iz Šempetra organiziral zanimiv brizopotezni turnir v dvojicah, ki se ga je udeležilo 27 parov iz Savinjske doline in Celja. V finalu sta zmagala mlada Celjana Štucel in Mikec pred Jožetom in Markom Ranzingerjem iz Žalca in pred Skokom in Štormanom iz Šempetra.

Kdaj praznujejo krajevne skupnosti

Vsaka krajevna skupnost praznuje ob obletnicah določenih dogodkov svoj krajevni praznik. Na kratko želimo opisati dogodke ob obletnicah, ki jih posamezne krajevne skupnosti praznujejo:

KS Andraž praznuje 29. junija. Takrat je obletnica prvih partizanskih borb na tem območju (1942) z okupatorjem.

S TITOM V SRCU

Pod geslom „S Titom v srcu“ je bil pred dnevi v osnovnošolskem centru v Žalcu koncert dveh osnovnošolskih in moškega pevskega zbora iz Žalca. S koncertom so nastopajoči pokazali dosežke svojega dela v preteklem letu, obenem pa so z njim pozdravili in zaželeli dobrodošlico gostom, ki so prispeli v našo občino z vlakom Bratstva in enotnosti. Nastopajoči so pokazali lepo umetniško raven, v prisrčnosti pa so bili zopet neprekosljivi najmlajši. Zapeli so številne pesmi, ob koncu pa vsi skupaj prijubljeno „Jugoslavijo“.

D.-N.

ŠTUDENTI IRAKA V ŽALCU

Nacionalni klub študentov nevrščene dežele Iraka zelo uspešno združuje svoje člane na kulturnem in športnem področju. Tako so se pomerili v malem nogometu z nogometnim klubom Žalec, pripravili pa so tudi zelo zanimiv kulturni program. Ogladali pa so si tudi nekatere kulturne znamenitosti v občini.

-jk

SIP-ovi učenci pri praktičnem pouku

Izobraževanje učencev v SIP - u

Potrebe po kvalitetno usposobljenih delavcih so narekovanje, da je potrebno v naši delovni organizaciji korenito spremeniti odnos in miselnost do izobraževanja učencev v gospodarstvu.

Tako smo v okviru pręjnje investicije leta 1975 zgradili in opremili delavnico za učence,

hkrati pa usposobili štiri učitelje praktičnega pouka in začeli izvajati organiziran, strokovno voden praktični pouk za 31 učencev. Do letošnjega leta se je zaradi ugodnih pogojev učenja in stimulatívne nagradjevanja vključilo že 81 učencev za razne kovinarske in elektro poklice.

Ker se zavedamo nalog, katere nam bo naložilo usmerjeno izobraževanje, se na nov sistem izobraževanja že nekaj let pripravljamo. V začetku leta 1981 načrtujemo dvakratno povečanje delavnice, tako, da bomo imeli poseben oddelek za ročno in strojno obdelavo. Z ozirom na nabavo novih strojev in opreme ter povečanjem učnega kadra, bodo dane vse možnosti za uspešno izvajanje pouka. Povečanje učnih prostorov je nujno, saj načrtujemo, da bomo do jeseni sprejeli še 37 učencev v gospodarstvu, ki se bodo izučili za strugarje, rezkalce, orodjarje, strojne ključavničarje in obratne električarje.

MIRKO LEDINŠEK

PRIZADEVNI PRI OBNOVI

Gasilsko društvo Prebold bo 27. julija praznovalo svojo 60-letnico obstoja. Na praznovanje se intenzivno pripravljajo, saj bi radi svoj visok jubilej čim svečaneje proslavili. Poleg organizacijskih problemov pa se ta čas ubadajo predvsem z obnovo svojega gasilskega doma. Do praznovanja bodo prekrili streho, postavili sireno na stolp, obnovili fasado in opravili še več drugih manjših del. Pri delovnih akcijah sodeluje precejšno število krajanov, kar kaže na to, da se pomena gasilske organizacije tudi tu dobro zavedajo.

-dar-

S PESMIJO PO TITIVI POTI

V prvi polovici junija se je v krajevni skupnosti Griže zvrstilo več prireditev ob Tednu kulture, ki je bil posvečen 100-letnici godbe. Prva prireditev je bila kresovanje, ki ga je pripravila Svoboda Griže. Kresovanje je bilo v letnem gledališču Limberg. V prečudovitem naravnem ambientu je nastopila godba na pihala iz Zabukovice in pevski zbori iz Griž, Žalca in Tabora. Pester kulturni program sta povezovala Aлена Gnus in Martin Goršek. Ob tej priliki so podelili zlati plaketi ZKO Žalec Ediju Zupanču in Martinu Goršku.

-jž

krajanov v razne kraje Jugoslavije pa tudi v tujino.

KS Šešče praznuje 4. julija na dan Borca. Skupaj z JLA je bil namreč v tej KS zgrajen most preko Savinje in predan svojemu namenu.

KS Tabor praznuje 5. – 10. avgusta kot obletnica ustanovitve OF.

KS Šempeter praznuje 13. junija. Leta 1941. je bilo v tej KS množično izseljevanje krajanov v Srbijo in na Hrvaško.

KS Trnava praznuje 10. avgusta. V Trnavi so bili takrat ustreljeni prvi talci.

KS Vransko praznuje 22. septembra. Na Čreti je bil tega dne leta 1941 prvi spopad med partizani in Nemci in takrat so padle tudi prve žrtve.

KS Vinska gora praznuje 22. julija – Dan vstaje slovenskega ljudstva je ta KS prevzela tudi za svoj krajevni praznik.

KS Žalec praznuje 27. decembra. Leta 1941 so bili v Mariboru ustreljeni prvi talci iz žalskega območja.

MARIJA ŠTORMAN

MLADOPOROČENCI

Poročno kosilo, ki je bila do sedaj skrb vas, sorodnikov in prijateljev zaupajte **HOTELU PREBOLD**, kjer vas bomo ob vstopu na novo življenjsko pot v prijetnih prostorih z izbranimi jedmi in pijačo postregli, da se bo veliki dan začel prijetno in svečano. Po dogovoru poskrbimo tudi za glasbo. Ob ugodnih cenah vam, če je več kot petnajst povablencev, podarjamo poročno torto. Zaupajte nam, vaše zaupanje je naš ponos, ki ga bomo opravičili. Informacije in rezervacije: **Recepcija Hotela Prebold** tel. (063) 722-000, 722-045

Očistili so bregove reke Savinje – Konec aprila so se mladinci in pionirji osnovne šole Šempeter množično udeležili očiščevalne akcije bregov Savinje. Organizator akcije je bila Ribiška družina Šempeter.

Varnostne razmere zadovoljive

Podatki, ki govorijo o področju varnosti neke krajevne skupnosti, so nedvomno zanimivi, zato je prav, da je z njimi seznanjeno čim več ljudi. Kako je bilo z varnostnimi razmerami v KS Prebold v preteklem letu, je možno razbrati iz poročila postaje milice Žalec. V njem je med drugim rečeno, da je stanje javne varnosti bilo zadovoljivo, čeprav beležijo porast kaznivih

dejanj. Teh je bilo v minulem letu kar 41. Glavno žarišče kaznivih dejanj pa je bil Hotel Prebold in bližnja okolica. V zvezi s prekrški javnega reda in miru je rečeno, da je bilo zabeleženih 26 kršitev javnega reda in miru. Štiriindvajset oseb – kršiteljev pa je bilo predlaganih sodniku za prekrške. Čeprav so bile kršitve v primerjavi z letom 1978 v porastu, je potrebno reči, da je javni red in mir na področju prebolske KS zadovoljiv. To pa predvsem zato, ker so bile te kršitve evidentirane predvsem v gostinskih lokalih.

Glede prometne varnosti pa govori poročilo o 15 prometnih nesrečah, v katerih je bilo 16 oseb telesno poškodovanih, med njimi ni bilo smrtnih žrtev. Kot pravijo, prometne nesreče niso v porastu, vendar pa s prometno varnostjo v KS ne morejo biti zadovoljni. Delavci milice so namreč za storitev raznih prekrškov cestno-prometnih predpisov predlagali iz

KS sodniku za prekrške 66 oseb. Najbolj problematični odsek ceste je še vedno magistralna cesta skozi Latkovo vas, poleg nje pa je največ nesreč bilo na regionalni cesti Latkova vas – Prebold.

Sicer pa je potrebno poudariti, da je družbena samozasčita tudi v tej krajevni skupnosti že močno zaživela, najbolj živ prikaz tega pa je bila akcija NNNP, ki je v tej KS še posebno dobro uspela.

D.-N.

ŠTUDENTI IRAKA V ŽALCU

Nacionalni klub študentov nevrščene dežele Iraka zelo uspešno združuje svoje člane na kulturnem in športnem področju. Tako so se pomerili v malem nogometu z nogometnim klubom Žalec, pripravili pa so tudi zelo zanimiv kulturni program. Ogladali pa so si tudi nekatere kulturne znamenitosti v občini.

-jk

KULTURA NE POZNA MEJA

DPD Svoboda Žalec se je odločilo navezati stike in sodelovanje s kulturnimi društvi na Koroskem v Avstriji. Tako bo 5. julija delegacija društva obiskala slovensko prosvetno društvo BILKA iz Bilčova, razgovori pa bodo tekli o medsebojnem sodelovanju v prihodnje. Ob tej priliki bo imel v tem kraju koncert ansambel Veseli Hmeljarji, ki je pravkar posnel svojo jubilejno ploščo ob 20. letnici obstoja. Že v mesecu septembru pa naj bi društvo iz Bilčova gostovalo v Žalcu. Društvo ima bogato razvito kulturno dejavnost in dolgoletno tradicijo.

-JK

Jubilejna stoletnica obstoja godbe Zabukovica sodi med pomembne kulturne dogodke tega meseca v naši občini. Jubilanti so poskrbeli za pester in bogat program, ob katerem so uživali številni obiskovalci.

Parada godbe Zabukovica z dolgoletnim dirigentom Francem Tratarjem

V okvirju jubileja sodi tudi tale razstava v domu upokojencev, na kateri so sodelovali Godba na pihala Zabukovica, učenci osnovne šole Nade Cilenshek iz Griz in slikar domačin Karel Zelič.

Dirigent Franc Tratar z najmlajšim godbenikom, njegovim vnukom (Foto: Tonica)

Pozor-smrtno nevarno

Takšen napis bi morala postaviti železniška postaja Zalec na svojem nakladalnem prostoru. Ni dovolj, da dnevno naročimo število vagonov za odpremo naših izdelkov, ni dovolj, da organiziramo prevoz blaga iz tovarne, in da smo pripravljene ob vsakem vremenu nakladati in razkladati, dovolj pa ni zato, ker nam nihče ne pomaga.

Vsa gesla, vse parole „čim več blaga na železnico“ — ostajajo le prazne besede. Razmere na postaji v Zalcu so nemogoče. Ob nakladalnih tirih bi moral biti urejen prostor za dovoz in odvoz, česar pa v Zalcu ni. Ker ni znakov za prepovedano parkiranje, te prostore uporabljajo vsi ostali uporabniki. Mešalnica krmil kljub zgrajenemu industrijskemu tiru še vedno koristi cestni prevoz za dobavo svojih surovin. Prav tu pa se začneja vse gorje, ki narekuje takojšnje rešitev. Tovornjaki prikoličarji zasedajo vse prostore, tako, da nam ostane le mirno čakanje ali pa na lastno odgovornost skakanje med tovornjaki, da bi naložili svoje blago. Za nakladanje strojev uporabljamo viličarje, ki potrebujejo velik manipulacijski prostor. Ker pa tega ni, nastaja velika nevarnost poškodb tovorov in tudi ljudi, ki ga nalagajo. Tudi ves

tovarni promet je sedaj preusmerjen mimo postajnega tira št. 5, kar dodatno ovira naše delo. Na tri metre široki obvoznici se ob srečanju tovornjakov prav tako koristi ta prostor, kar povzroča še dodatne težave.

Sprašujemo se, kdo bo krivec za nesrečo? Prikolice, katere prekladamo in nakladamo z viličarjem, so lahko zaradi številnih ovir vzrok za nesrečo. Kratek spodrslij zaradi blata, snega, prometne nezgode, naleta in prikolica lahko pade z viličarja, poškoduje mimoidočega, parkiran avtomobil, očitna pa bi bila tudi škoda na sami prikolici.

LOJZE ČEDEL

REPUBLIŠKA DELEGACIJA V ŽALCU

Med številnimi dogodki med letošnjim vlakom „Bratstva in enotnosti“ je bil tudi ta, ki ga vidimo na posnetku. V Zalcu se je ustavila v novem hotelu Golding Rubin tudi republiška delegacija SR Slovenije, ki jo je spremljala republiška delegacija SR Srbije. To je bil eden izmed zadnjih delovnih pogovorov v štirih dneh, kar jih je delegacija vodila po različnih krajih Slovenije.

Tekst in foto: T. TAVČAR

100 let zabukovške godbe na pihala

Godba na pihala iz Zabukovice je prva kulturna skupina, ki slavi tako visoko obletnico delovanja. To je spoštljiv jubilej, ki je pri godbenikih iz Zabukovice povezan z bogato politično in kulturno zgodovino. Delovanje godbe je bilo v letih od 1880 do danes tako pestro in razgibano, da vzbuja vse priznanje.

Začetki so bili bolj skromni, z leti pa je bilo godbenikov vse več, pa tudi na kvaliteti so pridobili. Tako danes predstavlja v naši občini pomembno kulturno skupino, ki se vključuje v kulturno življenje tako v občinskem merilu, kot v svoji krajevni skupnosti.

V celotnem obdobju delovanja godbe iz Zabukovice se je zvrstila vrsta odličnih in poštvalnih kapelnikov: Vrbič, Drobnič, Gojzdnikar, Kovač, Bastardi in Tratar. Vsak izmed njih je vložil ogromno truda in potrpežljivosti, da je naučil mlade godbenike prvih taktov in melodij.

Med kapelniki velja posebej omeniti sedanjega Franca Tratarja, ki se že več kot 46 let ukvarja s to kulturno dejavnostjo.

Ni moč v celoti prikazati in ovrednotiti časa in truda, ki ga je prizadeveni glasbenik vložil v to dejavnost.

Prvi godbeniki so bili kmečki sinovi in rudarji, danes pa igrajo v njej sinovi rudarjev različnih poklicev, ki nadaljujejo tradicijo svojih očetov. Čeprav je bila to rudniška godba, so njeni člani sodelovali na vseh prireditvah Svobode in Vzajemnosti, kot tudi na manifestacijah zabukovških rudarjev.

Delovanje godbe na pihala pa je samo ena od oblik glasbenega življenja v rudarskem revirju Zabukovice. Že leta 1923 je bil ustanovljen tamburaški orkester in pevski zbor, prva moški, kasneje tudi mešani.

Danes godba šteje 39 članov, pokroviteljstvo nad njo pa je

prevzelo Obrtno združenje Zalec. Največje priznanje celotnemu kolektivu so nedvomno številni uspehi, ki so jih godbeniki dosegli, kot tudi vsakokratno burno ploskanje poslušalcev ob nastopih. V ponos vsem bivšim in aktivnim godbenikom pa so lahko tudi vsa družbena priznanja in odlikovanja, ki jih je godba že prejela. Ob 100-letnici obstoja podeljuje Zveza kulturnih organizacij Zalec godbi, še posebej pa kapelniku Francu Tratarju zlato plaketo kot najvišje priznanje za uspešno delo na področju amaterske kulture v občini. Za svoje dolgoletno delo v orkestru pa so prejeli priznanje Zveze kulturnih organizacij Zalec naslednji godbeniki: Stanislav Germ, Slavko Gračnar, Emil Grm, Janez Grobelnik, Leon Pader, Janko Pečnik, Dušan Vasle, Štefan Vodeb in Franc Zorko. Za večletno igranje v orkestru pa so podelili tudi zlate, srebrne in bronaste Gallusove značke.

V okvirju prireditev sodi tudi razstava likovnih del ob 100-letnici godbe na pihala. Na razstavi so sodelovali poleg domačega slikarja Karla Zeliča še učenci OŠ Nade Cilenshek in pa godba na pihala Zabukovica. V program prireditev, ki so jih pripravili ob tem jubileju, velja še posebej omeniti nastop pihalnih godb v letnem gledališču Limberg. Na tej prireditvi so igrale: godba Zabukovica, godba keramikov in rudarjev iz Liboj, Pihalna godba iz Eggenberga iz Avstrije in godba KUD PTT iz Maribora. Delavska godba iz Trbovelj pa je priredila promenaadni koncert v Zalcu.

MLADI SO SOLIDARNI

Splošni družbeni akciji varčevanja se je svet Zveze pionirjev Jugoslavije odzval s konkretnim programom, ki bo skozi vse leto mobiliziral naše najmlajše širom domovine za zbiranje odpadnih materialov.

Temu pozivu so se odzvali tudi pionirski odredi iz naše občine. Že do sedaj so zbrali 23.229 kg papirja, 4000 komadov steklenic, 2500 kg raznega stekla, 210 akumulatorjev.

Novembra meseca 1977 so pionirji podpisali tudi samoupravni sporazum ter se obvezali, da bodo prispevali za gradnjo pionirskega doma Slovenije po 40 dinarjev. Akcija je sedaj že pred zaključkom, zbrali pa so že 152.218.— dinarjev.

V pionirskih odredih so zaključili akcijo zbiranja pomoči žrtvam fašistične agresije. Na razpis republiške konference SZDL so zbirali sredstva za boso otroke iz Zimbabejeja. Zbrali so 31.200 dinarjev, pripomniti pa velja, da so največ zbrale okoliške šole.

D. N.

Zamenjava voznških dovoljenj-samo še do konca leta

Oddelek za notranje zadeve skupščine občine Zalec že tri leta zamenjuje voznška dovoljenja, izdana na starih obrazcih, za voznška dovoljenja na novih obrazcih. Že konec letošnjega leta, to je 31. 12. 1980 pa bo potekel rok za zamenjavo. Po tem roku starega voznškega dovoljenja ne bo mogoče zamenjati, to pa pomeni, da bodo zamudniki morali ponoviti ves postopek za pridobitev voznškega dovoljenja.

Oddelek za notranje zadeve je občane za zamenjavo voznških dovoljenj že opozoril v letu 1976, vendar ocenjuje, da ima v občini Zalec okoli 3000 voznikov motornih vozil še staro voznško dovoljenje. Občani, vozniki motornih vozil, morajo zamenjati voznško dovoljenje, ki je bilo izdano pred 13. 1. 1976, pa četudi njegova veljavnost poteče šele v letu 1977 ali kasneje.

Nov obrazec voznškega dovoljenja se od starega razlikuje v tem, da je novo voznško dovoljenje dvodelno in nima kategorije „F“, staro pa je

trodelno in ima kategorijo „F“. Voznik motornega vozila, ki želi zamenjati voznško dovoljenje, predloži staro dovoljenje, dve sliki v velikosti 3,5 x 4,5 cm, ki pa ne smeta biti starejši od šestih mesecev, 22.— dinarjev v gotovni in vlogi,

Aktivni zabukovski upokojenci

V krajevni skupnosti Griže že dalj časa ugotavljajo, da je med najbolj aktivnimi Društvo upokojencev iz Zabukovice. V maju mesecu je bil v Domu upokojencev v Grizah koncert KUD PTT Maribor, ko je 25 harmonikašev pod vodstvom Ervina Hartmana v več kot enournem koncertu popeljalo v svet glasbe številne obiskovalce. Vsi so bili z nastopom mladih harmonikašev zelo zadovoljni.

Sedaj, ko je dom upokojencev več ali manj gotov, so prizadeveni upokojenci prevzeli v upravljanje bivši rudarski počitniški dom v Fiesi. S prostovoljnimi delom so dom

kolkovano za 24.— dinarjev.

Torej vozniki — prepričajte se, kakšno je vaše voznško dovoljenje in ga po potrebi še pravočasno zamenjajte, s tem si boste prikrajšali morebitne situacije, upravnim organom pa boste olajšali nemoteno delo.

usposobili za letovanje in dokazali, da se z dobro voljo in majhnimi stroški da veliko narediti. Že letos bo v njem marsikdo lahko poceni preživel svoj letni oddih.

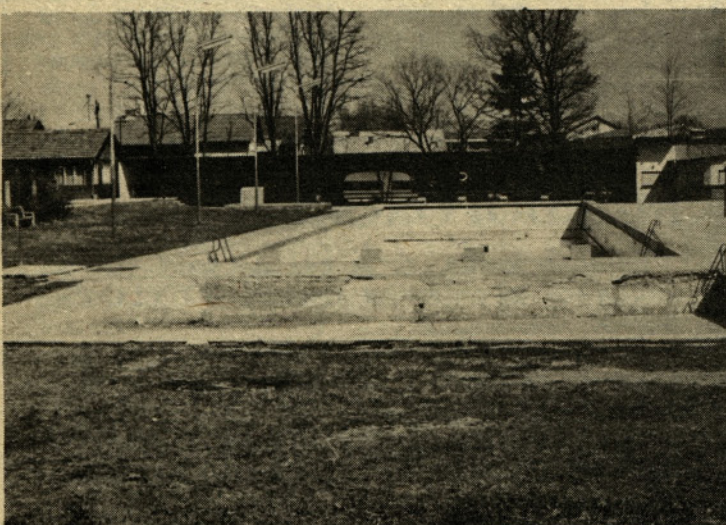
Društvo upokojencev iz Zabukovice vsako leto skupaj s Planinskim društvom organizira skupinske izlete za starejše občane. Letos so se odpravili v Trebče in Kumrovec.

F. J.

SKRB ZA STANOVANJA

Prebold se je v zadnjih letih znatno razširil, saj je priliv novih stanovalcev zahteval razširitev stanovanjskih kapacitet. V tekstilni tovarni so potrebo po stanovanjih še posebno občutili, zato so temu problemu posvečali ves čas posebno pozornost. Rezultat tega je blokovno naselje ob Boljski in ploščadi Prebolda. V teh dveh naseljih prebivajo pretežno družine z enim ali več otroki. S pomanjkanjem delovne sile ter prihodom delavcev iz drugih krajev pa vse bolj narašča potreba po samskih stanovanjih. V tekstilni tovarni so ta problem skušali reševati doslej z zasedanjem in urejevanjem starih stanovanj, vendar pa kapacitete niso takšne, da bi lahko zadovoljile vse potrebe. Zato so se odločili za izgradnjo bloka, s katerim bodo samska stanovanja. Blok se sedaj že gradi, dela pa izvaja stavbno gradbeno podjetje iz Hrastnika.

D. N.

BO RES PROPADEL? Na pragu so vroči poletni dnevi, čas kopanja. Žal se v bazenu, ki smo ga pred dnevi posneli v Preboldu, letos ne bomo kopali, kar je velika škoda. Spomnimo se, da je bazen v Preboldu vrsto let nazaj privabljal številne kopalce iz Zalca pa tudi Celja, danes pa žalostno propada. Se ga bo kdo usmilil in vsiljuje se vprašanje, kako je do takšnega stanja sploh prišlo?